

Balanç de Govern

XIV Legislatura

**Generalitat
de Catalunya**

**sempre
endavant**

Missatge del president de la Generalitat de Catalunya	3
1. Per un país just, amb bon govern i referent democràtic al món	7
1.1 Bon govern i govern obert	8
1.2 Justícia	10
1.3. Seguretat i emergències	14
1.4. Acció exterior	18
2. Per un país de drets, d'igualtat d'oportunitats i de benestar	21
2.1. Polítiques educatives i formatives	22
2.2. Salut i activitat física	27
2.3. Drets socials i inclusió	34
2.4. Treball digne	42
2.5. Polítiques d'habitatge	45
2.6. Cultura i llengua	48
3. Per un país basat en una economia del coneixement, digital i emprenedora	54
3.1. Polítiques digitals	55
3.2. Empresa i teixit productiu	56
3.3. Economia i hisenda	60
3.4. Societat del coneixement	66
4. Per un país verd, equilibrat i connectat	70
4.1. Acció climàtica	71
4.2. Agenda rural i polítiques agroalimentàries	77
4.3. Vertebració del territori	82
5. Per un país feminista fonamentat en la garantia dels drets humans	86
5.1. Feminismes	87
5.2. Igualtat i drets humans	90

Des del primer minut, la prioritat del Govern de la Generalitat de Catalunya de la XIV legislatura ha estat treballar per oferir una vida més amable, fàcil i feliç al conjunt de la ciutadania. Fer arribar més oportunitats, més benestar i més prosperitat a tothom i a tot arreu, a la Catalunya sencera, i encarar, amb tota la determinació i la màxima ambició, els reptes de la societat contemporània i del mateix país.

La feina feta al llarg d'aquests tres anys ha estat ingent en tots els àmbits, i, sense cap mena de dubte, podem afirmar que deixem el país molt millor de com el vam trobar, sobretot si tenim en compte l'impacte de la covid, de la inflació, de la guerra d'Ucraïna o de la sequera més intensa que ha patit mai Catalunya.

L'economia catalana ha demostrat la seva solidesa, i ha despertat un dinamisme i una confiança creixent que cal seguir cuidant i alimentant com a base de la prosperitat del país. Avui hi ha més gent que mai treballant a Catalunya, amb uns índexs d'ocupació que no vèiem des de fa més de quinze anys. Creixem molt per sobre de la mitjana europea. Batem rècords d'exportacions i d'inversió estrangera. I hem engegat plans especialment transformadors, com el Pacte Nacional per a la Indústria o l'aposta decidida per l'àmbit de la recerca i el co-neixement, amb l'aprovació i el desplegament de la Llei de la ciència i, sobretot, l'acompanyament d'un sector clau per al progrés del país.

En paral·lel, després d'anys marcats per les retallades i la manca d'inversions, s'ha fet un esforç enorme per reforçar l'estat del benestar i el conjunt de serveis públics per tal de garantir la millor atenció al conjunt de la ciutadania i la igualtat d'oportunitats. Avui hi ha més docents, més sanitaris i més mossos que mai, i s'ha dut a terme un procés d'estabilització de servidors públics sense precedents. I, al costat del reforç del

capital humà —que és el principal actiu del conjunt de serveis públics—, s’ha incorporat una mirada realment ambiciosa i transformadora, amb mesures de relleu com la gratuïtat de l’I2, en el camí cap a la plena gratuïtat, i la universalització del primer cicle de l’educació infantil; el traspàs de l’ingrés mínim vital (IMV) i l’actualització de l’indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC) després d’anys congelat; la incorporació en aquest últim any de 10.125 nous habitatges de lloguer social; l’impuls de l’Agència d’Atenció Integrada Social i Sanitària; la creació de la xarxa d’atenció als infants i adolescents víctimes d’abusos sexuals Barnahus; l’aprovació del Pacte Nacional per la Salut Mental, o l’inici del traspàs de Rodalies a la Generalitat.

La creació de la Conselleria d’Igualtat i Feminismes també ha marcat un abans i un després en l’acció del Govern encaminada a erradicar tota forma de discriminació. Podem parlar de l’impuls de l’esport femení i la feminització sense precedents dels cossos de seguretat del país, o mesures valentes com la garantia del dret a l’avortament arreu del país, els permisos per dolor menstrual o dol perinatal per a les treballadores públiques o la gratuïtat dels productes menstruals. Però, sobretot, s’ha de parlar del reforç de totes les polítiques encaminades a lluitar contra les violències masclistes, que són un dels problemes principals de la nostra societat.

La Catalunya del 2024 també és una Catalunya més verda i sostenible, amb una aposta sense precedents per la transició energètica a través de la creació de l’Energètica, la companyia energètica pública de Catalunya, i que, sobretot, ha desencallat l’impuls de projectes de producció d’energia verda. Vam iniciar la legislatura amb 9 MW d’energia verda aprovats i l’acabem amb 1.800, que s’haurien doblat si haguéssim acabat el mandat.

Així mateix, aquesta legislatura també ha servit per constatar que el canvi climàtic és una realitat de present i que no hi ha més temps a perdre. Catalunya està vivint una sequera sense precedents, fet que ens empeny a afrontar el conjunt de transformacions per preparar el país per a la nova realitat climàtica. Amb aquesta mentalitat hem afrontat la gestió de la sequera, amb ajudes importants per als sectors econòmics més afectats

—especialment, tot el sector primari— i, sobretot, amb l'impuls de les infraestructures que han de permetre convertir Catalunya en un país capaç de deixar de dependre de l'aigua de la pluja i tenir la capacitat de produir l'aigua que necessita abans del 2030.

En l'àmbit de la cultura i la política lingüística, el canvi de paradigma també es fa evident, sobretot, i especialment, en l'àmbit audiovisual. La nova plataforma 3Cat és un èxit absolut, com també ho és la recuperació del Super 3, SX3, o la multiplicació per tres de les ajudes al sector audiovisual, que, en conjunt, permeten crear nous referents en la nostra llengua per a tots els públics, però especialment per als infants i joves. Són oportunitats de normalitzar la llengua en els nous àmbits de consum, com les plataformes o les xarxes socials, que es complementen amb nous plans per a les escoles i amb altres mesures per actuar en tots els àmbits de la societat. La llengua catalana sempre ha estat una llengua de trobada i de cohesió social, i hem desplegat eines i mesures perquè continuï sent així. En aquest sentit, els treballs del Pacte Nacional per a la Llengua estan molt avançats, i només la fi de la legislatura ha impedit la signatura d'una eina clau per abordar l'impuls imprescindible de l'ús social de la llengua catalana.

La bona dinàmica del país també s'ha traduït en un reforç de la política exterior de la Generalitat. Cal destacar la recuperació i normalització de les relacions amb les principals institucions europees, així com el reforç de la xarxa de delegacions de la Generalitat arreu del món, amb un èmfasi especial a Àsia i l'Amèrica Llatina.

Finalment, no podem obviar el conflicte de sobirania entre Catalunya i l'Estat, el qual, per la seva profunditat i transcendència, ha condicionat enormement la política catalana al llarg dels últims anys. Sense cap mena de dubte, aquesta legislatura serà recordada com la que va fer possible la fi de la repressió i el retorn del conflicte de sobirania a l'àmbit polític, del qual no hauria d'haver sortit mai. Vam iniciar la legislatura amb presos polítics, amb exili i amb l'amenaça judicial sobre molts ciutadans i ciutadanes de Catalunya compromesos amb la democràcia, i l'acabem amb uns indults que van alliberar els presos polítics, una reforma del codi penal que va permetre a

molts ciutadans recuperar les llibertats, i una amnistia que ha de posar fi a tota forma de repressió cap al moviment independentista. Sense cap mena de dubte, aquesta fita és una de les principals de la legislatura, en què el Govern de la Generalitat, a través de l'aposta decidida pel diàleg i la negociació, ha col·laborat de forma determinant.

La fi de la repressió ens ha de permetre iniciar l'etapa de la resolució del conflicte de sobirania, la fase en què assentem les bases per donar resposta a la voluntat àmplia, sòlida i transversal de la societat catalana, que vol decidir democràticament el futur polític del país. Amb aquest convenciment, el Govern de la Generalitat va impulsar els treballs per donar forma a un acord de claredat, un procés per construir un consens ampli sobre com la ciutadania de Catalunya ha de poder votar lliurement sobre la independència del país. Estic convençut que els treballs fets pel Consell Acadèmic per l'Acord de Claredat i pel mateix Institut d'Estudis de l'Autogovern són un punt de partida excel·lent que ens pot ajudar a establir les bases per resoldre de forma definitiva el conflicte de sobirania entre Catalunya i l'Estat espanyol i que poden inspirar i alimentar les negociacions entre totes les parts implicades, que, per primera vegada, compten amb l'acompanyament d'actors internacionals.

Catalunya manté molts reptes per endavant. Reptes que hem procurat atendre pensant sempre en el país sencer, en la Catalunya sencera. Reptes que ens empenyen a treballar amb l'objectiu de mantenir la cohesió del país, els pilars de la nació i tot el que ens permet definir-nos com un sol poble. És evident que la Catalunya dels 8 milions no pot continuar funcionant amb les eines i els recursos de la Catalunya dels 6 milions. Per això hem fet tant d'èmfasi en la necessitat de dotar-nos d'un sistema de finançament propi, singular, que permeti a Catalunya acabar amb el dèficit fiscal i disposar de tots els recursos que genera. Sense cap mena de dubte, aquest és un dels principals reptes que cal abordar i resoldre, perquè de la capacitat de guanyar sobirania fiscal en depèn la capacitat de seguir oferint benestar, oportunitats i prosperitat al conjunt del país.

M. Hble. Sr. Pere Aragonès i Garcia

President de la Generalitat de Catalunya

1.

Per un país
just, amb bon
govern i referent
democràtic al món

1.1. Bon govern i govern obert

1.1.1. Resoldre democràticament el conflicte polític.

Avançar en la resolució democràtica del conflicte polític català ha estat una prioritat per al Govern de la Generalitat, per això **s'ha iniciat la negociació amb l'Estat per resoldre el conflicte**, i en destaca l'acord per eliminar el delictes de sedició del codi penal i l'aprovació per part del Congrés de la Llei d'amnistia.

Altres accions que s'han dut a terme en aquest àmbit són: l'Acord Nacional per l'Amnistia i l'Autodeterminació, que a l'octubre de 2023 va presentar els suports recollits de més de 300 entitats i 200 municipis, i **l'acord de claredat**, sobre el qual es va crear el Consell Acadèmic per a l'Acord de Claredat, format per nou experts en dret penal i constitucional de les universitats catalanes, que va entregar al Govern el document que avala el referèndum com a eina per resoldre el conflicte polític i també per fer-lo.

1.1.2. Enfortir el bon govern i avançar cap a un govern obert per crear valor públic dins i fora de les institucions.

Per enfortir el bon govern i un govern obert, s'han dut a terme diferents accions, entre les quals cal destacar: la posada en marxa d'un sistema intern per alertar sobre infraccions normatives i conductes contràries a la integritat pública; l'aprovació del model de govern de les dades com a motor de la transformació digital de l'Administració, i la incorporació al web *gencat.cat* d'un espai dedicat a les "situacions de vida" més comunes, amb informació senzilla i pràctica per resoldre-les o gestionar-les.

Així mateix, el Govern va aprovar l'avantprojecte de Llei d'organització de l'Administració de la Generalitat i del seu sector públic institucional, i va ser tramès al Parlament. El finiment de la legislatura ha impedit que el Parlament l'aprovi.

1.1.3. Desplegar una administració eficient, professional i excel·lent al servei de les persones en compliment dels principis bàsics del bon govern.

La fita més important de la legislatura en matèria de funció pública per desplegar una administració més eficient, professional i d'excel·lència, ha estat la reducció de la temporalitat de milers d'empleats públics. Aquesta fita s'ha aconseguit amb **el procés d'estabilització del personal de l'Administració de la Generalitat de Catalunya**, que ha suposat 46.845 places convocades de forma excepcional, mitjançant dues vies: el concurs de mèrits i el concurs oposició.

També s'han aprovat l'oferta d'ocupació pública ordinària de 2023, la més gran de la darrera dècada, amb 14.032 places, i l'oferta d'ocupació pública ordinària de 2024, amb 9.033 places.

1.1.4 Aconseguir que els mitjans de comunicació catalans s'adaptin a les noves formes de comunicació i de consum audiovisual.

S'ha creat la plataforma 3Cat, amb una àmplia oferta de continguts audiovisuals de qualitat i gratuïts per a tots els públics. 3Cat neix amb 280.000 hores de continguts audiovisuals en català.

S'han fet més de 17,7 milions de reproduccions a la plataforma, i l'aplicació mòbil assoleix el rècord de dispositius únics des de la posada en funcionament, amb més de 231.900.

1.2 Justícia

1.2.1 Promoure la mediació i els procediments alternatius de resolució de conflictes.

El pressupost del Departament de Justícia, per fer front als reptes com la digitalització de la justícia, la justícia gratuïta, l'abordatge de la violència de gènere en l'àmbit judicial i penitenciari i les infraestructures, ha crescut un 14,38 % entre el 2020 i el 2024. S'ha creat la Comissió Interdepartamental de Mediació i Resolució de Conflictes per promoure i intercanviar bones pràctiques entre els diferents departaments i unitats de l'Administració que fan servir la mediació a l'hora de dirimir conflictes amb o entre els ciutadans. I, alhora, s'ha creat el nou Sistema d'Informació i Gestió de la Mediació i l'ADR (SIGMA) per transformar en digitals tots els processos del Centre de Mediació de Catalunya i facilitar la gestió integral de tot el cicle dels procediments de mediació. S'ha posat en marxa el **nou protocol d'acollida** per a professionals de la mediació del Registre de mediadors del Centre de Mediació de Catalunya.

El Centre de **Mediació de Catalunya** ha posat en marxa el 2024 un programa temporal de tres anys per fomentar la mediació i altres sistemes de resolució de conflictes (ADR) en el món local i aproximar-los a la ciutadania en els municipis del país que no disposen d'un servei de mediació. Igualment, s'han creat i posat en marxa les **unitats col·laboratives** per al foment de la mediació als òrgans judicials.

1.2.2 Avançar cap a una administració de justícia pròxima al ciutadà i àgil.

S'ha aprovat una inversió de 561 M€, que es destinarà a la construcció, millora i modernització d'equipaments judicials i penitenciaris fins al 2029. En destaquen les actuacions següents:

- Nova Audiència Provincial de Barcelona (dotació de 98 M€).
- Nou Fòrum de la Justícia a Tarragona (70 M€ de la licitació d'obres).
- Nous edificis judicials de Martorell i Santa Coloma de Farners.
- Ampliació i reorganització funcional dels edificis judicials de Sabadell i Mataró.
- Millores en les instal·lacions de climatització i els ascensors en 23 jutjats i tribunals d'arreu del país.

El pla de **foment de les vocacions judicials** ofereix cinc programes formatius que potencien la familiarització amb el territori i el coneixement de les singularitats de l'Administració de justícia a Catalunya. Es tracta d'una aposta per reduir la rotació de jutges i fiscals, i garantir els drets lingüístics de la ciutadania, i per assegurar el coneixement del dret propi i de la realitat social del país. S'han invertit 850.000€ anuals en la formació de més de 200 professionals de la judicatura.

Cal destacar, així mateix, dotze **nous jutjats** a Catalunya i dinou places de magistrats de les

audiències provincials durant el període 23-24:

- Jutjat de Primera Instància i Instrucció número 5 de Cornellà de Llobregat.
- Jutjat de Primera Instància número 10 de Granollers.
- Jutjat Penal número 5 (especialitzat en execucions) de Vilanova i la Geltrú.
- Jutjat Mercantil número 2 de Girona.
- Jutjat Social número 4 de Tarragona.
- Jutjat de Primera Instància número 61 de Barcelona.
- Jutjat Penal número 29 de Barcelona.
- Jutjat de Primera Instància número 9 de Badalona.
- Jutjat de Primera Instància número 62 (especialitzat en capacitats) de Barcelona.
- Jutjat de Primera Instància número 9 de l'Hospitalet de Llobregat.
- Jutjat de Primera Instància i Instrucció número 9 de Figueres.
- Jutjat de Primera Instància número 8 de Girona.

S'ha impulsat el desplegament del **nou model d'oficina judicial** en 25 partits judicials (en el cas de Girona de manera parcial) dels 49 de Catalunya amb els quals s'ha assolit el 51 % del total de partits judicials de Catalunya.

També s'ha reforçat el **servei de justícia gratuïta** amb un increment del 10,5 % del seu pressupost entre el 2020 i el 2023, que ha arribat per primer cop a 73 M€. Catalunya se situa, així, al capdavant de les comunitats que més inverteixen en justícia gratuïta, tant en xifres absolutes com en xifres relatives. S'ha fet un pla pilot de **foment del català** a la justícia que durant el 2023 va tenir una dotació de 300.000€.

S'ha donat **suport forense als processos judicials en casos amb víctimes de violència masclista**. En concret, s'han impulsat les unitats de valoració forense integral (UVFI) per transformar l'atenció forense de les víctimes de violència masclista durant els processos judicials. Aquestes unitats han entrat en funcionament el primer trimestre de 2024 amb una trentena de professionals, que possibilitaran uns circuits més ràpids, accessibles i eficients, amb l'objectiu d'evitar la revictimització i millorar la qualitat de la prova pericial, que és determinant en els judicis.

També cal esmentar l'esforç en assegurar sentències entenedores per a tothom: les persones amb discapacitat ara disposen d'un nou servei que adapta les sentències judicials a lectura fàcil. I, finalment, s'ha començat a desplegar l'**Estratègia de justícia digital 2030**, amb el suport de fons europeus, que permetrà completar el sistema de justícia electrònica a la jurisdicció penal, treballar en la interoperabilitat dels sistemes actuals o instaurar eines d'exploració de la dada que ajudaran a la presa de decisions, entre altres.

1.2.3. Treballar pel dret de les persones amb mesures d'execució penal a començar de nou i a reinserir-se socialment i laboralment, i consolidar el sistema d'atenció a la víctima del delict.

La taxa de reincidència penitenciària a Catalunya cau prop de deu punts en sis anys: passa del 30,2 % al 21,1 % (2014-2020).

Vuit de cada deu persones que passen per la presó no hi tornen a entrar.

El Govern ha apostat per l'execució penal en el medi obert. S'ha presentat l'Estratègia nacional d'obertitat penitenciària, amb quinze mesures que apunten a l'obertitat del sistema fomentant les llibertats provisionals, el medi obert i les sortides progressives, així com reduint el nombre de persones privades de llibertat en situació preventiva.

També s'ha treballat per la **prevenció de les conductes suïcides i violentes als centres penitenciaris**, amb la incorporació de 111 professionals especialitzats, entre els quals hi ha psicòlegs, educadors i tècnics especialistes. Aquest programa comporta la creació de dos equips especialitzats, l'un destinat a donar suport a la prevenció de suïcidis i l'altre dedicat a la intervenció i la prevenció de les conductes extremadament violentes.

S'han creat noves unitats d'intervenció compensatòria (UIC) per a persones amb vulnerabilitats acumulades. Aquest programa, amb la previsió d'incorporar uns 185 efectius quan es completi, s'adreça a les persones internes amb vulnerabilitats acumulades, i que, per això, sovint tenen més dificultats d'adaptació en els mòduls ordinaris, amb més risc de presentar conductes disruptives.

S'han impulsat les mesures penals alternatives amb la posada en marxa del Pla de xoc per a la implementació de les mesures necessàries per a l'impuls i consolidació de les mesures penals alternatives a la presó, a fi d'assentar-les, millorar-les i potenciar-les. Així mateix, s'han introduït millores en les condicions dels futurs contractes amb els prestadors del servei.

Quant al personal, s'ha arribat a un **acord per a la millora del servei i de les condicions laborals** amb els sindicats dels treballadors penitenciaris, amb més de 30 M€. És el primer acord d'aquest tipus en gairebé vint anys, reforça el model penitenciari català i preveu mesures en l'àmbit de la seguretat als centres penitenciaris. A més, s'ha ampliat la plantilla. S'ha aprovat la incorporació de 407 nous funcionaris dels centres penitenciaris, que ajudaran decisivament a millorar el servei, l'atenció i la seguretat en els centres penitenciaris catalans.

Pel que fa a equipaments, **s'ha inaugurat el Centre Obert de Tarragona, una aposta pel medi obert.** Es tracta del primer equipament penitenciari que es construeix expressament

com a centre obert, i és també el primer centre obert mixt a Catalunya, que, a més, incorpora una unitat per a joves. S'hi han invertit 14 M€. També s'han iniciat **les obres del Centre Obert de la Zona Franca de Barcelona**. El centre servirà per traslladar l'antiga Presó de Trinitat Vella i la unitat oberta d'homes que està en funcionament a l'edifici de la Presó de Dones de Barcelona (Wad-Ras). La inversió és de 43 M€.

En aquest apartat també cal destacar **l'ampliació de l'oferta formativa i homologació dels certificats professionals**. El Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE) ha ampliat l'oferta formativa dels cursos homologats pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC). Dels 3.000 interns que forma anualment el CIRE, 750 obtindran certificats homologats pel SOC. També és rellevant l'aprovació del **Contracte programa per fomentar la reinserció sociolaboral 2022-2025**, per fomentar la reinserció sociolaboral de les persones privades de llibertat, per un import total de 188,2 M€.

1.2.4. Potenciar i posar al dia el dret civil català i millorar el suport a les entitats jurídiques i fundacions.

S'ha actualitzat el Codi civil en matèria d'igualtat, mediació i protecció dels animals.

Aquesta actualització del codi civil, pendent de reprendre el tràmit parlamentari, vol garantir el principi d'igualtat entre dones i homes, potenciar la mediació i altres mitjans de resolució alternativa de conflictes, i reforçar la protecció dels animals.

També, s'ha impulsat el projecte de **transformació digital del registre i tramitació de les entitats** per tal de facilitar a les entitats l'accés i l'intercanvi d'informació, amb els principis de finestra única i de simplificació dels procediments de l'Administració.

1.3. Seguretat i emergències

1.3.1 Garantir un model de seguretat que garanteixi drets i llibertats, especialment en situacions de màxima vulnerabilitat.

És important destacar l'acord pres a la Junta de Seguretat de Catalunya de novembre de 2021, d'ampliar progressivament la **plantilla de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra** fins als 22.006 efectius l'any 2030, xifra que implica un increment de gairebé 4.000 professionals en relació amb el sostre anterior, de 18.267 efectius, acordat l'any 2006. Amb l'objectiu de corregir el dèficit d'efectius i reforçar la plantilla del cos de Mossos d'Esquadra, s'han aprovat tres convocatòries d'accés al cos amb un total de 2.540 places: una de 840 places al gener de 2022, de la qual s'han incorporat 762 efectius; una altra de 850 places al gener de 2023, els efectius de la qual actualment s'estan formant a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, i la darrera de 850 places, que es va convocar al setembre de 2023 i que al maig de 2024 està en fase de selecció.

Per incrementar la capacitat dels Mossos d'Esquadra de donar resposta a les funcions de policia integral en tot el territori català, i tenir una policia més ben equipada, moderna, propera i tecnificada, l'any 2023 es va aprovar el decret de reestructuració de la Direcció General de la Policia. Així mateix, s'ha dotat el cos de Mossos d'Esquadra dels **recursos necessaris en infraestructures, vestuari, equipament operatiu, mitjans tecnològics, drons, embarcacions i parc mòbil**.

S'ha impulsat el **model de comissaries de proximitat** per millorar la coordinació i l'eficàcia i oferir un servei millor a la ciutadania; s'han finalitzat les obres de les noves comissaries de proximitat conjuntes de Manresa, Moià i l'Eixample de Barcelona, i s'ha signat un acord amb el Port de Barcelona per ubicar-hi una futura comissaria. Així mateix, ja està en funcionament la nova comissaria dels Mossos d'Esquadra de Torredembarra i estan a punt de finalitzar les obres de construcció de la nova comissaria de la Jonquera. Finalment, s'han aprovat els projectes tècnics i aviat es licitaran les obres de construcció de la comissaria de Mollerussa i de l'Àrea Bàsica Policial de Sant Martí, que es convertirà en la seu de la Regió Policial de Barcelona.

El cos de Mossos d'Esquadra no només ha crescut en agents i en mitjans, sinó també en competències, la qual cosa ha reforçat l'autoritat del cos. Per exemple, ha entrat a participar en el Centre d'Intel·ligència contra el Terrorisme i el Crim Organitzat (CITCO) de l'Estat, fet que li ha permès accedir a les bases de dades d'Europol, i també en seguiments i investigacions transfronterers.

D'aquest mandat també cal destacar el desenvolupament de la **Comissió d'Estudi sobre el Model Policial del Parlament**, que, entre el novembre de 2021 i el desembre de 2022, va treballar sobre les línies bàsiques del nou model policial basat en la proximitat i l'atenció a la

ciutadania, D'altra banda, s'ha aprovat un **protocol del cos de Mossos d'Esquadra en desallotjaments d'immobles**, que prioritza la mediació i presta una atenció especial als casos que afecten persones vulnerables.

Amb l'objectiu de combatre l'odi i la discriminació, s'ha aprovat el Protocol per a la prevenció, la detecció i la gestió de situacions d'odi i discriminació en l'àmbit de la seguretat privada, i s'han dut a terme les accions previstes per desenvolupar el Protocol per a l'abordatge de les infraccions d'odi i discriminació per a les policies locals de Catalunya.

Amb la **incorporació del cos d'Agents Rurals** al Departament d'Interior, s'ha desplegat el Pla estratègic del cos d'Agents Rurals, amb la convocatòria de **235 noves places i la incorporació de les dues primeres promocions de sotsinspectors al cos**.

	2019*	2023
Taxa de fets penals per mil habitants	76,2	76,9
Índex de feminització cossos operatius (%)	18,6	20,2

* S'ha establert el 2019 com a any de comparativa, atès que els anys 2020 i 2021 es consideren any invàlids per a les estadístiques a causa de la pandèmia i la seva repercussió en l'activitat delictiva.

Indicadors de percepció de l'Enquesta de seguretat pública de Catalunya

	Edició 2020	Edició 2022
Nivell de seguretat al municipi (1-10)	6,8	6,6
Valoració del cos de Mossos d'Esquadra (1-10)	7,3	7,5

1.3.2. Reordenar i consolidar el Sistema Nacional d'Emergències, apostant per la col·laboració entre administracions i serveis.

Disposar d'un sistema d'emergències àgil i eficaç comporta apostar pel **creixement del cos de Bombers de la Generalitat**, tant en efectius com en mitjans i recursos. En aquest sentit, aquesta legislatura s'han convocat un total de 790 noves places de bombers: 250 places al setembre de 2021, que ja s'han incorporat al cos; 240 places al gener de 2023, que s'estan formant a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, i 300 places al gener de 2024, actualment en fase de selecció.

També s'han **convocat 300 places** de bombers voluntaris i s'han creat 154 llocs de treball laboral de diferents especialitats de suport al cos de Bombers, que es consideren fonamentals per aplicar el canvi de model forestal i la gestió operativa i tècnica en situacions d'emergències de risc climàtic.

Amb l'objectiu de disposar de les **dotacions de vehicles** que permetin una resposta adequada als serveis, s'han incorporat 68 nous vehicles autobomba rural pesant i 35 vehicles més de diverses tipologies. Pel que fa a les **infraestructures**, s'han reformat els parcs de bombers de Solsona, Granollers i Balaguer, i estan en procés de licitació les obres de millora dels parcs de Tarragona i Terrassa i les obres de construcció dels parcs de bombers voluntaris de Serós i de Gelida.

En el marc del **Pla d'emergències del sector químic** (PLASEQTA i PLASEQCAT) s'ha definit el projecte de "barreres de sensors químics". S'ha finalitzat la instal·lació pilot de 56 sensors electroquímics per detectar fuites tòxiques i s'ha adjudicat el contracte per a la instal·lació de 575 nous sensors. També s'han instal·lat dinou sirenes i tres estacions meteorològiques, i s'està executant un contracte de compra de set sirenes. Així mateix, s'ha aplicat el nou sistema d'alertes a telèfons mòbils intel·ligents en emergències greus i s'han fet quatre proves territorialitzades en tot Catalunya.

Davant la necessitat d'incorporar els factors de canvi climàtic a la planificació de les emergències, s'ha aprovat la revisió del **Pla especial d'emergències per incendis forestals de Catalunya** (INFOCAT) i s'ha posat en marxa el grup de treball per planificar la resposta a temperatures extremes de calor.

Efectius operatius	2021	2023
Nombre de bombers funcionaris	2.492	2.811
Nombre de bombers voluntaris	1.752	1.864

1.3.3. Assolir els objectius europeus de reduir a la meitat el nombre de víctimes mortals d'accidents el 2030 i aconseguir zero víctimes mortals el 2050.

El repte de futur principal del Servei Català de Trànsit és l'**objectiu de Visió Zero per al 2050**, és a dir, que el 2050 no es registrin víctimes mortals per accidents de trànsit. Per complir aquest objectiu, s'han fixat fites intermèdies de reducció de la sinistralitat a través dels plans de seguretat viària. Així doncs, durant aquest mandat s'han desplegat les actuacions del Pla de seguretat viària 2021-2023 i recentment s'ha aprovat el nou pla triennal 2024-2026 per millorar la mobilitat segura, sostenible, saludable i intel·ligent, a més de la seguretat viària.

S'ha continuat prestant **suport tècnic i econòmic als ajuntaments**, amb la redacció dels plans locals de seguretat viària i una nova línia de subvencions, per un import de deu milions d'euros, per a la millora de la mobilitat segura i sostenible adreçades als municipis petits i mitjans.

Amb l'objectiu de reduir la sinistralitat a l'AP-7 a causa de l'alliberament dels peatges, s'ha acordat un pla d'actuació amb l'Estat, per al període 2023-2025, amb diferents mesures de control i de reducció de la velocitat, entre altres actuacions.

S'ha ampliat l'**atenció a les víctimes d'accidents de trànsit**, amb l'aplicació d'un nou servei d'inclusió de les víctimes ferides greus de trànsit en el seu entorn social (INVICTES), per tal d'oferir serveis de suport i orientació que n'afavoreixin l'autonomia personal i la vida independent.

Durant aquesta legislatura, s'ha impulsat, conjuntament amb el Departament de Cultura, un **pla de foment de l'ús del català a les autoescoles**, amb l'objectiu de blindar el dret a utilitzar el català en la formació i l'examen del permís de conducció. En aquesta línia, s'ha signat un conveni amb la Federació d'Autoescoles de Catalunya i s'han posat a disposició de l'alumnat de les autoescoles testos en línia en català.

	2019*	2023	Reducció (%)
Víctimes mortals zona interurbana	175	150	-14,3 %
Víctimes ferides greus zona interurbana	778	713	-8,4 %

* S'ha establert el 2019 com a any de comparativa, atès que els anys 2020 i 2021 es consideren any invàlids per a les estadístiques a causa de la pandèmia i la seva repercussió en l'activitat delictiva.

1.4. Acció exterior

1.4.1. Consolidar l'acció exterior de Catalunya

Nombre de delegacions a l'exterior operatives: 21.

El Govern ha consolidat la seva xarxa de representació amb **21 delegacions a l'exterior**, que donen cobertura institucional a 72 països, incloent-hi tots els estats de la Unió Europea. En aquesta legislatura la presència del Govern s'ha ampliat a Amèrica, a l'Àfrica i a l'Àsia.

El Govern ha aprovat el **Pla estratègic d'acció exterior i de relacions amb la UE 2023-2026**, el **V Pla Japó 2024-2027**, l'**Estratègia Àfrica 2030** i el **Pla Àfrica 2024-2027**, i ha subscrit acords de cooperació amb Gal·les, Flandes, Sarajevo, l'Alguer, l'Emília-Romanya, la Regió Sud de França, Occitània, Andorra, Ciutat de Mèxic, Califòrnia, la Província de Buenos Aires, Gyeonggi, i Tànger-Tetuan-Al Hoceima.

El Govern ha apostat per augmentar la participació de Catalunya en el **sistema multilateral** intensificant els contactes amb les agències de les Nacions Unides, entre els quals destaca la participació en el Tractat Internacional contra la Contaminació per Plàstics.

Amb l'objectiu de continuar professionalitzant l'acció exterior, el Govern ha impulsat **la creació del cos d'acció exterior i de la Unió Europea**, que preveu incorporar de forma transversal a la Generalitat personal especialitzat en les relacions internacionals. D'altra banda, per promoure les carreres professionals als organismes internacionals, el Govern ha augmentat un 50 %, fins a arribar a 500.000 €, la dotació de les **Beques Canigó - Francesc Vendrell**.

A més, per incentivar la **internacionalització dels ens locals i de les entitats catalanes**, s'han convocat subvencions, per import d'1 M€ i 6,6 M€, entre el 2022 i el 2024, respectivament.

1.4.2. Construir un futur compartit amb la Unió Europea i la Mediterrània.

Percentatge d'execució dels fons europeus Next Generation transferits:
87,3 %.

El Govern s'ha convertit en un **soci actiu i compromès amb el projecte europeu**, ha recuperat la interlocució al màxim nivell i ha intensificat la incidència en xarxes estratègiques com la Conferència de les Regions Perifèriques Marítimes (CRPM). Des del 2022, el Govern s'ha reunit amb deu comissaris, incloent-hi la presidenta de la Comissió Europea.

El Govern ha dut a terme una campanya internacional per defensar el **reconeixement del**

català com a llengua oficial a les institucions europees. Aquesta campanya ha marcat bona part de l'agenda, i s'han fet quinze viatges internacionals, trenta reunions d'alt nivell i centenars de contactes informals.

El Govern ha liderat la proposta de la **macroregió mediterrània**, conjuntament amb altres territoris i xarxes com la CRPM. En aquest context, ha organitzat al Palau de la Generalitat la **Cimera per a la Macroregió Mediterrània a Barcelona**, amb la participació de dotze governs de sis estats, organismes internacionals i representants de les institucions europees; ha desplegat l'estratègia mediterrània i ha aprovat el **Pla d'acció MedCat 2019-2022** i ha celebrat els **MedCat Days 2023**, i ha participat en la **cinquena edició del Fòrum Mediterrània de l'Aigua**, sobre la gestió de la sequera a Catalunya.

Els anys 2023 i 2024, el Govern ha presidit l'**Euroregió Pirineus-Mediterrània**, en què ha prioritzat els temes relacionats amb el jovent, impulsant l'Assemblea Euroregional de la Joventut; la innovació; la diversitat lingüística i cultural, i l'acció climàtica.

Pel que fa als fons europeus, des de finals del 2021, pràcticament una de cada quatre empreses catalanes que han accedit a l'**Oficina Next Generation d'ACCIÓ** s'han beneficiat dels fons Next Generation, el 90 % de les quals són pimes. Catalunya ha obtingut el 22 % dels fons captats per entitats espanyoles.

1.4.3. Contribuir al desenvolupament global, i al foment de la pau i dels drets humans.

Percentatge d'ajut oficial al desenvolupament en relació amb els ingressos corrents no condicionats: 0,28 % (previsió 2024).

El Govern ha aprovat el **Pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026**, i els **plans anuals de cooperació al desenvolupament per als anys 2023 i 2024**. Amb aquesta planificació, s'avança en la transformació feminista com a tret distintiu de la cooperació catalana. A més, s'avança en l'**estratègia de l'educació global** i la promoció del foment de la pau.

La partida de cooperació al desenvolupament ha estat la que més ha crescut als darrers pressupostos del departament, i ha arribat fins als 45 M€.

El Govern ha potenciat la cooperació al desenvolupament amb un increment de recursos a l'**ajut oficial al desenvolupament (AOD)**, que per al 2023 es preveia en 85 M€. El Govern ha blindat el camí per assolir que l'AOD arribi al 0,7 % l'any 2030, en compliment de l'objectiu fixat per les Nacions Unides.

A més, el Govern ha organitzat les **Jornades de Cooperació al Desenvolupament Feminista**, un espai de debat entre experts internacionals per poder transitar cap a una política pública de cooperació feminista sobre la qual fonamentar futures planificacions.

Catalunya és solidària, i davant les crisis humanitàries ha respost de forma ràpida. En el cas de la **guerra d'Ucraïna i d'altres projectes de suport als refugiats**, el Govern ha previst aportar en els anys 2023 i 2024 un total de 23,1 M€ en AOD. Com a resposta al terratrèmol a **Turquia, Síria i el Kurdistan**, l'executiu ha atorgat ajuts per un import d'1,2 M€ adreçats a ONG amb capacitat d'intervenir a les regions afectades pel terratrèmol. I per fer front a les emergències humanitàries a **Palestina**, el Govern ha atorgat 700.000€ a l'Oficina de Coordinació d'Assumptes Humanitaris (OCHA) i ha incrementat l'aportació a les entitats de l'ONU a Palestina en 1,6 M€ l'any 2024.

1.4.4. Enfortir les relacions bidireccionals amb la Catalunya a l'exterior.

Nombre de ciutadans catalans residents a l'estranger: 386.486.

El Govern ha presentat per primera vegada l'**Estratègia Catalunya exterior 2023-2026**, adreçada al gairebé mig milió de ciutadans catalans que viuen fora de Catalunya, i ha elaborat el **Pla de retorn**, que inclou els àmbits de l'habitatge, l'educació, la integració laboral i els serveis de salut. En aquest context, s'ha publicat el **nou portal Catalunya a l'exterior**, que posa a l'abast dels catalans que viuen a l'exterior els serveis que ofereix la Generalitat de Catalunya.

A més, el Govern ha posat en marxa un currículum homologat per impulsar l'**ensenyament de la llengua catalana a infants i joves**, a partir del model d'escola catalana. Amb les escoles de Londres i Berlín, el 2024 **120 infants aprendran català a l'exterior**. L'alumnat d'aquests cursos tindrà la mateixa certificació que els que hagin estudiat a Catalunya, igualant els drets de la Catalunya a l'exterior.

El Govern ha aprovat i desplegat el **Decret 46/2023, de 14 de març, sobre el reconeixement oficial de comunitats catalanes a l'exterior**. En aquest nou marc, ha reconegut dotze noves comunitats catalanes a l'exterior.

Per donar suport a les comunitats a l'exterior en la promoció i difusió de Catalunya i l'ensenyament del català i l'aranès, s'han convocat **subvencions** adreçades a les comunitats catalanes per un import total de 5,6 M€ des del 2021 fins al 2024.

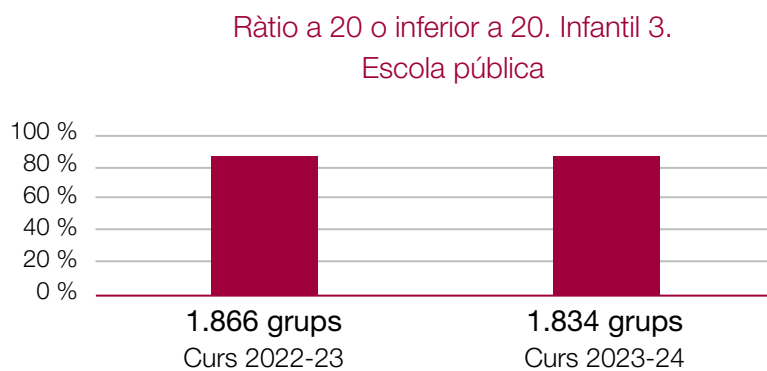
2.

Per un país de
drets, d'igualtat
d'oportunitats i de
benestar

2.1. Polítiques educatives i formatives

2.1.1. Enfortir el model d'escola catalana.

Durant la legislatura, el Govern ha incrementat la plantilla de professionals d'educació, i els ha millorat les condicions laborals. S'han reduït les ràtios d'alumnes per personal docent i s'ha posat en marxa el programa Sensei, de mentoria per a nous docents. Com a novetat, s'ha implantat la gratuïtat a infantil 2 i s'ha eliminat el finançament a centres que segreguen per gènere a l'ESO. Finalment, s'ha continuat amb la integració de centres educatius a la xarxa pública i el foment de l'ús del català, amb diferents mesures.

S'ha **incrementat la plantilla de professorat** i de personal d'atenció educativa, assolint la xifra de 88.135 docents. La dada més alta de professorat fins ara per fer front a l'escolarització, a la disminució de ràtio a l'educació infantil i al reforç de l'escola inclusiva. Així mateix, s'han millorat les condicions laborals del professorat.

Una de les novetats ha estat el **val escolar de 100 euros** per comprar llibres de text i material escolar per a les famílies d'alumnes d'educació primària, que el curs vinent arribarà als alumnes de secundària.

S'ha reduït la ràtio i **s'ha continuat per segon any amb la gratuïtat d'infantil 2**. L'increment d'alumnes de 0-3 anys aquest darrer any ha estat de 8,4 %. I pel que fa a la ràtio, a l3 ha suposat un 86 % del percentatge de l'escola pública i un 66 % del de la concertada, amb una ràtio d'un màxim de vint alumnes per aula.

S'ha desplegat el **Pla d'integració de l'etapa inicial a l'escola rural**, i 122 municipis de menys de 2.500 habitants tenen escola bressol rural.

També **s'ha posat fi a la segregació per gènere finançada amb fons públics** a l'educació secundària obligatòria. A més, quinze **centres concertats o municipals han passat a la xarxa pública de la Generalitat des del curs 2020-2021**.

Amb l'objectiu de millorar el sistema educatiu, **s'ha creat el Grup Impulsor de Mesures de Millores Educatives** i s'han presentat les primeres mesures del Departament, a mitjà i llarg termini: concreció dels aprenentatges bàsics, i creació de referents docents de matemàtiques i llengües i del Pla de millora de la comprensió lectora.

Continuen les **mesures per impulsar el català a escoles i instituts**. D'acord amb el nou Pla de foment de la llengua catalana, als centres educatius es desplegaran deu **mesures per fer front a la davallada de l'ús del català** a l'escola fins al 2028. Un total de 800 centres s'han format en els tallers d'usos lingüístics en l'àmbit educatiu. La previsió de desplegament és de 700 centres cada curs (200 d'intensius i 500 en xarxa), per arribar a 3.500 el 2026. S'inicia el **Pla pilot de millora de les biblioteques escolars** per fomentar l'hàbit lector i la lectura en català.

També s'ha creat Supercampus, una plataforma pionera de continguts educatius en català per a escoles, docents, famílies i alumnes en col·laboració amb 3Cat. Un nou espai d'aprenentatge per dotar al sistema educatiu de continguts audiovisuals curriculars de qualitat i en català.

Per altra banda, per **millorar la comprensió lectora i les matemàtiques**, entre altres competències, es despleguen les mesures de compensació en competències bàsiques. També estan en marxa iniciatives per a la millora de les matemàtiques, com l'augment de places de formació i la reactivació del programa AraMat.

I per assegurar l'acompanyament i mestratge al professorat novell, es posa en marxa el programa **de residència inicial docent Sensei**, cofinançat pel Fons Social Europeu Plus (FSE+).

Finalment, **s'ha regulat l'ús de mòbils als centres educatius públics i concertats**, i s'han establert unes directrius clares per assegurar que l'ús dels mòbils no interfereix amb el procés d'aprenentatge de l'alumnat i la convivència entre els membres de la comunitat educativa. S'han prohibit a l'educació primària i se n'ha restringit l'ús a l'educació secundària obligatòria i a l'educació postobligatòria.

2.1.2. Potenciar l'educació inclusiva i la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat.

S'han intensificat les mesures contra la segregació escolar i s'han augmentat els recursos per als alumnes en situació de vulnerabilitat. També s'ha millorat la detecció d'alumnes amb necessitats socioeconòmiques i s'ha reforçat la coeducació. L'escola inclusiva ha rebut més suport econòmic i professional. S'ha ampliat l'atenció als alumnes nouvinguts, s'ha impulsat la digitalització de l'educació, s'ha millorat la presència sanitària als centres i s'han adaptat els ajuts de menjador perquè se'n beneficiïn més estudiants.

Detecció de l'alumnat amb necessitats educatives:

Curs 2022-2023: 18,14 %

Curs 2023-2024: 24,08 %

El 2023 s'han destinat uns 25 milions d'euros més respecte al pressupost del curs anterior, que contribueixen a millorar **l'atenció a la diversitat**.

En concret, s'han continuat les mesures del **Pla contra la segregació escolar**, i s'han destinat 80 milions d'euros a l'alumnat en situació de més vulnerabilitat d'i3, d'i4, i de 1r i 2n d'ESO, gairebé el doble d'inversió respecte del curs anterior. També ha augmentat la **detecció de l'alumnat amb necessitats educatives** derivades de situacions socioeconòmiques especialment desfavorides.

En l'àmbit de la coeducació i la convivència, s'ha posat en marxa la **figura del referent de coeducació, convivència i benestar emocional**, amb més de 3.400 referents; un per a cada centre educatiu.

També es fusionen en un **únic document els protocols de violència masclista, LGBTI, assetjament i odi, i discriminació**, fet que facilitarà a docents la detecció de les violències als centres. Igualment, **es reforça l'escola inclusiva amb 25 milions d'euros** més aquest últim curs, 355 professionals d'atenció educativa i l'ampliació de les hores de monitoratge de suport.

S'han incrementat les **aules d'acollida per a l'alumnat nouvingut**, que el curs 2023-2024 han beneficiat 31.000 alumnes d'entre 3r de primària i 4t d'ESO, que són els cursos en què s'aplica aquest recurs lingüístic i educatiu. Així, el febrer de 2024 hi havia 1.372 dotacions d'aula d'acollida, fet que ha suposat 402 aules més que el curs passat.

S'ha començat a desplegar la **darrera fase del Pla d'educació digital de Catalunya**. Tots els centres educatius tenen connexió a Internet d'alta velocitat, i s'ha iniciat la darrera etapa del desplegament del Pla digital, amb el repartiment de 32.000 panells interactius, més de 4.000 kits de robòtica, 2.700 maletes audiovisuals i 105 aules vivencials per a centres d'educació especial; tot plegat amb una dotació de més de 125 M€, cofinançada pel Departament, el Ministeri d'Educació i els fons Next Generation de la Unió Europea, a través del Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR).

El 100 % dels centres de secundària aquest curs tindrà una infermera referent en l'equip d'atenció primària dues hores i mitja a la setmana. Aquesta actuació s'emmarca dins el programa "Salut i escola", que té per objectiu la prevenció i promoció de la salut durant l'etapa escolar de l'adolescència.

S'han triplicat els ajuts del 100 % de menjador per a l'alumnat en situació de vulnerabilitat, s'ha aplicat un nou llindar per a la concessió d'ajuts de menjador escolar i s'ha rebaixat el llindar per accedir als ajuts en l'alumnat amb discapacitat acreditada, de manera que hi podran accedir amb una discapacitat del 33 %, quan fins ara calia acreditar el 60 %.

La detecció de l'alumnat en situació de vulnerabilitat ha passat del 7 % al 24 % en dos cursos: del 2021-2022 al 2023-2024. D'entre les mesures desplegades per lluitar contra la segregació escolar destaca l'aprovació del Decret de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió, que ha facilitat un augment de la detecció de l'alumnat en situació de vulnerabilitat i el llançament d'una eina de visualització de dades per ajudar a lluitar contra la segregació escolar i promoure l'equitat educativa.

2.1.3. Impulsar i consolidar el model de formació i qualificació professionals.

Com a compromís de legislatura s'ha impulsat i consolidat el model de formació i qualificació professionals del país, amb un augment dels professionals docents i amb un increment rècord de places. S'han aplicat millores en el procés de preinscripció i s'ha fet més eficient la planificació mitjançant un acord, amb sindicats i patronals, i la constitució de consells sectorials per cobrir les necessitats del mercat laboral actual. S'ha avançat en l'àmbit de l'acreditació i qualificació de competències professionals.

Els graduats en FP creixen de manera contínua des de l'any 2015 i en tan sols deu anys han passat de 35.248, el 2013, a 60.098, el 2022.

El darrer curs, un 93,42 % de l'alumnat de continuïtat ja té plaça assignada en un cicle de grau mitjà després de la gestió de la llista d'espera.

S'han **incrementat els recursos** per a la formació professional amb un augment de la plantilla docent i del personal de suport educatiu. També s'han posat en marxa serveis nous amb la creació del Centre de Recursos Pedagògics de la Formació Professional.

Tot plegat ha permès presentar la nova oferta integrada de formació professional per al curs 2024-2025. S'ofereix una **xifra rècord de places**, prop del mig milió (486.199), que representa un increment d'un 7,7 %, un 9 % més que l'any passat.

A més, a fi de planificar i treballar una oferta integrada entre Educació i Treball, s'ha signat amb les principals organitzacions sindicals i empresarials l'**Acord per a la planificació del mapa de centres de la formació professional**. L'Acord ha permès la planificació i

priorització de 445.818 places, amb un increment del 6,42 % en relació amb el curs 2022-2023, i una inversió de 901,7 M€.

Més en detall, s'han **fet canvis en els terminis de preinscripció a l'FP** que han permès, per primer cop, que tot l'alumnat de continuïtat pugui començar el curs el primer dia, de manera que tothom que vulgui cursar FP tingui una plaça per fer-ho en els cicles oferts. També **s'ha presentat l'Informe general de prospectiva 2023-2026**, que ha de servir per fer una planificació eficient dels serveis bàsics del Sistema FPCAT en els propers anys, i **s'han constituït deu consells sectorials**, que responen a cadascun dels sectors de la formació professional prioritaris de Catalunya, que involucren el teixit productiu i formatiu en la detecció de les necessitats del mercat de treball i l'adequació de l'oferta formativa.

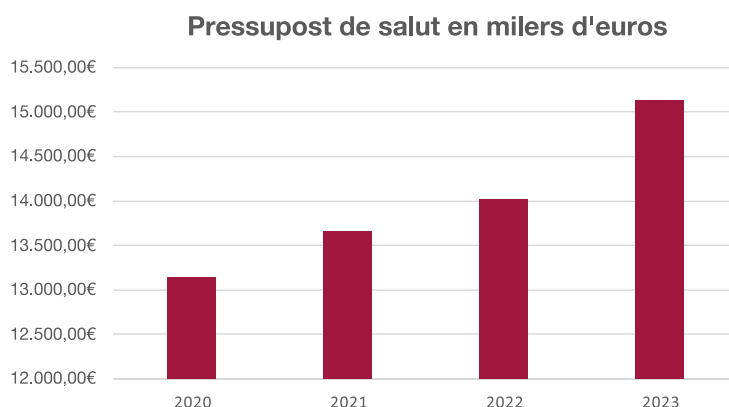
S'ha creat el nou servei d'acreditació de competències professionals, que permet a les persones acreditar competències professionals adquirides per via de l'experiència laboral o de formació no reconeguda, i aconseguir, així, una certificació oficial de competències incloses en els títols de formació professional i en els certificats de professionalitat que s'ofereixen a Catalunya.

S'han aprovat el II Pla d'acreditació i qualificació professionals de Catalunya (2022-2024) i el IV Pla general del Sistema de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya (2021-2023), que aborda la prospecció de necessitats formatives, l'avaluació i acreditació de competències professionals, la informació i orientació professionals, els centres d'FP integrada, l'acompanyament de les persones professionals del Sistema FPCAT i el model d'avaluació del Sistema, entre d'altres.

2.2. Salut i activitat física

2.2.1. Enfortir el sistema de salut públic per a la cohesió social, reduir desigualtats i generar valor.

El Govern ha treballat per **garantir una atenció de qualitat, accessible i equitativa** que, sobretot, millori els resultats en salut de la població i també la seva satisfacció. Per això, s'ha anat augmentant, al llarg de la legislatura, **la despesa real anual** destinada a polítiques de salut (vegeu el gràfic), especialment a l'atenció primària i la salut mental.

L'any 2021 el Govern va aprovar el **Pla de salut de Catalunya 2021-2025**, que és l'instrument i marc de referència per a totes les actuacions públiques en matèria de salut en l'àmbit de la Generalitat. Des que es va aprovar, ja s'ha assolit el 56,7 % dels seus objectius i un altre 35,7 % està en fase molt avançada d'execució.

D'altra banda, el Govern ha desplegat al llarg de 2023 el **Pla de millora de l'accessibilitat de la ciutadania a l'atenció sanitària**, que ha comportat una millora important de l'accés a les prestacions del sistema, tant en l'atenció primària (vegeu les dades de la taula 1) com en l'àmbit hospitalari, en què l'activitat ha augmentat significativament respecte de les dades del 2022: per a primeres visites amb l'especialista, ha augmentat un 9 % (+164.147 visites); per a proves diagnòstiques, un 21 % (+164.890 proves), i per a intervencions quirúrgiques, un 11 % (+39.291 intervencions).

Un altre avenç molt important ha estat el desenvolupament de la Llei de l'eutanàsia, que garanteix a Catalunya el dret dels ciutadans a rebre la prestació d'ajuda per morir. En aplicar la Llei, s'ha ampliat la Comissió de Garantia i Avaluació de Catalunya (CGAC). S'han introduït millores a la plataforma PRAM (Prestació d'ajuda per morir) per tramitar, gestionar i respondre les sol·licituds d'eutanàsia.

Així mateix, el Govern ha impulsat en aquesta legislatura el Pacte Nacional de Salut, que té com a objectiu consolidar un sistema de salut públic, universal, equitatiu, sostenible i de

qualitat, amb el consens de tots els agents implicats. En les fases inicials, un grup d'experts multidisciplinari ha elaborat el document de bases i s'ha dut a terme el procés participatiu obert a la ciutadania, en el qual s'han rebut gairebé 1.000 qüestionaris de resposta.

2.2.2. Enfortir l'atenció primària i comunitària per aconseguir una atenció més accessible, resolutiva i transversal.

Al llarg de tota la legislatura s'ha incrementat de forma continuada el pressupost destinat a l'atenció primària i comunitària (APiC), pilar fonamental del sistema sanitari català, amb un pressupost l'any 2023 de 2.045 M€, que representa un increment del 31 % respecte al pressupost de 2020.

Així mateix, s'ha produït un **creixement de la plantilla** d'APiC de més de 1.700 professionals. Part important d'aquest creixement s'ha produït per la incorporació de nous rols professionals per atendre de forma proactiva i preventiva les necessitats dels ciutadans: **381 fisioterapeutes, 153 dietistes-nutricionistes i 365** referents de benestar emocional comunitari.

Quant a la **millora de les infraestructures de la xarxa d'APiC**, ha estat necessari dur a terme una inversió de 449 M€. Entre les 146 actuacions incloses, destaca la construcció de 62 centres nous, entre consultoris i centres d'atenció primària.

Aquest impuls a l'APiC ha fet possible una **millora dels indicadors d'accessibilitat**, tal com es pot veure a la taula adjunta:

Accessibilitat a l'APiC (taula 1)		Desembre 2022	Desembre 2023	Març 2024
Accessibilitat presencial	Cinc dies o menys	52 %	64 %	73 %
	Deu dies o menys	70 %	82 %	87 %
Accessibilitat telefònica	Primer intent	61 %	72 %	74 %
	En les dotze hores posteriors	81 %	87 %	88 %

L'any 2021 es va crear l'**Oficina de Salut Bucodental** per liderar el desplegament de la **Llei d'atenció pública de la salut bucodental**. Des que la llei es va aprovar, s'han incorporat a la nova cartera de serveis diferents col·lectius, entre els quals infants i adolescents, dones embarassades i persones amb discapacitats. També s'han incorporat 276 higienistes per fer activitats de prevenció i promoció de la salut bucodental, així com per fer el seguiment i tractament de càries i patologies de baixa complexitat.

També s'ha aprovat el **Projecte de llei de creació de l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària** i s'han desplegat set projectes territorials per treballar en experiències conjuntes del sistema social i el sanitari en l'entorn domiciliari i comunitari. Es tracta, en concret, d'Ampostà, el Prat de Llobregat, Barcelona, Manresa, Osona, Garrotxa/Ripollès i el Gironès. Així mateix, s'ha consolidat el model d'atenció sanitària a les residències de gent gran. El **Programa d'atenció integrada social i sanitària a residències de gent gran en l'àmbit de l'atenció primària**, dotat amb 33 M€ el 2024, garanteix el dimensionament adequat dels equips d'atenció primària per poder liderar de forma efectiva l'execució del **Pla de desplegament de l'atenció integrada social i sanitària a les persones que viuen a les residències de gent gran a Catalunya**, i desenvolupa les funcions i activitats i estableix les relacions amb els diversos actors dels serveis socials i sanitaris necessàries per garantir una atenció completa, integrada i centrada en les persones que hi resideixen.

2.2.3. Prioritzar el benestar emocional i la salut mental de la població, amb una atenció més accessible, comunitària, proactiva, propera i resolutive.

Una de les prioritats ineludibles ha estat l'atenció a la **salut mental i les addiccions**. Per això, la darrera dotació pressupostària (pressupost del 2023 prorrogat el 2024) ha estat de 521,5 M€, la qual cosa significa un increment del 15 % dels recursos durant la legislatura.

S'han incorporat **365 referents de benestar emocional comunitari (RBEC)**, que formen part d'un programa per prevenir i promoure el benestar emocional de la comunitat. Així mateix, el curs 2023-24 s'inicia el **programa "Escoles resilients"** en més de 100 centres de secundària, que incidirà en més de 8.000 alumnes i formarà 400 docents.

Per donar resposta a l'augment pandèmic dels trastorns alimentaris, especialment en població jove, s'ha definit el **Pla de millora de l'atenció a les persones amb trastorns alimentaris**, que reordena i amplia l'atenció. Com a part de les mesures dissenyades, ja s'han creat dues unitats d'hospitalització per als casos més refractaris, una per a adults (Martorell) i una per a infants i joves (Barcelona).

Una de les actuacions més rellevants ha estat l'aprovació del **Pla de prevenció del suïcidi de Catalunya 2021-2025 (PLARESC)** per reduir-ne els casos i l'estigma social.

S'ha establert el telèfon 061 com a via de referència per al suport i l'acompanyament de persones amb risc de suïcidi, amb especialistes en salut mental. S'han fet campanyes de sensibilització, i s'han elaborat o revisat les guies d'actuació en diferents àmbits clau, incloent-hi els supervivents, dins del marc del Projecte de revisió del Codi Risc Suïcidi i el registre vinculat.

Per millorar l'atenció a persones amb **trastorns mentals i addiccions** d'elevada complexitat, s'ha desplegat i consolidat el **Programa d'abordatge integral dels casos de salut mental d'elevada complexitat (equips guia)**, que ha atès més de 450 persones d'entre dotze i vint-i-cinc anys. Es desplega a la totalitat de CSMIJ de Catalunya el **Programa d'intervenció en la crisi en salut mental d'infants i joves** per donar una resposta resolutiva i de proximitat a les necessitats dels pacients. S'adreça a infants i joves d'entre sis i disset anys que presenten una situació de crisi psicopatològica i ha atès més de 1.500 casos.

S'ha revisat i actualitzat el **Programa de col·laboració amb l'atenció primària**, fent èmfasi en l'atenció psicològica basada en l'evidència i enfocada en procediments intensius (de vuit a dotze setmanes), per tal de millorar l'accessibilitat i la resolució de les problemàtiques de salut mental, especialment les que no són greus. En aquest sentit, més de 600 professionals ja s'han format.

S'inicia la **reconversió i transformació de l'hospitalització de llarga estada de salut mental amb una visió comunitària**, amb un tancament de llits progressiu i amb la creació de cinc plans pilot d'unitats funcionals de recuperació i projecte de vida, que atén 55 persones.

2.2.4. Garantir el desplegament d'un sistema de salut més resolutiu, en xarxa i territorial.

El Govern ha impulsat l'**ordenació de l'atenció hospitalària en xarxes territorials**, amb la finalitat de desenvolupar xarxes de cobertura més àmplia, garantir la provisió d'una atenció de qualitat de manera equitativa en tot el territori, donar una assistència amb la màxima proximitat possible i garantir l'equitat en l'accés a l'alta tecnologia i la innovació assistencial. Avui dia, s'han formalitzat convenis a la Regió Sanitària Girona, els territoris articulats per l'eix viari de la C-17 (el Ripollès, Osona, el Vallès Oriental i Barcelona Esquerra), i Lleida-Pirineu.

Pel que fa a l'alta especialització, des de 2021 s'han designat set **noves xarxes d'unitats d'expertesa clínica (XUEC)** en malalties minoritàries (en malalties immunitàries - àrea de malalties autoinflamatòries, malalties minoritàries immunitàries autoimmunes sistèmiques, malalties minoritàries amb epilèpsia, malalties minoritàries respiratòries, malalties cognitivoconductuals de base genètica en l'edat adulta, malalties minoritàries

hematològiques no oncològiques, i malalties minoritàries endocrines). Les onze xarxes actuals, formades per 69 equips multidisciplinaris adscrits a deu centres hospitalaris, formen un model d'atenció a les malalties minoritàries pioner a Europa.

Pel que fa al Pla director sociosanitari, al llarg de la legislatura, s'han centrat els esforços a **transformar el model d'atenció sociosanitària a atenció intermèdia**, per tal d'obtenir una major resolubilitat i una millor accessibilitat basant-se en la proximitat territorial i el treball en xarxa.

D'altra banda, per mesurar, avaluar i difondre els resultats assolits pel sistema de salut de Catalunya pel que fa a qualitat, efectivitat, eficiència, equitat i sostenibilitat, el Departament de Salut, mitjançant el lideratge de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS), ha redefinit i impulsat la nova Central de Resultats, pionera a l'Estat i referent a Europa.

2.2.5. Adequar la salut pública a les necessitats del segle XXI buscant estratègies de salut en totes les polítiques d'aquest Govern.

Aquesta legislatura ha estat condicionada pels efectes de la pandèmia, i ha calgut adequar la salut pública a les necessitats actuals per protegir i millorar la salut i el benestar de les persones. Per altra banda, **la vacunació va evitar fins a gairebé 10.000 morts a Catalunya al llarg de l'any 2021.**

S'ha creat el **Sistema d'Informació de Vigilància d'Infeccions de Catalunya (SIVIC)**, que integra fins a vint virus respiratoris, incloent-hi la vigilància de grip, covid-19 i el virus sincicial respiratori.

Pel que fa a la prevenció de les infeccions de transmissió sexual i el VIH, s'han estès a tot el territori català els **dispositius d'accés a la PrEP** (profilaxi preexposició). Durant aquesta legislatura s'ha adoptat amb èxit aquesta estratègia, i s'incrementarà any rere any a través de **dinou unitats funcionals de VIH** hospitalàries i dos dispositius de l'àmbit comunitari. Actualment, més de 9.000 persones estan rebent PrEP a Catalunya, xifra que representa prop del 50 % de les persones en PrEP a tot l'estat espanyol.

Durant la legislatura, el **pressupost de salut pública s'ha incrementat en 63,5M€**, fins a arribar als **205,5M€**, que és un 45 % més alt respecte al pressupost de 2020. Això ha permès, entre altres actuacions, incorporar **115 professionals nous**, reforçant especialment l'àmbit de la vigilància epidemiològica i protecció de la salut, i s'ha actualitzat el **calendari de vacunacions sistemàtiques (2022 i 2023)**.

El 2022 s'inclou la vacunació contra la **meningitis B** per a tots els infants nascuts a partir del gener de 2022, i als 65 anys se substitueix la vacuna antipneumocòccica polisacàrida per

la **vacuna contra la infecció pneumocòccica conjugada** (més immunògena). Als 65 i 80 anys també s'inclou la vacunació contra l'**herpes zòster**, i per als nois de sisè de primària, la vacuna contra el **virus del papil·loma humà** (fins llavors només es vacunava les noies).

El 2023 s'introdueix la vacunació sistemàtica contra la **grip en infants** d'entre sis i cinquanta-nou mesos, s'amplia la cobertura contra la **malaltia meningocòccica** en els infants de dotze mesos i s'inclou la immunització contra el **virus respiratori sincicial** per als nadons fins als sis mesos.

Cal destacar que la immunització contra el virus respiratori sincicial ha reduït un 87,6 % els ingressos relacionats i un 90,1 % els ingressos a UCI, i també un 48,1 % de les visites ateses a l'atenció primària per bronquiolitis (per totes les causes) en nadons menors de sis mesos.

Durant les campanyes 2022-2023 i 2023-2024 també s'ha administrat la **vacunació conjunta contra la grip i la covid (amb vacunes adaptades)** a les persones de 60 anys o més i a les persones més joves amb condicions de risc.

Finalment, s'ha posat en marxa el **Programa per a la prevenció i l'abordatge de l'obesitat infantil**. Està format per 28 equips d'atenció primària i comunitària de tot Catalunya, amb el suport global de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, que combaten l'obesitat infantil a partir de la revisió de l'evidència i de la intervenció pilotada amb èxit al barri de la Mina de Barcelona. El programa incideix, especialment, en l'alimentació, l'activitat física, el suport emocional, la son, la criança positiva i la participació comunitària.

2.2.6. Dotar el sistema sanitari de perfils professionals adaptats a les noves necessitats i millorar-ne les condicions laborals.

En aquesta legislatura s'han destinat 800 M€ a millorar les condicions laborals del conjunt dels professionals amb el **III Conveni laboral del SISCAT i el III Acord de condicions de treball de l'ICS**.

Per fomentar l'equitat territorial, i captar i retenir talent, s'ha creat el **Programa d'incentius**, que incrementa la retribució dels nous residents de medicina familiar i comunitària i d'infermeria de salut mental que triïn Catalunya en 9.315€ l'any. La previsió és incorporar com a màxim 371 residents de MFiC i 58 d'infermeria de salut mental.

Aquest programa es complementa amb el **Pla per als equips d'atenció primària dels territoris de més difícil cobertura en l'àmbit rural**. S'han identificat 74 EAP on s'aplicarà aquest pla, que consisteix en un incentiu econòmic i un projecte professional i personal més atractiu (en col·laboració amb el món local i altres entitats).

Després d'un parèntesi imposat per la crisi sanitària de la covid-19, s'ha reprès la fase operativa del **Fòrum de Diàleg Professional (FDP)** per avançar en les polítiques de planificació i ordenació dels professionals de la salut. S'ha presentat el **Pla d'acció per a la millora de l'atracció i fidelització de professionals al sistema de salut de Catalunya**, dotat amb 40 milions d'euros, amb l'objectiu de captar i retenir talent. Dels 29 objectius operatius de què consta el Pla, un 21 % han finalitzat, i tan sols un 3 % no s'han iniciat.

Es constitueix la **Comissió Tècnica de Seguiment (CTS) del Pla d'Acció de la Professió Infermera 2024-2025**. La Comissió impulsa el **Pla d'acció de la professió infermera 2024-2025**, que busca el creixement de la professió i que té com a objectius potenciar l'autonomia, la visibilitat en la presa de decisions i l'impacte social dels infermers i infermeres. El Pla consta de cinc àmbits, disset prioritats i quaranta-tres accions.

Es crea i es desplega l'**Observatori de Situacions de Violència en l'Àmbit Sanitari de Catalunya (OSVASC)**, per analitzar i abordar de manera integral aquest tipus de violència i planificar i avaluar les polítiques públiques de seguretat i salut del personal dels centres i serveis assistencials. També s'ha treballat en l'elaboració del registre de casos de violència envers els professionals de salut, com a eina de notificació o registre que permeti analitzar els incidents, la situació de risc i l'avaluació del problema.

2.2.7. Fomentar l'activitat física i l'esport en totes les etapes de la vida, així com la vessant econòmica estratègica de l'esport.

Aquesta legislatura s'ha impulsat l'esport com un pilar fonamental d'un estil de vida generador de valors, de salut i de cohesió social, a la vegada que s'ha garantit la pràctica esportiva a la ciutadania i s'ha augmentat el suport a la xarxa d'entitats esportives, tan consolidada al nostre país.

Com a mostra d'aquest impuls del paper cabdal de l'esport:

- **S'han declarat l'esport i l'activitat física béns essencials** i s'ha creat la Taula de l'Esport i l'Activitat Física, per donar resposta a les necessitats del sector.
- El **pressupost** destinat a **Esports** ha arribat gairebé als **90 M€ (any 2023)**, la **xifra més alta dels darrers dotze anys** —l'any 2022 s'hi van destinar 70,76 M€, un 3,5 % més que el 2020 (+2,4 M€).

També s'ha prioritzat l'accés de la ciutadania als equipaments esportius, amb la posada en marxa del **programa "Més esport, més país"**, al qual es destinen 200 M€ (2023-2027) per construir, millorar i modernitzar les instal·lacions esportives de tot Catalunya.

I pel que fa a l'impuls de les entitats esportives, **s'ha multiplicat per vuit l'ajut als clubs esportius, s'ha incrementat en un 50 % l'import destinat a l'esport escolar respecte al 2019 i s'ha destinat la dotació més alta dels darrers deu anys a les federacions** (14,2 M€ els anys 2022, 2023 i 2024). També destaca un canvi de cicle en l'atorgament de subvencions, ja que, per primera vegada, l'any 2024 s'ha publicat la subvenció d'una temporada abans que comenci.

Aportacions a clubs esportius

2020	2021	2022	2023	2024
750.000	750.000	3.000.000	4.500.000	6.000.000

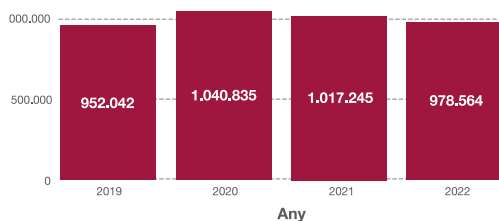
2.3. Drets socials i inclusió

2.3.1. Enfortir el sistema de serveis socials, impulsar la prevenció i l'acció comunitària, vetllar pel reequilibri territorial i millorar la col·laboració institucional i la implicació de tots els actors: ens locals, organitzacions i agents socials i entitats del tercer sector social.

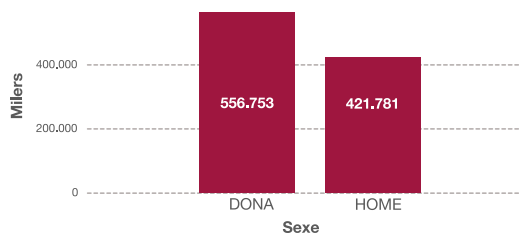
En el marc del desplegament del Pla estratègic de serveis socials (PESS), el Govern ha treballat per impulsar el Sistema Català de Serveis Socials amb l'objectiu que sigui universal, entenent que els drets socials van més enllà dels drets bàsics, i convertint-lo en el quart pilar de l'estat del benestar, que permeti que les persones del nostre país puguin desenvolupar el seu projecte vital amb garanties i igualtat d'oportunitats.

Persones usuàries dels Serveis Socials Bàsics

Valor per Any

Valor per Sexe | 2023

Nombre de persones ateses pels Serveis Socials Bàsics, d'acord amb les dades facilitades per les àrees bàsiques de serveis socials (ABSS)

El Govern, davant la necessitat de definir els serveis socials necessaris en el segle XXI, treballa en la revisió de l'actual cartera de serveis socials, que es va aprovar l'any 2010. Per reformar la cartera de serveis socials, s'ha iniciat la revisió dels mòduls econòmics dels serveis inclosos, s'ha obert un diàleg amb el sector i s'han posat en marxa una taula estratègica formada per persones expertes i diverses taules tècniques encarregades d'aportar coneixements especialitzats. A més, per reforçar el sistema de serveis socials, **s'han concertat 14.787 places i serveis socials** que fins ara es finançaven mitjançant una subvenció. Incorporar aquestes places i serveis a la xarxa d'atenció pública de serveis socials dona estabilitat financera a les entitats proveïdores, ja que els concerts tenen una llargada superior, i també reforça el seguiment de la prestació dels serveis.

S'han incrementat un **17 % les tarifes dels serveis**. Durant l'any 2022 es van augmentar un 3 %, i l'any 2023 es va acordar amb les principals patronals i els sindicats majoritaris un increment lineal del 6 % (augment d'un 4 % de les tarifes, amb un augment extraordinari del 2 % per fer front a l'increment de costos energètics), més un 3 % de mitjana en altres serveis. **L'any 2024 el Govern, els sindicats i les patronals signen incrementar un 5 % més les tarifes** per millorar els salaris dels treballadors del sector social. Aquests augments històrics permeten millorar la qualitat i els sous dels professionals del sector.

El Govern ha aprovat el **Projecte de Llei de provisió del sistema públic de serveis socials**. La norma inclou la creació de l'Agència Pública de Serveis Socials, que ha de ser l'instrument principal de gestió de serveis socials; fixa l'evolució dels salaris de les entitats socials concertades, paral·lela a l'evolució dels salaris públics, i aposta per un model estable de concertació entre l'Administració i les entitats que dona preferència al tercer sector social i promou el català en la prestació de serveis.

S'ha signat un acord amb les entitats municipalistes per a l'enfortiment del sistema de serveis socials. El nou contracte programa preveu un pressupost de **finançament de la Generalitat als ens locals de 1.385 M€ en el període 2022-2025, amb un import de 353,9 M€ per a l'any 2024**. S'han reforçat els equips professionals i s'ha orientat la intervenció social cap al desenvolupament personal, promovent-la en les xarxes familiars i comunitàries, amb actuacions com el nou model d'intervenció socioeducativa (SIS), el Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies (SOAF), l'envelliment de quilòmetre zero, el Servei d'Atenció a l'Entorn Domiciliari (SAED), l'atenció a les persones en situació de sensellarisme i els plans d'acció comunitària. El 2024 el Govern ha aprovat una modificació de la Llei de serveis socials que simplifica la gestió del contracte programa pels ens locals, finançant bona part dels serveis com una transferència.

S'han destinat **100 M€ a la convocatòria de subvencions a projectes i activitats d'entitats de l'àmbit de les polítiques socials del 2024**. Per primera vegada, s'han **unificat** els ajuts COSPE (la convocatòria ordinària de subvencions a projectes i activitats

d'entitats) i els ajuts a programes amb càrrec a l'assignació tributària del 0,7 % de l'IRPF. La unificació en una única convocatòria ha permès avançar sis mesos la tramitació de les subvencions i que les entitats socials coneguin abans l'import atorgat.

S'ha aprovat el projecte **"Barris amb futur"** per treballar noves metodologies d'intervenció de les polítiques socials i urbanes, amb el repte d'assolir una Catalunya socialment cohesionada. El Govern ha aprovat crear el programa temporal per executar aquest projecte, que es desenvoluparà en vint municipis catalans. A més, s'han invertit, a través de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, **97 M€ en la millora de barris de 38 municipis de Catalunya**; el nou programa Barris ha estat finançat amb els fons Next Generation i ha permès rehabilitar amb criteris d'eficiència energètica 7.944 habitatges en 100 barris.

S'ha aprovat una versió nova del **Decret dels equipaments cívics i comunitaris**. El nou model d'equipament dona resposta a les noves realitats i necessitats, és polivalent, intergeneracional i intercultural, i integra tothom i fomenta la cohesió social des de la visió i l'acció comunitària.

El Govern impulsa més de **750 projectes amb una partida de 400 M€ dels fons europeus Next Generation** fins al 2026, per accelerar una transformació en l'àmbit de l'atenció a les persones, que equipari Catalunya amb els països europeus més avançats pel que fa a la protecció social. Es tracta de la inversió social més gran de la història de Catalunya en infraestructures, en equipaments, en innovació tecnològica i en innovació social.

S'ha impulsat un **pla de transformació digital** per fer àgil i eficaç el sistema social amb més de 83 M€. El pla transforma l'atenció ciutadana, amb tràmits digitals i resolucions automàtiques, però també amb acompanyament contra la bretxa digital. La plataforma eSocial integra dotze sistemes d'informació, que ja permeten fer en deu minuts tràmits que abans duraven mesos. En concret, el 59 % de les prestacions de família actualment ja es resolen automàticament, i quasi el 10 %, en el mateix dia. I s'ha reduït un 64 % el temps de resolució de les prestacions no contributives en relació amb l'any 2021, gràcies a l'automatització de la gestió.

2.3.2. Garantir, amb la creació de l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària, l'atenció integrada a les persones grans i a les persones amb discapacitat, a les persones amb una problemàtica social derivada de la salut mental i, en general, a totes les persones amb necessitats complexes.

Amb la creació d'una agència, el Govern aposta per l'atenció integrada social i sanitària, per atendre de la millor manera possible les persones grans, amb discapacitat o amb una malaltia mental i, en general, totes les persones amb necessitats complexes. En aquest sentit, s'ha aprovat el **Projecte de Llei de l'Agència d'Atenció Integrada Social i**

Sanitària. Aquest projecte té com a màxima prioritat la cura i l'atenció a les persones en l'entorn domiciliari i comunitari, per afavorir que puguin desenvolupar, durant el màxim de temps possible, el seu projecte de vida a casa. Això implica potenciar l'atenció domiciliària integrada social i sanitària, els serveis i els suports comunitaris, i promoure i prevenir l'autonomia de les persones.

Els departaments de Drets Socials i Salut han fet un pas decisiu en l'atenció integrada social i sanitària a les residències de la gent gran del país amb la posada en marxa d'un **pla d'actuació específic**. A partir d'ara, els equips d'atenció primària (EAP) atendran directament les persones residents. Per fer-ho, es reforcen els EAP que tenen més places residencials a càrrec seu.

També s'ha aprovat el **desplegament territorial** de l'atenció integrada social i sanitària a Catalunya, amb set experiències que ja estaven en marxa a Amposta, el Prat de Llobregat, Barcelona, Manresa, Osona, Garrotxa/Ripollès i el Gironès amb l'objectiu de millorar la coordinació dels serveis.

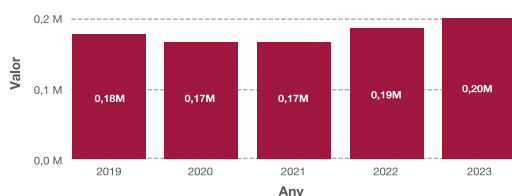
2.3.3. Assegurar que totes les persones puguin desenvolupar el seu projecte vital amb igualtat d'oportunitats en el seu entorn familiar i comunitari, reforçant el sistema de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència.

S'ha reduït el termini de llista d'espera de la dependència. El temps de mitjana per tenir una valoració de grau i tenir el PIA a Catalunya (el temps que es triga des que es demana que es reconegui la dependència fins que es pot disposar d'un servei o prestació) està per primera vegada per sota de la mitjana estatal, amb 278 dies d'espera, per davant dels 327 dies del conjunt de l'Estat espanyol.

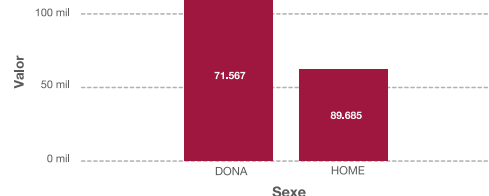
El Govern ha apostat per un model que prioritza la personalització de l'atenció i els serveis, l'assistència domiciliària i els serveis de proximitat, per tal de garantir que cada persona pugui viure amb les seves necessitats cobertes en el seu entorn. És un model que promou l'autonomia personal i que té en compte el cicle de vida de les persones.

Persones beneficiàries de prestacions i serveis del Sistema Català d'Autonomia i Atenció a la Dependència

Valor per Any

Valor per Sexe | 2023

Durant els anys 2022 i 2023, s'han creat prop de **3.672 noves places públiques per a gent gran i persones amb discapacitat**, per tal d'eliminar les desigualtats territorials, reduir les llistes d'espera i adaptar l'oferta a la demanda actual.

El Govern ha aprovat la **transformació i el reforç en les prestacions econòmiques vinculades (PEV)**, una ajuda econòmica que perceben les persones amb dependència per contribuir al pagament d'una plaça residencial en centres acreditats quan no poden accedir a una plaça amb finançament públic de la Generalitat. S'han obert les **prestacions públiques per residència de gent gran a tota la ciutadania**. Es preveu que fins a 5.000 persones més es puguin beneficiar de la mesura i, així, arribar als 16.300 beneficiaris d'una prestació econòmica vinculada a la residència. S'incrementarà un 66 % l'import màxim de la prestació, que passarà dels 747 euros als 1.239 euros mensuals, amb la qual cosa es facilitarà l'accés a les residències de la ciutadania amb rendes més baixes. A més, s'han fixat millores de la prestació mínima que pot percebre un usuari de residència que ocupi una plaça PEV. També s'inclou la gratuïtat dels centres de dia per a persones amb discapacitat física o intel·lectual.

S'ha impulsat la construcció de **40 residències i centres de dia i 111 ampliacions o remodelacions amb fons europeus Next Generation**, per millorar l'atenció a les persones, amb una inversió de 208,4 M€. Es construiran 36 residències i centres de dia arreu del territori. A més, es destinaran fons a la construcció de tres residències i centres de dia públics per a gent gran a Terrassa, Sabadell i Barcelona. A la capital catalana també s'invertirà en la construcció d'una unitat de convivència per a quinze persones en un edifici d'habitatges amb serveis per a la gent gran.

A més, cal destacar iniciatives com un **nou model d'habitatges per cuidar persones grans i habitatges per emancipar persones joves; l'Estratègia per una societat longeva i una vida plena**, o l'aprovació del **Codi d'accessibilitat de Catalunya**. Es tracta de la iniciativa legislativa més avançada d'Europa, perquè, a més de fixar els requeriments arquitectònics per a les noves actuacions, incorpora l'actualització de les infraestructures i els equipaments existents tenint en compte també la sensibilitat sensorial.

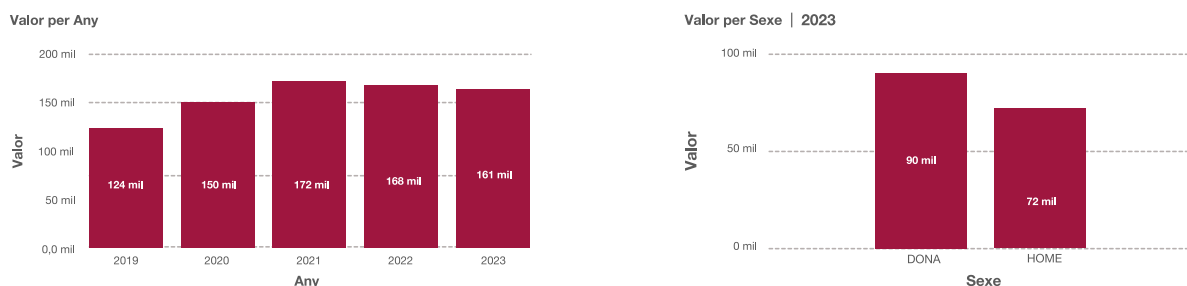
2.3.4. Ampliar i enfortir les polítiques adreçades a les persones i famílies en situació de major vulnerabilitat per reduir la pobresa —especialment infantil—, l'exclusió social i les desigualtats.

Les polítiques i les accions per erradicar la pobresa i el risc d'exclusió social han tingut una importància especial durant aquesta legislatura. S'ha treballat per enfortir les polítiques adreçades a les persones i famílies en situació de major vulnerabilitat per reduir la pobresa, especialment la infantil, l'exclusió social i les desigualtats. També s'ha treballat per millorar la renda garantida de ciutadania, la garantia de recursos i accés a subministraments bàsics de la llar i l'abordatge del sensellarisme.

S'ha incrementat un 13,4 % l'IRSC, fins als 755,82 euros mensuals. L'increment de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC), un indicador de prestacions socials de caràcter econòmic, augmenta fins als 755,82 euros mensuals, que equivalen a 9.069,83 euros anuals repartits en dotze mensualitats. Aquest indicador i la seva evolució millora econòmicament diverses prestacions com la renda garantida de ciutadania, els complements de pensió no contributiva, els complements de pensions estatals, el manteniment de les despeses de la llar, el manteniment de les necessitats bàsiques, les prestacions per a joves tutelats i extutelats i per a l'acolliment d'infants, i les prestacions de servei de la cartera de serveis socials de Catalunya subjectes a copagament, que donen cobertura en el seu conjunt a més de **250.000 persones beneficiàries**.

La renda garantida de ciutadania (RGC) ha superat les 161.000 persones beneficiàries quan fa sis anys que es va posar en marxa, el 15 de setembre de 2017. Des de l'any 2019 s'ha constatat un augment del 30 % del nombre de persones beneficiàries.

Persones beneficiàries de la RGC i de complement de pensions, prestacions i altres ajuts estatals

En el si de la Comissió de Govern de l'RGC s'ha assolit un consens sobre els aspectes a demanar al Parlament per tal de reformar la renda garantida de ciutadania, sobre la base de l'avaluació feta per Ivàlua. Aquests aspectes són els següents: la millora de quanties de les famílies amb fills a càrrec, la compatibilitat de la prestació amb el treball i amb les ajudes d'habitatge, i l'accés de famílies en situació de pobresa extrema i en situació d'irregularitat administrativa.

S'han atorgat **12 M€ per finançar les activitats de cobertura de necessitats d'aliments i assistència material bàsica** per part de les entitats socials, mitjançant la convocatòria ordinària de subvencions a entitats de l'àmbit de les polítiques socials del Departament de Drets Socials, i més de **10,2 M€ anuals al finançament dels ajuts d'urgència social (AUS)** de les àrees bàsiques de serveis locals, mitjançant el contracte programa 2022-2025.

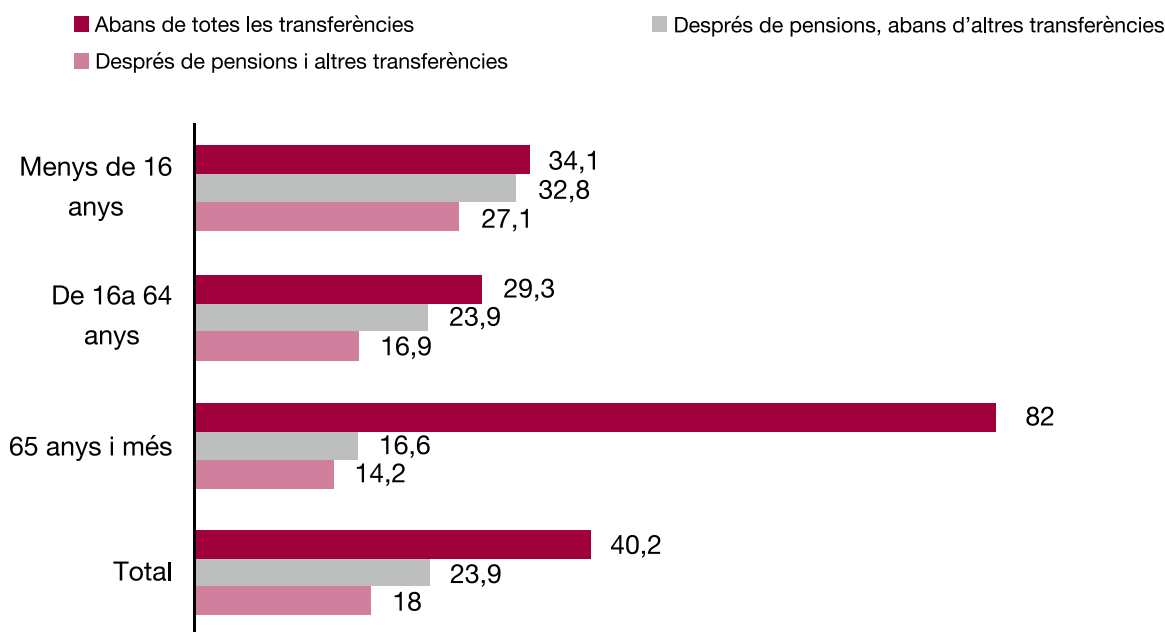
També, per primer cop, la Generalitat s'ha coordinat amb les àrees bàsiques de serveis socials i les entitats del tercer sector a Catalunya per desenvolupar el **Programa d'assistència material bàsica FSE+ (Programa BÁSICO)**, que és un programa estatal amb cofinançament europeu i gestionat des de les comunitats autònomes, que aporten el 10 % de

cofinançament. L'import assignat a Catalunya per carregar durant l'any 2024 les targetes de supermercats a les famílies participants en el Programa BASICO és de **14,2 M€**.

S'ha aprovat el **Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya 2022-2025**. El Marc aposta pel model housing first, segons el qual es considera que a partir de l'accés a l'habitatge es pot començar a treballar el procés d'intervenció social, que ha de desembocar en un projecte de vida digne i autònom. S'hi destinen 98 M€ fins al 2025.

En l'àmbit de la **lluita contra la pobresa energètica**, el Govern ha aprovat la creació d'una oficina que ha de permetre un abordatge integral de la pobresa energètica. S'hi han incorporat catorze persones, que gestionaran el Fons d'Atenció Solidària per vehicular les prestacions destinades a fer front al pagament de subministraments bàsics d'aigua potable, gas i electricitat de llars en situació de vulnerabilitat. L'objectiu és detectar amb antelació les necessitats en aquest àmbit i poder-hi intervenir abans d'arribar a situacions d'impagament o privació material greu. En aquesta línia, la Generalitat va avançar els nou milions per condonar la meitat el deute elèctric de 2021 que 41.000 llars vulnerables tenien pendent amb Endesa. També **s'ha incrementat un 50 % l'import del bo social tèrmic** del 2023 amb 8,7 M€ **de recursos propis**; aquesta xifra, sumada als 17,5 M€ inicials aportats per l'Estat, situa el pressupost del bo social tèrmic a Catalunya en els 26,2 M€. S'ha fet una campanya de promoció del bo social, que a Catalunya s'ha incrementat un 31 % des del gener de 2023, amb 171.131 persones beneficiàries el març de 2024.

Taxa de risc de pobresa abans i després de transferències socials per edat.

2.3.5. Impulsar les polítiques de suport a les famílies i de prevenció, protecció i participació de la infància i l'adolescència, amb continuïtat en l'etapa de la joventut i la redefinició de les polítiques d'emancipació.

El Govern ha treballat per impulsar polítiques de suport a les famílies per tal d'afavorir la conciliació; reconèixer la seva diversitat; impulsar polítiques de promoció, prevenció, protecció i participació de la infància i l'adolescència, i dissenyar i aplicar un nou marc en les polítiques de joventut que generi oportunitats per a les persones joves.

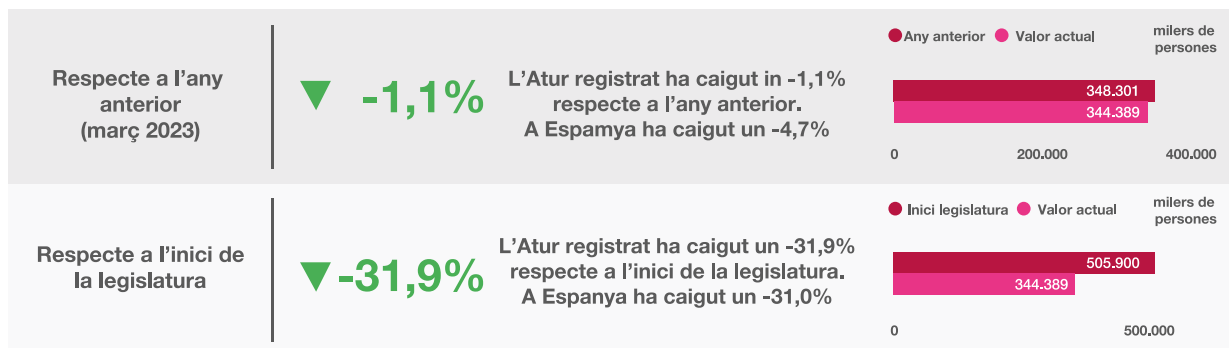
S'ha aprovat el **Pla interdepartamental de famílies 2024-2028**, en què destaquen accions com consolidar la gratuïtat per al curs d'infantil 2 de les escoles bressol; els vals de material escolar; el desplegament a tot el país del servei d'orientació a les famílies; la nova "maleta de criança" per a nadons, i un nou web amb recursos i pautes educatives. També es reforcen les polítiques formatives, ocupacionals i d'habitatge per a joves, i ja s'han convocat noves línies d'ajudes per a famílies amb necessitats específiques.

El Govern també ha aprovat l'**Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Catalunya** per garantir els drets dels infants i un futur millor. En el marc de les 50 mesures, es proposen dotze iniciatives clau a desenvolupar en els propers cinc anys, que inclouen des de l'abordatge de la pobresa extrema fins al foment del benestar i la qualitat de vida dels infants i adolescents. L'objectiu és que els infants i adolescents puguin exercir els seus drets amb llibertat, independentment del seu origen, gènere i identitat sexual, situació personal o entorn social, i tinguin les mateixes oportunitats per viure, créixer i assolir els seus projectes vitals.

S'ha aprovat l'**estratègia Barnahus** per a l'abordatge integral dels abusos sexuals contra la infància i l'adolescència. Aquesta estratègia té com a objectius la prevenció, la detecció precoç, l'atenció i la recuperació dels infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals mitjançant una actuació i una intervenció coordinades i eficaces dels departaments de la Generalitat. En total s'han inaugurat dotze centres, amb l'objectiu d'exportar a tot el país el model d'èxit que es va iniciar com a prova pilot a Tarragona el 2020, en el que ara és el tretzè centre.

S'ha aprovat un pla de xoc per acabar amb les **lístes d'espera dels centres de desenvolupament infantil i atenció precoç** (CDIAP). Amb aquest pla s'ha donat resposta als 1.937 infants de zero a sis anys amb trastorns del desenvolupament que estaven pendents d'accedir a un servei d'atenció precoç. L'any 2022 l'increment d'hores de CDIAP va ser de 157.658, i el 2024 està previst un increment de 221.436 hores. S'ha presentat el Pla de millora del sistema d'atenció a la infància i l'adolescència. El Pla té l'objectiu de transformar el sistema encarregat de vetllar pels infants en situació de risc o desemparament a Catalunya.

2.4. Treball digne

Dades anuals

EPA	2019	2020	2021	2022	2023	VAR. 2022-2023	VAR. 2021-2022	VAR. Inici legislatura
Persones ocupaades	3.441	3.336	3.442	3.514	3.652	3,9%	2,1%	9,5%
Persones aturades	426	482	437	355	340	-4,0%	-1,9pp	-29,4%
Taxa d'atur (%)	11,0%	12,6%	11,6%	9,7%	9,1%	-0,6pp	-1,9pp	-3,5pp
Taxa d'atur juvenil (16-24anys) (%)	26,2%	34,0%	28,9%	24,1%	21,7%	-2,4pp	-4,8pp	-12,3pp
Aturats llarga durada (milers)	170	156	202	148	131	-11,3%	-26,6%	-15,6%
% pers. atur. llarga durada/total aturats (%)	39,8%	19,0%	22,5%	38,3%	36,0%	-2,3pp	-15,8pp	17,0pp
Taxa parcialitat treball (%)	14,6%	13,9%	13,1%	12,6%	12,4%	-0,2pp	-0,5pp	-1,5pp
Taxa temporalitat treball (%)	21,6%	19,6%	20,05%	13,9%	13,9%	-0,1pp	-6,6pp	-5,8pp

2.4.1. Garantir el dret al treball digne, i enfortir el marc de relacions laborals i la negociació col·lectiva.

Per atendre les necessitats dels treballadors i les empreses del nostre país, s'ha situat el **diàleg social com a eix vertebrador de l'activitat del Govern**. En aquest sentit, **s'ha consolidat el marc de concertació i diàleg social potenciant acords en l'àmbit del Consell del Diàleg Social** (l'Acord de mesures per pal·liar els efectes de l'actual conjuntura econòmica i per impulsar la transformació del model productiu en el marc dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2023, i l'Acord per a l'impuls dels pressupostos de la Generalitat de 2024).

El Ple del Consell de Relacions Laborals **ha aprovat l'Estratègia catalana de seguretat i salut laboral 2021-2026**, un acord entre sindicats, patronals i el Govern de la Generalitat per reduir la sinistralitat laboral per sota de la mitjana europea.

S'ha impulsat el funcionament intern del Consell del Treball Autònom com a espai de consens i concertació de polítiques del sector, en què **s'han acordat les línies d'actuació principals en l'àmbit del treball autònom**, que han significat l'impuls del programa Tu+1;

l'ampliació del programa "Consolida't", de suport als treballadors autònoms, que ara es pot gestionar a través dels ens locals per aconseguir més impacte al territori, i s'ha impulsat una nova línia per a micropobles del programa "Autoocupació i joves".

En l'àmbit del debat públic, s'ha organitzat el **1r Congrés Català del Treball**, en què s'ha plantejat fer un nou acord social sobre el futur del món del treball, a escala catalana, que defineixi els objectius i recorreguts per als propers anys en el marc de l'Estratègia catalana per al treball 2030.

En l'àmbit de l'ocupació de qualitat, i amb el suport unànim de agents socials i econòmics i d'associacions municipalistes, també s'ha aprovat **l'Estratègia catalana per a l'ocupació de qualitat 2022-2027**, un document que estableix les línies estratègiques en polítiques d'ocupació d'aquests propers anys.

Per reforçar la Inspecció de Treball de Catalunya (ITC), **se n'ha incrementat la plantilla amb nou inspectors el 2024**, i s'ha dotat de vuit efectius que, des de novembre de 2023, componen el nou cos de subinspectors laborals de l'escala de seguretat i salut laboral.

2.4.2. Millorar l'ocupabilitat per a les persones, en especial les que estan en situació d'atur de llarga durada o risc d'exclusió, les persones amb discapacitat, els joves i es dones, mitjançant l'execució de les polítiques actives d'ocupació.

S'han aplicat polítiques actives d'ocupació i s'han fomentat projectes que milloren l'ocupabilitat, especialment de les persones en situació d'atur, les persones que tenen més dificultats d'accés al món laboral, els treballadors autònoms i els joves. S'han gestionat **programes de formació professional ocupacional (FPO) i d'orientació professional (80 M€) i de formació d'oferta en àrees prioritàries (FOAP).**

S'han aplicat **polítiques actives d'ocupació amb l'objectiu de millorar l'ocupabilitat**, especialment de les persones en situació d'atur de llarga durada, majors de 45 anys, joves i amb una vulnerabilitat especial.

Entre el 2021 i el 2023 s'han invertit un total de **1.348.878.530,635 € en programes i serveis i en destaquen els destinats a foment de l'ocupació, que suposen el 47 % del total (634.958.480, 45 €), i els de formació per a l'ocupació, amb un 32 % (427.599.280,14 €).**

Atorgaments SOC	2021	2022	2023	Total	% sobre total
Orientació Professional	23.730.975,98 €	37.815.849 €	57.252.286,75 €	118.799.112,67 €	9%
Formació per a l'ocupació	108.715.981,26 €	151.061.576,82 €	167.821.722,06 €	427.599.280,14 €	32%
Foment de l'ocupació	123.867.004,96 €	338.784.552,89 €	172.306.922,60 €	634.958.480,45 €	47%
Desenvolupament econòmic local	51.829.269,86 €	54.941.331,89 €	56.156.671,82 €	162.927.273,57 €	12%
Mobilitat laboral	2.045.314,82 €	2.253.959,00 €	295.110,00 €	4.594.383,82 €	0%
Total	310.188.546,88 €	584.857.270,54 €	453.832.713,23 €	1.348.878.530 €	100%

En el cas dels **programes de formació professional contínua per a treballadors ocupats**, entre el 2021 i el 2023 s'han format i orientat professionalment 559.855 persones mitjançant els programes de formació subvencionada. Aquest 2024, la previsió de l'atorgament és de 272.892 treballadors ocupats formats i orientats.

En els darrers tres anys s'ha **incrementat el pressupost global destinat als centres especials de treball** en què s'ocupa persones que tenen algun tipus de discapacitat (un 15 %), i s'ha arribat als **150 M€**. També es finança la **posada en marxa del programa per a l'acompanyament de treballadors amb discapacitat que presenten un envelliment prematur**.

S'ha reforçat l'aposta per l'economia social i solidària amb un **increment de la inversió de les línies destinades a empreses d'inserció i centres especials de treball** per millorar l'activació, la innovació i la transformació d'aquests centres productors cap a una economia més circular i generadora d'oportunitats socials i laborals (**InnvESS, 10,8 M€**).

En l'àmbit de la **salut mental**, s'ha posat en marxa el **programa "Ocell de foc", per a joves de setze a trenta anys amb malestar emocional o una problemàtica de salut mental lleu**, que és pioner en el seu àmbit i un exemple d'innovació i de bones pràctiques en matèria d'acció comunitària i de treball enxarxat, i pel qual es destinen entre els anys 2022 i 2024 **10 M€**. Actualment, ja **s'han atès més de 23.000 joves, 1.600 dels quals presenten una problemàtica lleu de salut mental**.

I, finalment, s'ha posat en marxa el **programa ComunarESS** amb l'objectiu d'impulsar **iniciatives d'economies comunitàries** en forma de projectes alternatius sorgits de la ciutadania i per a la ciutadania en una mostra més de l'aposta del Govern per a l'empoderament ciutadà i la seva presa de consciència com a agent actiu de canvi.

2.5. Polítiques d'habitatge

2.5.1. Garantir l'accés i la permanència a l'habitatge a les persones i famílies més vulnerables per afavorir-ne la inclusió social.

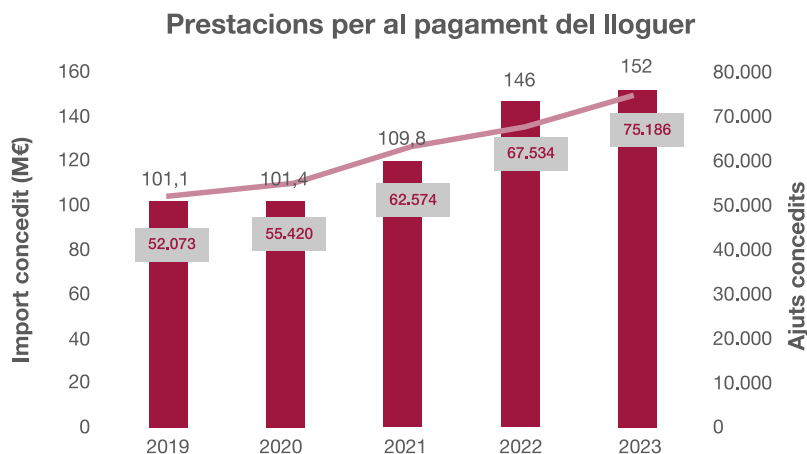
La Generalitat **ha reclamat l'aplicació del sistema d'índexs de preus de referència per regular el preu màxim que hauran de pagar els inquilins, acordat durant les negociacions tècniques mantingudes amb el Ministeri d'Habitatge, que combinava els índexs català i espanyol, i que és més beneficiós per als llogaters.** L'índex estatal ja s'aplica als 140 municipis que la Generalitat ha declarat com a zones de mercat residencial tensionat (6,2 milions de persones, un 80,6 % de la població del país).

Igualment, s'han iniciat els tràmits per declarar 131 municipis més com a zones de mercat residencial tensionat. Amb l'ampliació, les zones tenses abastaran un total de 271 municipis, on viuen més de set milions de persones, el 90 % de la població catalana.

En aquesta mateixa línia de treball, s'ha aprovat el **Decret Llei per regular els habitatges d'ús turístic (en 262 municipis) per evitar que s'incrementin els canvis d'usos en pisos turístics, específicament en les zones on l'accés a l'habitatge ja presenta problemes habitualment** i també on la concentració excessiva de pisos turístics comporta problemes de convivència i de gentrificació.

Així mateix, s'ha aprovat el Decret Llei que regula els arrendaments temporals i el lloguer d'habitacions, amb l'objectiu de protegir els arrendataris amb necessitat d'habitatge permanent en les zones de mercat tensionat, en coherència amb les darreres mesures legislatives, amb la regulació dels contractes de lloguer temporals o de temporada, i, alhora, s'ha reforçat el règim sancionador per tal de coadjuvar a la seva plena efectivitat.

Pel que fa a garantir la permanència en l'habitatge de lloguer, l'any 2023 la Generalitat va destinar 152 M€ a concedir 75.186 ajuts per pagar els rebuts del lloguer. L'any 2022 s'hi van destinar 146 M€ i l'any 2021, 119,8 M€.

2.5.2. Augmentar el parc públic d'habitatge i fomentar la promoció d'habitatge assequible i social, l'habitatge per a l'emancipació dels joves i la gent gran i polítiques per evitar el despoblament.

Per augmentar el parc públic d'habitatge, s'ha aprovat provisionalment el Pla territorial sectorial de l'habitatge (PTSH), el document que ha d'orientar a mitjà i llarg termini les polítiques d'habitatge a Catalunya. La finalitat del PTSH, que està pendent d'aprovació definitiva, és incrementar, en vint anys, el parc d'habitatges de lloguer social fins a arribar a un 9 % del parc d'habitatges principals de Catalunya, per arribar als nivells de la mitjana europea. El percentatge puja al 10,3 % en els municipis amb més dificultats d'accés a l'habitatge i on viu el 82,7 % de la població.

S'ha impulsat la incorporació, fins l'any 2026, de 10.000 nous habitatges al parc de lloguer social de Catalunya a través de diferents línies d'actuació, mitjançant el pla Impuls 10.000, que preveu que (d'aquests 10.000) 3.655 habitatges formaran part del parc públic de lloguer social de la Generalitat. En el marc d'aquest pla, s'ha previst que l'Incasòl cedeixi sòl públic per a la promoció de més de 1.000 habitatges, mentre que, pel que fa als ajuts a la promoció, s'impulsen més de 5.100 pisos, prop de 2.000 a través de les línies d'ajuts de la Generalitat i 3.200 que s'edificaran gràcies als ajuts europeus, xifra que s'ha vist superada amb escreix amb els acords ja signats per a la subvenció, per un import de 160 M€, de més de 4.400 habitatges.

En aquest mateix sentit, s'ha obert una **línia de finançament per abaratir el cost de la construcció d'habitatges de lloguer social, dotada amb 115 M€, que s'ha ampliat amb 250 M€ addicionals.**

Per augmentar el parc públic d'habitatge, l'Incasòl ha impulsat l'any 2023, a través del programa de promoció, **1.969 habitatges en 36 municipis**. D'aquests habitatges, setze han finalitzat les obres, 416 estan en construcció, 899 en redacció de projecte i 638 programats en conveni (situació a març de 2024).

L'AHC ha adquirit, a través de **l'exercici del dret de tanteig i retracte, un total de 939 habitatges de grans tenidors per destinar-los a lloguer assequible** (de 2023 a març de 2024). D'altra banda, l'Incasòl **ha adquirit un total de 443 habitatges de grans tenidors per destinar-los a lloguer assequible** (a març de 2024) per un total de 59,1 M€. L'any 2022 es van destinar 33,4 M€ per a l'adquisició i la rehabilitació de 447 habitatges per tanteig i retracte i l'any 2023 s'han adquirit 544 habitatges, amb una inversió final de 42,1 M€.

2.5.3. Millorar la qualitat i les condicions dels habitatges.

S'han destinat 23 M€ a la rehabilitació d'edificis d'habitatges públics. Es rehabilitaran tretze promocions, que abasten 919 habitatges situats en 53 edificis, tots propietat de la Generalitat.

També s'han invertit 97 M€ en la millora de barris de 38 municipis de Catalunya. El nou programa Barris ha estat finançat amb els fons Next Generation i ha permès rehabilitar amb criteris d'eficiència energètica 7.944 habitatges en 100 barris.

En aquesta mateixa línia, **s'ha aprovat el projecte “Barris amb futur” per impulsar la prosperitat i la cohesió social a Catalunya.** S'han definit vint projectes d'intervenció sociourbana d'entre una selecció d'àrees amb indicadors recurrents de risc social. Aquestes vint àrees promouran accions al voltant de tres grans eixos: espai de sociabilitat (equipaments i espai públic); condicions de vida (habitatge i ocupació) i igualtat d'oportunitats (educació, cultura, salut i equitat de gènere).

2.6. Cultura i llengua

2.6.1. Construir un sistema cultural de referència.

Evolució % pressupost destinat a cultura

Any	%
2021	1,1
2022	1,3
2023	1,5
2024	1,7
2025	2,0

* Escenari previst del 2% cultural.

Font: Pressupostos de la Generalitat de Catalunya, Departament d'Economia i Hisenda.

El Govern, d'acord amb el seu compromís de legislatura, ha posat la ciutadania al centre de la cultura, i la cultura, al centre de les polítiques públiques. Això s'ha concretat en la mobilització dels recursos econòmics necessaris per assolir el compromís del Govern que el pressupost en cultura arribi al 2 % a finals de legislatura. Així, l'any 2022 es va passar de l'1,1 % a l'1,3 %, amb un increment net de 71 milions. **El 2023 els comptes es van situar en l'1,5 % per a cultura**, amb un increment net de 102 milions. I, per a l'exercici de 2024, la proposta era de l'1,7 % del pressupost global de la Generalitat, el pressupost més alt de la història del Departament de Cultura. En només dos anys la cultura disposa de 173 M€ més de recursos, no finalistes i no financers, que el 2021.

En aquesta legislatura també s'han presentat els plans 2024-2026 d'impuls del teatre, la dansa i el circ, per enfortir els àmbits de les arts escèniques amb un pressupost global de 10 M€.

En la mateixa línia i mantenint el compromís amb la transformació verda, **s'ha presentat "Pla_C*. Cultura pel Clima"**, un pla de sostenibilitat ambiental per a les empreses culturals de Catalunya, que vol ser un referent en l'àmbit català i estatal i que té com a objectiu posar sobre la taula la necessitat de reduir l'impacte ambiental del sector cultural, i també aprofitar el gran potencial transformador de la cultura per canviar mentalitats i afrontar els reptes ambientals actuals i futurs.

Pel que fa als equipaments, cal remarcar el **projecte de l'Antiga Foneria Reial de Canons** de la Rambla, nou centre de cultura digital, com a equipament motor de la creativitat digital de Catalunya i com un centre de referència de cultura digital a Catalunya i a escala internacional. En aquest sentit, per dur a terme el projecte, el Govern destinarà 13 M€ a les

obres de reforma de l'edifici, que es dividiran en dues fases: la reforma de la façana, que ja ha començat i s'allargarà durant tot l'any, i la reforma de l'interior, que es preveu que comenci el 2025. Aquest immoble, propietat de la Generalitat de Catalunya, està catalogat com a bé cultural d'interès local segons el Catàleg de patrimoni arquitectònic de l'Ajuntament de Barcelona.

Finalment, s'ha presentat el **projecte de la futura Casa de les Lletres**, que s'ubicarà al Palau Requesens de Barcelona. La Casa de les Lletres és un projecte fortament demandat pel sector del llibre i una de les propostes del Pla nacional del llibre i la lectura. L'espai serà un pol d'activitat per al món del llibre i la literatura. S'erigirà com el centre de la creació literària del país, atès que acollirà la Institució de les Lletres Catalanes, la Reial Acadèmia de Bones Lletres (que actualment ja té la seu al Palau Requesens) i entitats com l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya (ACEC), el PEN Català, Espais Escrits i el Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil (ibbycat).

2.6.2. Garantir l'accés lliure i universal a la cultura com un dret bàsic inalienable.

Índex de lectura de la població catalana (lectura obligada i no obligada)

Any	%	% Var. 21-23
2021	69,9	1,4%
2022	70,7	
2023	70,9	

* Font: Hàbits de lectura i compres de llibres, Conecta.

Ha estat un objectiu d'aquesta legislatura assegurar que tothom tingui els drets culturals garantits, tant d'accés com de participació en la cultura. Aquesta iniciativa respon a la voluntat de fer la cultura més social i accessible, oferir a la ciutadania un accés universal a la cultura, i aconseguir-ne la implicació perquè se senti identificada, se l'apropï i esdevingui ambaixadora de la seva pròpia cultura al món.

S'està treballant en l'aprovació de l'avantprojecte de la **Ilei de drets culturals de la ciutadania** de Catalunya, que ja ha superat el tràmit de participació ciutadana aquest mes de maig, per tal de reforçar el marc legal per garantir els drets d'accés, creació i participació de tota la ciutadania a la vida cultural; protegir els drets de l'artista, la llibertat de creació i els drets d'autor; ordenar adequadament el sistema cultural de Catalunya, i fixar el finançament del sistema cultural.

Amb el convenciment que la lectura és la porta d'accés a la cultura i a la comprensió de tot el que ens envolta, **s'ha aprovat el nou Pla nacional del llibre i la lectura** per fomentar l'hàbit lector i la lectura en català. En aquesta mateixa línia, s'ha presentat el projecte de la futura Casa de les Lletres, que s'ubicarà al Palau Requesens de Barcelona.

Un altre projecte cabdal per impulsar l'accés a la cultura són les **gairebé 200 subvencions concedies a entitats pels seus projectes de cultura comunitària**. En una nova línia d'ajuts dotada amb 1,6 M€, s'han subvencionat projectes de diferents àmbits d'actuació, com les arts visuals, audiovisuals i escèniques, la música, les lletres, la cultura popular i altres expressions culturals.

En aquesta mateixa estratègia de reforçar el suport econòmic al món local per tal d'assegurar que els ciutadans de tot el país tinguin accés a espectacles en viu de caràcter professional, **s'ha creat la línia de subvenció per a la programació d'espectacles d'arts en viu de caràcter professional en municipis de fins a 1.000 habitants**, amb una dotació prevista de 2,17 M€. En tot Catalunya, d'aquest ajut se'n podrien beneficiar 413 municipis. Entre d'altres, els permetrà reforçar els sectors de les arts escèniques i la música, apostar per la cultura de proximitat al territori i potenciar el mercat d'artistes i espectacles de petit format.

També s'ha incrementat l'aportació del programa **"Apropa Cultura"**, que fa arribar l'experiència cultural a persones amb discapacitat i a col·lectius vulnerables oferint un ampli ventall d'activitats culturals i educatives mitjançant els serveis educatius dels museus i equipaments patrimonials de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural a preus socials.

Igualment, el Govern ha aprovat el **programa temporal per a la millora de la presència de les arts i la cultura a l'educació**, que és cabdal per garantir l'accés a la cultura. Els objectius principals d'aquest programa són facilitar la connexió entre professionals de la cultura i l'educació, amb la voluntat d'aprofitar el paper enriquidor de les arts a l'aula, ja que poden contribuir a millorar diverses habilitats i a reforçar l'aprenentatge social i emocional; garantir l'accés de tot l'alumnat a la cultura, i afavorir la implicació de professionals de la cultura en els àmbits educatius. El programa temporal d'impuls de les arts en l'educació preveu la creació de catorze llocs de treball. L'equip de direcció treballarà des del Departament de Cultura en coordinació activa amb el Departament d'Educació, i l'equip territorial, format per onze tècnics de Cultura, treballarà des dels serveis territorials del Departament d'Educació.

Durant la legislatura també s'ha creat el **Programa temporal per a l'impuls de la presència de les arts i la cultura com a eina de salut mental de les persones**. Aquesta actuació s'emmarca dins del Pacte Nacional de Salut Mental de Catalunya, amb l'objectiu de millorar la salut i el benestar de les persones —sobretot de les que pertanyen a col·lectius d'una vulnerabilitat especial— a través de l'art i la cultura. Com a mostra, el 2023 es va organitzar el 1r Simposi Internacional d'Arts en Salut, organitzat per l'Institut Català de Salut i el Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Finalment, s'ha augmentat gradualment el pressupost de la Col·lecció Nacional. En concret, el 2021 es van destinar 1,9 M€ a la compra d'art contemporani, fotografies, còmics i il·lustracions i béns culturals mobles per incrementar la Col·lecció Nacional de la Generalitat de Catalunya. El 2022 es va consolidar i augmentar el pressupost extraordinari de l'any 2021, que el va situar al voltant dels 2,2 M€. I el 2023, la inversió per a la Col·lecció Nacional, amb compres extraordinàries, va augmentar a més de 5 M€. A més a més, s'ha obert una nova línia especialitzada en l'art de postguerra i les segones avantguardes.

2.6.3. Dinamitzar el sector audiovisual com a font de creixement econòmic i, també, per a la preservació de la diversitat cultural europea des de la identitat pròpia de Catalunya en un mercat globalitzat.

Previsió de creixement de la facturació

Any	M€	% Var. 21-23
2021	660	38%
2022	779	
2023	911	

* Font: Nova pantalla: el videojoc a Catalunya, Departament de Cultura.

Catalunya Media City és el projecte més destacat en l'àmbit de l'audiovisual, pensat perquè Catalunya esdevingui un autèntic hub per a la indústria audiovisual a escala europea amb la construcció i posada en marxa d'un gran complex a les Tres Xemeneies de Sant Adrià del Besòs. Aquest complex està cridat a esdevenir un centre de recerca, innovació i producció per als sectors audiovisual, del videojoc i de continguts digitals. El Catalunya Media City serà un projecte publicoprivat que reunirà sota una mateixa infraestructura diferents espais de recerca i innovació. En aquests moments, ja s'han iniciat les inversions necessàries per impulsar el hub audiovisual de les Tres Xemeneies; s'està duent a terme el concurs per a la redacció del projecte de l'Edifici de Turbines i, recentment, s'ha aprovat l'ajut al Parc Audiovisual de Catalunya necessari per poder convocar el concurs de redacció del projecte per als platós que s'hi ubicaran.

L'estratègia **"fem un gir de guió" de l'audiovisual català** també s'ha consolidat com un dels eixos principals del Govern amb l'aplicació de polítiques de bonificació de les versions originals en català tant de llargmetratges com de sèries de ficció amb ambició global, que ja han donat resultats, amb produccions rellevants.

Aquesta línia de suport ha donat com a fruit la selecció de films de producció catalana als festivals de més prestigi internacional, com ara la Berlinale 2022 i 2024, el Festival de Cannes 2022 i 2023, els Oscars 2024 i els Film Spirit Awards 2024.

2.6.4. Assegurar el present i el futur del català, l'occità i la llengua de signes catalana en un context plurilingüe.

Pressupost destinat a l'audiovisual català

Any	M€	% Var.
2020	9,9	229,3
2023	32,6	

* Font: Departament de Cultura.

El primer que es va fer en aquest àmbit va ser tota una declaració d'intencions: augmentar el rang de l'antiga Direcció General de Política Lingüística a **Secretaria de Política Lingüística**.

Posteriorment, el 2021 el Parlament va instar el Govern a promoure un pacte nacional que fornís del màxim suport social i institucional el desenvolupament de les polítiques necessàries pel que fa a l'ús i el coneixement de la llengua catalana i que fes del català un instrument de coneixement i de cohesió social. En aquest sentit, **el Govern va elaborar una proposta de pacte nacional per la llengua** amb l'objectiu d'establir una diagnosi sobre la situació de la llengua catalana per tal de dissenyar i dur a terme una política lingüística més transversal, més participativa i consensuada amb les forces polítiques, les organitzacions, les entitats i, en general, tota la població. L'esborrany del Pacte Nacional per la Llengua es va elaborar a partir de 2.500 propostes de 161 agents.

Altrament, el Govern ha impulsat un conjunt de **100 mesures per millorar l'ús del català en tots els àmbits**. El gener de 2024, de les 100 mesures aprovades, cinquanta-dues ja estaven finalitzades, vint-i-dues estaven en desenvolupament avançat, vint en desenvolupament mitjà, quatre amb l'execució iniciada i només dues en tasques inicials. Com a mostra, destaquen, entre d'altres:

- El naixement de la **plataforma 3Cat**, que consolida l'enfortiment dels mitjans públics en català iniciat amb el nou Pla estratègic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals —3Cat i la renovació de l'antic Club Súper 3, ara SX3.
- El desenvolupament de materials per poder treure's el carnet de conduir en català.

- L'increment d'oferta de places del **Consorci per a la Normalització Lingüística**, per aprendre català des del nivell A1 fins al C1. En concret, el 2023 s'han augmentat un 7,7 % les places respecte al 2022: de 92.933 (2022) a 100.133 (2023).
- L'impuls del català en les tecnologies digitals (**projecte AINA**). Dins d'aquest projecte s'ha desenvolupat un nou model GPT3 multilingüe, un nou model de síntesi de la parla i un conjunt de dades per instruir models de llenguatge en català, entre d'altres.
- L'increment d'ajuts per introduir el català als videojocs.
- La creació de **cursos de català específics per a 3.900 professionals sanitaris** de diferents nivells, gratuïts i en horari laboral.

Pel que fa a l'occità, s'ha triplicat la transferència de la Secretaria de Política Lingüística al Conselh Generau dera Val d'Aran i s'ha incrementat l'ensenyament d'aranès en el conjunt del país.

Quant a l'LSC, s'han incrementat substancialment els recursos que s'hi destinen, i per primera vegada s'estan publicant tots els nivells de llengua de signes adaptats al Marc europeu.

Finalment, el català i l'audiovisual ha estat un dels objectius estratègics de Cultura per a la legislatura actual. Així, s'han obert vies de diàleg amb tots els agents del sector, incloent-hi les plataformes audiovisuals. A través d'aquesta línia de subvenció, s'han destinat 3,9 M€ al doblatge i la subtitulació en català de pel·lícules i sèries. Així, l'any 2022, es van subvencionar el doblatge o la subtitulació, o tots dos recursos, de 278 produccions, dividides en 264 pel·lícules i catorze temporades de sèries. Pel que fa a les versions de les pel·lícules, se'n van doblar i subtitular 182, se'n van doblar 70 i se'n van subtitular dotze. Pel que fa a les temporades de sèries, se'n van doblar i subtitular quatre, se'n van doblar set i se'n van subtitular tres.

En aquest sentit, **s'ha triplicat el pressupost destinat a l'audiovisual en català**, com a motor de divulgació i de progrés de l'ús social i del català, que passa de 9,9 M€ el 2020 a 32,6 M€ el 2023. I als projectes de creativitat digital s'hi ha destinat més de 3 M€ el 2023. D'aquestes subvencions de suport a la creativitat digital, dues són línies noves del 2023: els ajuts als programes d'incubació de projectes en l'àmbit de la creativitat digital i els ajuts a les entitats articuladores de cultura digital.

Durant la legislatura s'han obert **negociacions amb la majoria de les plataformes d'oferta audiovisual en estríming** perquè incorporin en els catàlegs pel·lícules i sèries tant en versió original catalana com traduïdes o subtitulades al català. El resultat d'aquesta política és que actualment a les plataformes de més difusió s'hi pot trobar una oferta creixent en català. A més a més, el febrer de 2024 s'ha obert una nova línia de subvencions per incorporar el català en produccions de les mateixes plataformes.

3.

Per un país basat en
una economia del
coneixement, digital i
emprenedora

3.1. Polítiques digitals

3.1.1. Garantir un territori connectat que garanteixi l'accés digital a totes les persones.

La fibra òptica arribarà al 98 % de la població a finals de l'any 2024. Es preveu acabar l'any amb la instal·lació de 7.000 km de fibra òptica per tot el país. Des de l'any 2020 i fins que acabi aquest 2024, el Govern haurà invertit un total de 23 M€ en l'estratègia NewSpace, que ha permès posar en marxa quatre missions satel·litàries. Des de principis del 2023, el Menut ja captura dades per contribuir a millorar la gestió del territori i ajudar a controlar i combatre els efectes de la crisi climàtica, i envia regularment imatges de Catalunya. Catalunya és l'única comunitat autònoma d'Espanya i un dels pocs països europeus que disposa d'estructura pròpia de telecomunicacions.

3.1.2 Fer de Catalunya una nació digital que garanteixi els drets digitals de la ciutadania i consolidi una administració cibersegura, interoperable i accessible.

S'ha presentat el **Manifest dels drets digitals de la infància i l'adolescència de Catalunya** en un acte ideat, organitzat i liderat pels joves protagonistes de tot el procés de creació del document. Aquest projecte participatiu s'emmarca en la Carta Catalana per als Drets i les Responsabilitats Digitals.

En l'àmbit de la ciberseguretat i les telecomunicacions, actualment s'està duent a terme una transformació digital enfocada a facilitar els tràmits digitals amb l'Administració: "Traduïm l'idioma de l'Administració a un altre de comprensible per al ciutadà."

3.1.3. Fomentar el progrés del país mitjançant una economia digital i digitalitzada, basada en el talent, la innovació, l'emprenedoria i la circularitat.

S'estan elaborant les estratègies en tecnologies digitals avançades, tecnologies mòbils, cadena de blocs, intel·ligència artificial, NewSpace i tecnologies quàntiques. S'està elaborant una estratègia de país que abasti tant el desenvolupament científic i tecnològic com el desenvolupament industrial i econòmic, que s'afegirà a les estratègies en tecnologies digitals avançades, tecnologies mòbils, cadena de blocs, intel·ligència artificial i NewSpace.

S'ha accelerat la digitalització de 1.000 pimes catalanes amb ajuts directes per impulsar la transformació tecnològica, principalment, dels sectors de la maquinària, l'alimentació i la metal·lúrgia. S'han celebrat esdeveniments de difusió per a la digitalització del teixit empresarial.

3.2. Empresa i teixit productiu

3.2.1. Reactivar el teixit empresarial i industrial per captar més inversió i vetllar per la seguretat industrial.

El Pacte Nacional per a la Indústria 2022-2025 ha assolit una execució del 97 % l'any 2023.

S'han multiplicat els ajuts a la indústria, que han beneficiat més de 200 empreses i han creat 20.000 llocs de treball, destinats a projectes d'inversions productives que millorin la competitivitat, l'impacte en el grau de sostenibilitat ambiental i la digitalització.

S'ha treballat en diferents taules de reindustrialització, com el cas de Nissan i Robert Bosch a Castellet i la Gornal i a Lliçà, així com en les estratègies d'impuls de semiconductors i la fabricació i el disseny de xips. En el cas de Nissan, per exemple, s'ha culminat amb èxit amb l'aterratge de Chery a Barcelona, en el que és la seva primera fàbrica a Europa, i la primera fàbrica de vehicles xinesos al nostre continent.

S'ha acompanyat, a través de l'oficina de l'automoció Òptima, 270 empreses de l'automoció en la transformació cap a la nova indústria de la mobilitat.

S'ha aprovat la licitació per a la gestió d'IDIADA. El Govern també ha prioritzat ampliar l'IDIADA en la plataforma LOGIS Penedès, i s'ha produït un canvi estratègic en el destí dels terrenys, de manera que es dota el territori d'una activitat més innovadora i tractora d'altres sectors.

S'ha començat a tramitar l'avantprojecte de llei que regula el règim jurídic aplicable a la prestació del servei d'ITV.

El fons de transició nuclear servirà per finançar projectes de transició energètica, promoció econòmica i generació de llocs de treball a les zones afectades pel tancament de les centrals nuclears d'Ascó i Vandellòs: s'ha acordat el repartiment de 35,2 M€ corresponents a l'exercici del 2024, així com la distribució dels 53 M€ pendents de l'any 2023.

3.2.2. Impulsar l'ecosistema d'innovació i emprenedoria de Catalunya amb l'objectiu d'esdevenir un referent en la transferència de coneixement i innovació.

S'han convocat ajuts per renovar maquinària i equipament avançat i per fer noves inversions productives (per subvencionar projectes de canvi estratègic i de transformació del model de negoci de les empreses catalanes), per a iniciatives de reforç de la competitivitat (IRC) i per a noves oportunitats de negoci (NON).

S'ha completat el desplegament de la finestra única empresarial (FUE), que ja és operativa a tot Catalunya. S'ha aprovat el Decret de desplegament de la Llei de facilitació de l'activitat econòmica. La Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona, les diputacions, les entitats municipalistes i el Consorci AOC han formalitzat el conveni per completar el desplegament de l'FUE arreu del territori. Amb la incorporació de Barcelona, l'FUE ja és present al 97 % dels municipis i ofereix servei al 95 % de la població.

Es manté una prospecció contínua d'oportunitats per a l'atracció d'inversions estrangeres estratègiques. S'està treballant conjuntament amb el sector de l'automoció i, en especial, amb SEAT pel seu efecte tractor, per tal d'impulsar el procés de transició cap a la mobilitat elèctrica.

La Generalitat ha captat 880 M€ d'inversió estrangera el 2023, la xifra més alta de la sèrie històrica, que comença el 1985.

	2019	2020	2021	2022	2023	Variació 22-23	Variació 21-22	Variació legislatura
Competitivitat								
Inversió estrangera (M€)	3.847	3.121	2.888	3.937	4.644	18,0%	36,6%	48,8%
PIB								
PIB (%)	2,0%	-11,9%	6,2%	5,5%	2,6%	-2,9%	-0,7%	14,5%
Comerç Exterior								
Exportacions de béns (M€)	73.938	66.526	80.502	94.411	100.769	6,7%	17,3%	51,5%
Importacions de béns (M€)	92.643	75.921	90.973	112.759	110.557	-2,0%	23,9%	45,6%
Saldo exterior (M€)	36.101	24.764	26.697	33.015	44.529	34,9%	23,7%	79,9%
Saldo exterior (fora d'Espanya) (M€)	15.699	9.425	14.166	19.118	30.541	59,7%	35,0%	224,0%

3.2.3. Afavorir la transformació del sector turístic, perquè sigui de més qualitat i amb més sostenibilitat ambiental, econòmica i social.

Catalunya ha participat en més de 40 fires internacionals de turisme i certàmens i trobades turístiques, en què s'han donat a conèixer les ofertes turístiques sostenibles (que distribueix els visitants de forma equilibrada per tot el país) i de llarga estada (com el Grand Tour de Catalunya), i el Compromís Nacional per un Turisme Responsable. En el marc del Programa extraordinari de plans de sostenibilitat turística a les destinacions, Catalunya haurà gestionat més de 200 M€ repartits en tres anys (de 2021 a 2023) dels fons Next Generation.

S'està tramitant l'avantprojecte de la Llei de turisme de Catalunya. S'ha creat un carnet oficial que identifica els guies de turisme habilitats per la Generalitat i s'ha engegat una campanya de promoció.

3.2.4. Potenciar el model català de comerç i millorar la competitivitat i capacitat d'innovació de les empreses comercials, i acompanyar la ciutadania i els agents econòmics en el respecte dels drets i deures en matèria de consum.

S'ha enllestit l'avantprojecte de llei de l'últim tram, amb l'objectiu de mitigar els problemes que provoca el lliurament de productes adquirits a distància en matèria de mobilitat i respecte al medi ambient. **S'ha donat llum verd a la comissió bilateral i a les àrees de promoció econòmica urbana (APEU)** creades per la Llei 15/2020. **S'han atorgat 15 M€ de fons Next Generation dedicats a la transformació digital del sector comercial.** S'ha denunciat la nova invasió competencial sobre el model comercial català: la sentència del Tribunal Constitucional respecte a la llei catalana de comerç que anul·la aspectes d'horaris comercials.

3.2.5. Impulsar eines, espais de diàleg i programes específics per al foment de l'economia social i solidària i el cooperativisme, com a eina d'enfortiment de l'economia i del sistema empresarial català.

El Govern va **aprovar el dia 9 d'abril de 2024 el projecte de llei d'economia social i solidària de Catalunya** amb l'objectiu d'establir el marc jurídic comú de l'economia social i solidària a Catalunya.

Amb l'objectiu d'impulsar una economia plural a través de les cooperatives de l'economia social i solidària, el suport públic i la participació dels treballadors i els moviments socials, **s'ha creat el programa Comunalitats Urbanes**, un programa de dinamització local específic de col·laboració i cooperació entre l'economia social i solidària i les petites empreses i els autònoms i ens locals. Amb un import total de **9.149.999,78 €**, actualment hi ha aprovats 25 projectes de Comunalitats Urbanes.

La Xarxa d'Ateneus Cooperatius s'ha consolidat en aquests últims tres anys gràcies a unes bases reguladores que garantien una continuïtat triennal, i que han permès que els ateneus cooperatius esdevinguin agents estratègics per contribuir a dinamitzar unes relacions econòmiques justes, sostenibles i arrelades al territori. **En el període 2021-2024 s'han atorgat 14,89 M€ a catorze ateneus, i en formen part 385 entitats promotores i participants.** Les dades globals indiquen una **estimació inicial de 48.854 participants, 1.284 persones inserides i 248 entitats creades.**

Les convocatòries de **projectes singulars** promouen noves línies de negoci i actuacions estratègiques, sectorials i innovadores, que estimulen i reforcen l'ocupació a les entitats d'ESS. Des de l'any 2021-2022 s'ha produït l'impuls dels projectes singulars per a la intercooperació com a elements estratègics, i s'han incorporat els projectes de reconversió a cooperatives amb línies específiques de suport a la inversió. La convocatòria vigent 2023-2024 atorga un **import total de 27.946.065,61 € a 186 projectes subvencionats amb 383 entitats beneficiàries.**

A través del **programa HabitatCoop**, que promou les cooperatives d'habitatges en cessió d'ús, que faciliten l'accés a un habitatge digne al marge de l'especulació, des del 2021, amb un import atorgat de 2.190.575,31 €, **s'han subvencionat més de 30 promocions i s'han beneficiat més de 278 unitats de convivència.**

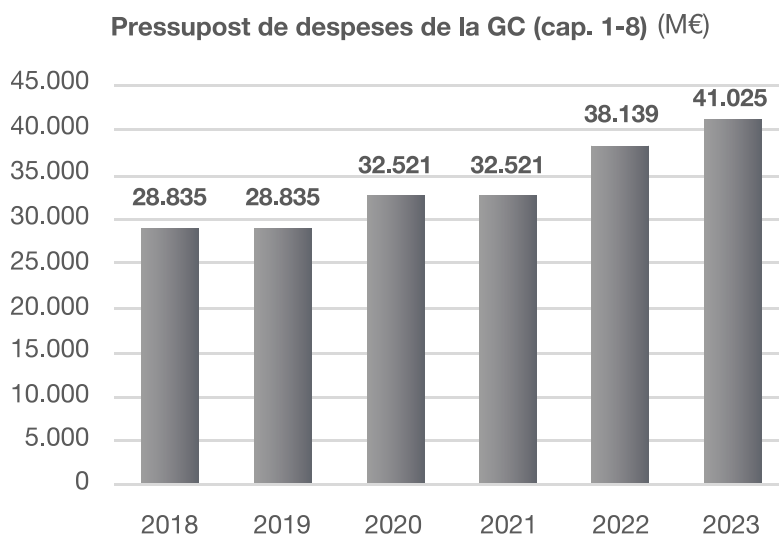
Pel que fa al **Pacte Nacional per la Transició Energètica** entre organitzacions polítiques, societat civil, empreses, ciutadania i sindicats, i l'objectiu d'arribar al 100 % de renovables el 2050, en col·laboració amb l'ICAEN, s'ha elaborat un programa de subvencions per donar suport a cooperatives i associacions d'autoorganització ciutadana que incloguin **models de gestió i funcionament de comunitats energètiques**. Actualment, l'atorgament definitiu està pendent, i hi ha una proposta provisional per a un mínim de 59 projectes amb un import total de 4.467.816,48 €.

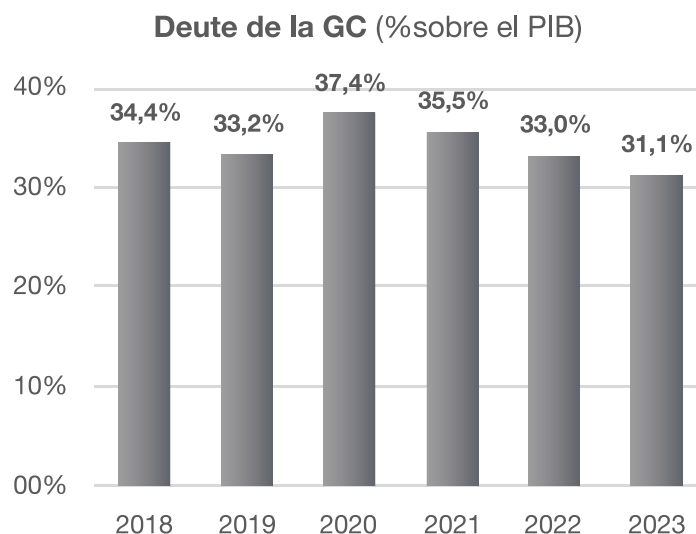
3.3. Economia i hisenda

3.3.1. Assegurar la sostenibilitat a mitjà i llarg termini de les finances públiques, a través d'una gestió rigorosa i la millora de la capacitat econòmica de la Generalitat.

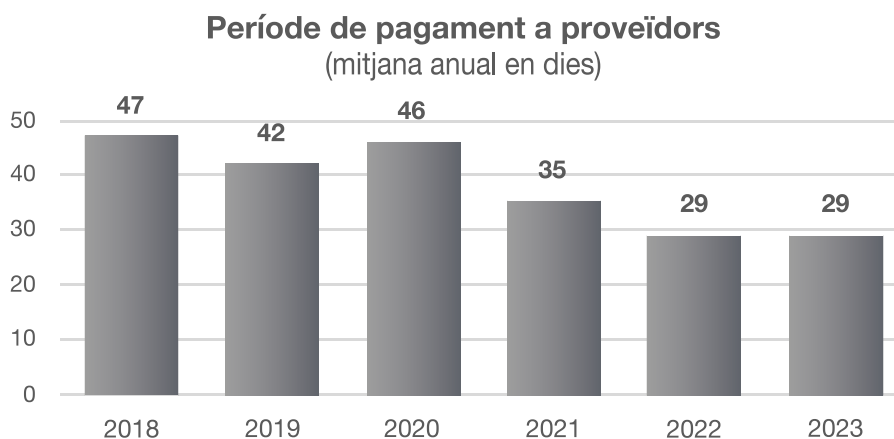
S'han aprovat els pressupostos dels anys 2022 i 2023, i per primer cop els agents socials i econòmics s'impliquen en la fase d'elaboració. Descomptant els fons NGEU, la despesa de la Generalitat ha passat dels 32.521 M€ el 2020 als 39.839 M€ el 2023, i **s'ha assolit un màxim històric de despesa**, amb un augment de 3.842 M€ respecte al 2022 (creixement anual més elevat dels darrers disset anys). Aquest creixement de la despesa s'ha distribuït sobretot en salut, educació i drets socials, i s'ha **fet amb els nivells de dèficit i endeutament sota mínims**. En concret, des del 2020 s'ha reduït sistemàticament el percentatge del pes del deute sobre el PIB, i s'ha passat del 37,4 % al 31,1 % actual.

L'augment pressupostari i la reducció del deute sobre el PIB s'haurien mantingut en els **pressupostos per a l'any 2024**, que representaven un augment de la despesa del 34 % des de l'inici de la legislatura. Atès que el Parlament els va rebutjar, l'abril de 2024 es va aprovar un suplement de crèdit de 1.850 M€ per garantir el funcionament adequat dels serveis públics i fer front a compromisos de despesa urgents i ineludibles en situació de pròrroga pressupostària.

Per altra banda, **Catalunya pateix des de fa anys els efectes d'un dèficit fiscal constant i estructural** —l'any 2021 (últimes dades disponibles), el dèficit fiscal amb l'Estat fregava els 22.000 M€ i representava el 9,6 % del PIB. Per corregir aquesta situació, s'ha elaborat una **proposta de finançament singular**, basada en un model de sobirania fiscal plena, en què la Generalitat passaria de recaptar el 9 % al 100 % dels impostos generats a Catalunya. Això es traduiria en un ingrés potencial proper als 52.000 M€ anuals, el doble que amb el model de finançament actual. La proposta preveu una transferència a l'Estat pels serveis que presta a Catalunya i un fons de reequilibri territorial.

Pel que fa al termini de **pagament a proveïdors, s'ha rebaixat per sota dels 30 dies durant el 2022 i el 2023**, de manera que es compleix el que estableix la Llei 15/2012. El termini s'ha anat reduint des del 2018, quan aquesta xifra era de 47 dies, fins als 29 dies corresponents a l'any 2023.

Aquesta gestió rigorosa s'ha traduït en una bona qualificació de les agències de ràting: el març de 2024 Fitch va elevar la nota de Catalunya per primera vegada en més de dos anys, i Moody's va passar la perspectiva del deute de Catalunya d'"estable" a "positiva". A més, s'ha obtingut la qualificació A2 del ràting de sostenibilitat, la segona millor d'una escala de dotze nivells, atorgada per Moody's ESG.

3.3.2. Desenvolupar projectes de transformació i recuperació de l'economia després de la pandèmia de la covid-19, a través dels fons europeus, una banca pública i mesures tributàries.

En el context postpandèmia de l'inici de la legislatura, ha estat prioritari aprofitar la gestió dels fons europeus per millorar la competitivitat de l'economia catalana. En relació amb els **fons Next Generation, s'ha mobilitzat un 87,3 % dels 3.275 M€ que han estat ingressats** a 31 de desembre del 2023 mitjançant les diferents conferències sectorials.

Cal subratllar que **els recursos aterrats a Catalunya a través de convocatòries tant de la Generalitat com de l'Estat superen els 7.000 M€ a 31 de desembre del 2023, i han arribat al 97,3 % dels municipis catalans**. Els fons s'han repartit entre tot tipus de beneficiaris: empreses, entitats locals, centres de recerca i formació, entitats sense afany de lucre i particulars. Per millorar l'impacte d'aquests fons sobre el teixit industrial català, s'ha proposat a l'Estat la creació d'un PERTE territorial, perquè els fons Next Generation arribin a les empreses industrials.

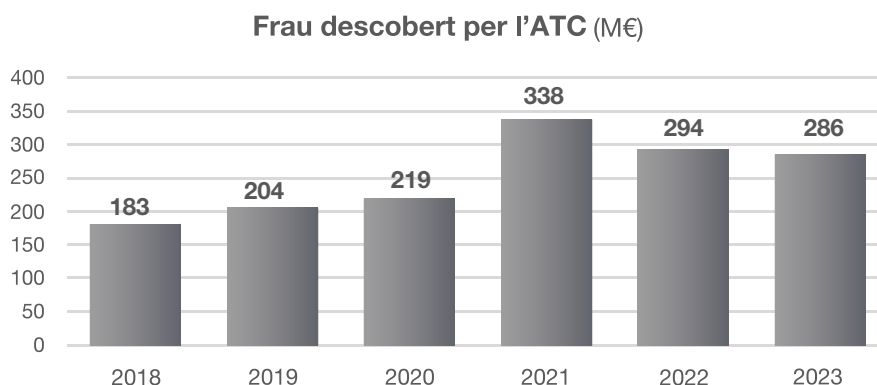
Paral·lelament, s'ha posat en marxa el **Programa operatiu del fons FEDER de Catalunya 2021-2027**, dotat amb 840,5 M€, i s'ha signat un **préstec amb el Banc Europeu d'Inversions (BEI)** de 180 M€, el primer tram d'un crèdit de 430 M€, per cofinançar projectes estratègics en el marc d'aquest programa. També, s'han impulsat dues edicions de **compra pública innovadora** vinculades a la RIS3CAT, amb 25 reptes que requereixen solucions tecnològiques innovadores.

En aquest marc innovador, s'ha promogut la creació d'un **hub financer** a l'edifici de la Borsa de Barcelona per impulsar el creixement d'aquest sector, i s'ha iniciat el procés de posada en marxa d'un **servei d'oficines bancàries mòbils**. També s'ha creat el **Fons Arrels**, amb una dotació de 100 M€, per invertir en el capital d'empreses estratègiques de Catalunya, i el **Fons d'Inversió en Tecnologia Avançada (FITA)**, amb una dotació de 30 M€, per invertir en empreses tecnològiques emergents sorgides d'universitats i centres de recerca.

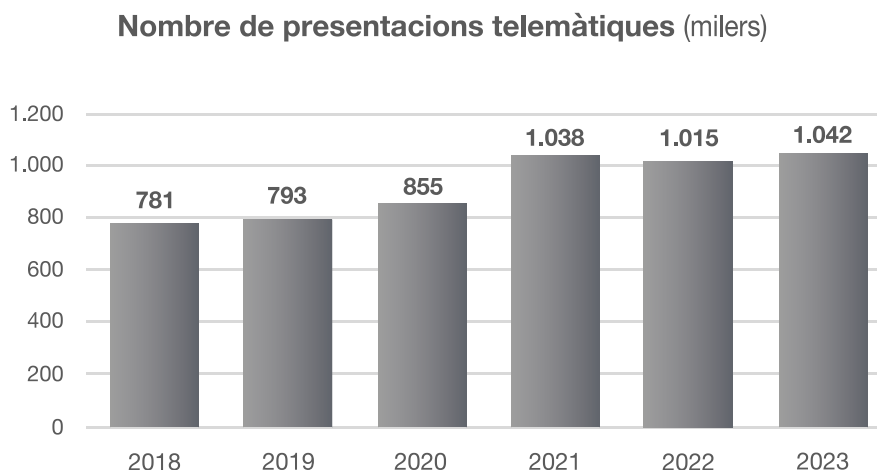
Quant a la **pandèmia de covid-19**, l'impacte sobre les finances de la Generalitat l'any 2021 va superar els 4.220 M€, i **es van destinar 3.182 M€ a subvencions i ajuts per donar resposta a les necessitats que se'n van derivar** (anys 2020-2021). Posteriorment, **per pal·liar els efectes econòmics de la guerra d'Ucraïna, es va aprovar un decret llei de mesures urgents en l'àmbit tributari i financer**.

3.3.3. Lluitar contra el frau fiscal i apostar per una fiscalitat verda i social.

Per garantir la justícia tributària és cabdal fer aflorar el frau fiscal. L'aplicació del **Pla de prevenció i reducció del frau fiscal i foment de les bones pràctiques tributàries del període 2019-2022 ha fet aflorar 1.055 M€**, executant 208.331 actuacions (increment del 42,5 % respecte al període anterior). Així mateix, s'està desplegant el pla per al període 2023-2026, amb un total de 70 mesures, 22 de les quals són noves, i que, en conjunt, han permès fer aflorar 286 M€ de frau el 2023.

Adicionalment, s'han posat en marxa tota una sèrie de mecanismes per facilitar la gestió dels tràmits tributaris, com **El meu espai ATC** —un nou espai privat de la seu electrònica adreçat a la ciutadania, les empreses i altres col·lectius tributaris—, una nova aplicació mòbil o el pagament amb Bizum.

En aquesta mateixa línia de treball, **s'han signat convenis de col·laboració** amb diferents entitats (el Col·legi de Registradors de la Propietat, el Consell General del Notariat, l'Oficina Antifrau de Catalunya i la Direcció General del Cadastre), per accedir a informació addicional. A més, **s'ha reforçat el personal de l'Agència Tributària Catalana**, convocant els processos selectius per proveir vint places del cos d'inspectors tributaris, i 120 places del cos de gestors tributaris.

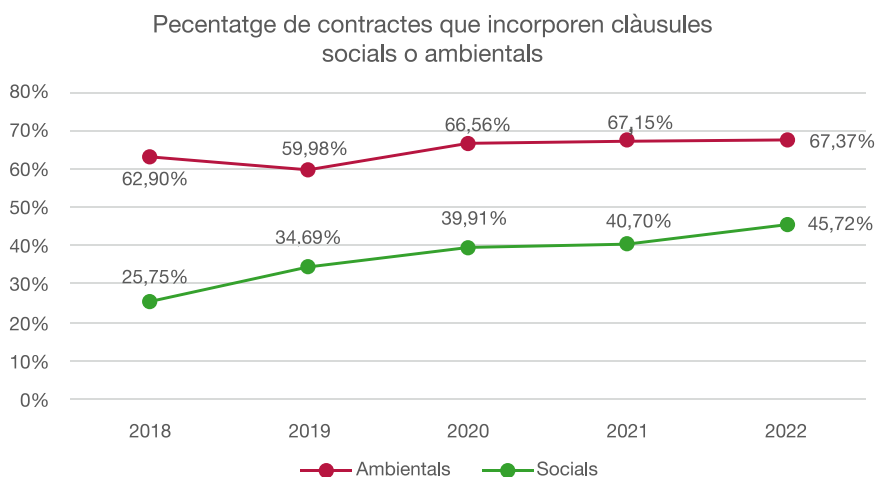
En l'àmbit legislatiu, s'ha aprovat el llibre sisè del Codi tributari de Catalunya, relatiu als tributs cedits. L'objectiu és disposar, en un text únic, de tota la normativa amb rang de llei aprovada fins ara per la Generalitat, en relació amb els tributs cedits totalment o parcialment a la Generalitat.

3.3.4. Millorar l'eficiència i l'eficàcia de l'acció de la Generalitat en l'àmbit econòmic.

En matèria de contractació pública, s'ha aprovat l'Estratègia catalana de millora de la compra pública per als propers quatre anys, un nou plantejament global de la contractació, fonamentat en les línies d'actuació que indica la Unió Europea. Per complir les exigències de transparència, s'ha desplegat una nova versió de la Plataforma de serveis de contractació pública (**PSCP**), que recull tota la informació dels departaments de la Generalitat i de la resta d'òrgans de contractació de Catalunya, i millora les funcions disponibles.

Per altra banda, **s'ha aprovat** el Pla d'acció de compra pública verda de Catalunya 2022-2025, amb l'objectiu d'incrementar fins al 50 % els contractes amb clàusules ambientals l'any 2025, xifra que l'any 2021 se situava en un 40,7 %.

Igualment, s'han fet adjudicacions en la contractació reservada al foment dels objectius socials per un valor de 63,8 M€ en el període 2021-2023. Així mateix, **el percentatge de contractes que incorporen clàusules socials o clàusules ambientals no ha deixat de créixer en els últims anys.**

Per actualitzar i ordenar en un codi únic les disposicions legislatives relatives a les finances públiques, s'ha aprovat el **Projecte de Llei del Codi de finances públiques de Catalunya i el llibre primer**, que en concreta les disposicions generals. S'unifiquen en un text les diferents normes que afecten les finances públiques i la gestió del pressupost: patrimoni, pressupostos, comptabilitat, tresoreria, endeutament i garanties, subvencions i ajuts, control econòmic i financer i responsabilitat econòmica i financera.

Per primera vegada, s'ha elaborat una previsió de les subvencions a quatre anys vista, impulsant el **Pla estratègic de subvencions per al període 2022-2025**, amb 996 línies d'ajuts per un import de gairebé 8.000 M€.

Finalment, s'han desplegat diverses mesures de gran abast per millorar l'eficiència i eficàcia econòmica, entre les quals destaquen la **resolució anticipada del contracte de concessió de l'Eix Transversal** (estalvi de 781 M€), la **nova política patrimonial dels edificis administratius** de la Generalitat per passar a tenir els edificis en propietat o la posada en marxa del Comitè Estratègic d'Inversions, per prioritzar les inversions estratègiques per al país i planificar-ne el finançament a llarg termini.

3.4. Societat del coneixement

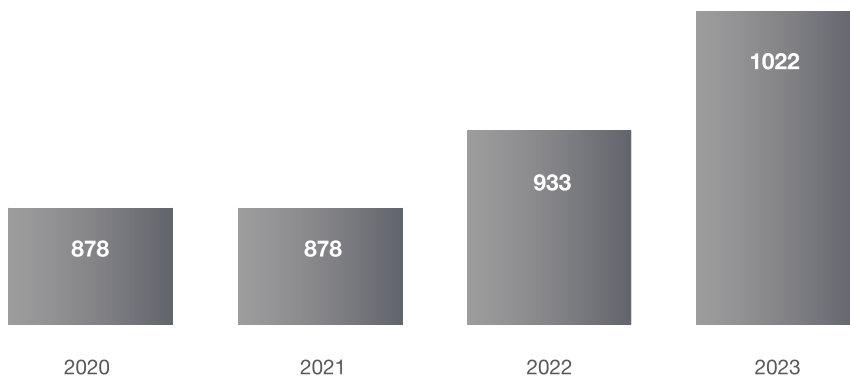
3.4.1. Enfortir i modernitzar el sistema universitari català, garantint un finançament sòlid, l'equitat en l'accés i la captació i retenció de talent.

Aquesta legislatura s'ha avançat i millorat en la resolució de les principals problemàtiques i reivindicacions del sistema universitari, com són l'infrafinançament, l'envelliment i inestabilitat de les plantilles, la falta d'equitat en l'accés, així com la pèrdua de talent.

Pel que fa a la millora del finançament, per primera vegada, **l'aportació a les universitats públiques ha superat els 1.000 M€ (any 2023)**, fet que ha permès:

- Posar en marxa un **pla de xoc per al relleu generacional i contra la precarització**, el qual està permetent estabilitzar 820 professors associats amb la creació de places a temps complet (60 M€ en tres anys, 2023, 2024 i 2025, deu ja transferits a les universitats). I també s'han destinat 5 M€ al relleu i la tecnificació de les plantilles de personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis de les universitats.
- Millorar i modernitzar les infraestructures i els equipaments, tot destinant **51,2 M€ al Pla d'inversions universitàries** (15 M€ més que l'any 2022).

Evolució de l'aportació a les universitats públiques (M€)

Un altre dels avenços d'aquesta legislatura ha estat la millora de l'equitat en l'accés a la universitat; **s'han rebaixat fins a 1.200 € per curs els estudis de grau, i fins a 2.200 €, els màsters, respecte de l'any 2019**. En aquesta línia, s'ha ampliat la gratuïtat del primer any de matrícula als alumnes de cicles formatius amb matrícula d'honor, s'ha establert la gratuïtat dels estudis per a determinats casos de víctimes de violència masclista fora de la parella i s'ha suprimit el recàrrec en la matrícula per a la segona titulació i les posteriors.

També ha estat una prioritat l'impuls del català al sistema universitari i de recerca, amb l'aprovació del **Pla d'enfortiment de la llengua catalana i la captació i retenció de talent: s'ha duplicat l'oferta de places del programa ICREA Sènior** per contractar investigadors d'excel·lència internacional, i s'ha **incrementat un 82 %** la dotació pressupostària del Pla Serra Hünter (2021-2024), entre altres.

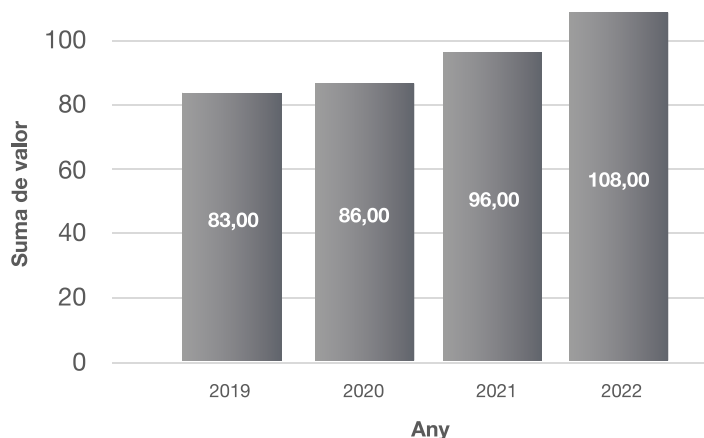
3.4.2. Potenciar la recerca, la innovació i la transferència de coneixement per situar-nos al nivell dels països més avançats, impulsant la vertebració del país a través de la recerca.

Amb l'objectiu de consolidar Catalunya com el pol de coneixement més rellevant del sud d'Europa i potenciar la ciència com una garantia de progrés econòmic i benestar social, aquesta legislatura:

- S'ha aprovat la **Llei de la ciència de Catalunya**, la primera d'aquest àmbit, i se n'ha culminat el desplegament, amb l'aprovació del Pla estratègic d'innovació i transferència del coneixement, el Pla estratègic universitari en recerca d'excel·lència, l'Estratègia catalana de ciència oberta i l'Estratègia d'igualtat de gènere en la ciència, a la vegada que s'han posat en marxa els òrgans de governança que estableix la Llei.
- S'ha augmentat un **43 % el pressupost** destinat a la recerca (respecte del 2020), s'han incrementat **gairebé un 70 %** els ajuts de **suport als grups de recerca** (131 grups més finançats) i s'ha aprovat el **Pla estratègic de recerca i innovació en salut 2022-2027**.
- S'han impulsat grans projectes estratègics en R+D+I, com la iniciativa "**Quantica**", **la nova unitat de l'European Laboratory for Learning and Intelligent Systems**, a Barcelona, que és la tercera unitat més gran de la xarxa, i el **Programa de teràpies avançades i emergents en salut**.

Una altra de les prioritats ha estat la transferència de coneixement, amb la posada en marxa del **Fons FITA**, el primer fons d'inversió publicoprivat català participat per la Generalitat per invertir en empreses tecnològiques emergents sorgides d'universitats i centres de recerca (30 M€ aportats pel Govern), així com l'impuls de la **nova seu de l'Institut Fraunhofer a Catalunya**, el centre més gran d'Europa en recerca aplicada.

Nombre d'empreses derivades creades des de les universitats i els centres de recerca

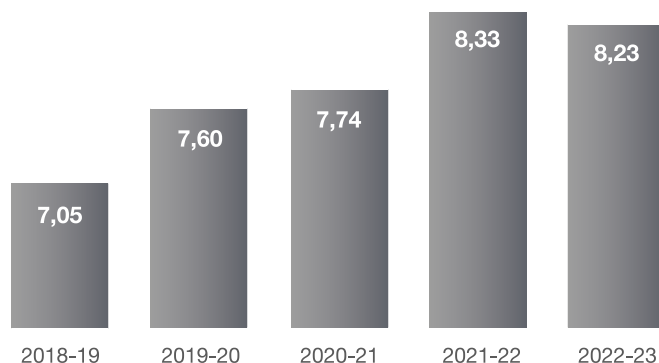
L'impuls i lideratge de les grans infraestructures científicotècniques del país també ha estat un dels grans avenços de legislatura, amb la **inauguració del superordinador MareNostrum5** (un dels deu més potents del món) i la posada en marxa del projecte Alba II per a la **construcció d'un nou sincrotró de quarta generació**.

3.4.3. Promoure la internacionalització del sistema de coneixement de Catalunya.

Aquesta legislatura s'ha reforçat la participació del sistema universitari i de recerca en l'àmbit internacional, amb l'impuls de la **3a Conferència Mundial d'Educació Superior de la UNESCO a Barcelona** (era la primera vegada que es duia a terme fora de París i amb la presència de 10.000 experts d'arreu del món) i amb la participació del **sistema universitari català en les fires i els congressos d'educació superior més importants en l'àmbit internacional**.

També s'ha signat un acord entre els departaments de Recerca i Universitats i Acció Exterior i les dotze universitats catalanes per fomentar la internacionalització de Catalunya i del seu sistema universitari.

Evolució d'estudiants estrangers matriculats (%)

Una altra de les prioritats ha estat l'impuls de noves aliances internacionals en recerca i innovació, en què destaca el projecte EU-Japan Region-to-Region Innovation Cooperation, en què **Catalunya ha estat escollida per la Comissió Europea com una de les sis regions europees per teixir aliances en recerca i innovació amb el Japó**. El projecte pretén impulsar l'intercanvi de bones pràctiques i coneixements entre les regions europees i les prefectures japoneses.

4.

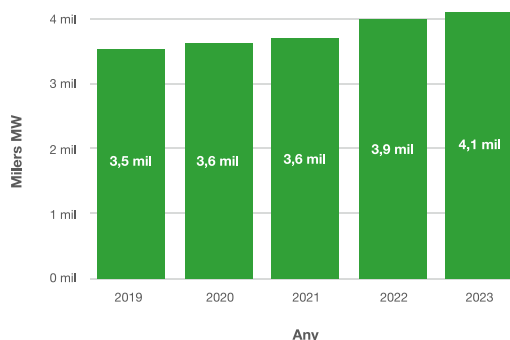
Per un país verd,
equilibrat i connectat

4.1. Acció climàtica

4.1.1. Alinear les polítiques energètiques amb les de preservació del medi natural fent èmfasi en la transició a les energies renovables.

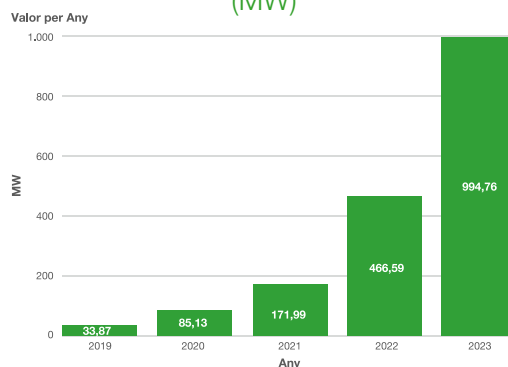
Per posar el país al dia en matèria de transició energètica a través **d'un model energètic distribuït, democràtic, participat i, sobretot, territorialment cohesionat, el 2023 es van consignar** línies d'ajut per un valor de 800 M€ en tots els sectors per a l'autoconsum i emmagatzematge d'energies renovables, les renovables tèrmiques, la mobilitat elèctrica, l'eficiència energètica, la rehabilitació energètica d'edificis i la creació de comunitats energètiques en format de cooperativa, i també es va invertir en una plataforma de creació i assessorament de comunitats energètiques. Gràcies a aquest impuls, Catalunya ja ha superat les 100.000 instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic sobre coberta i 1 GW de potència. En menys de dos anys s'ha **multiplicat per cinc la potència instal·lada**.

Energia renovable implantada (MW)

Potència elèctrica bruta (en MW) instal·lada en energies renovables. Inclou hidroelèctrica, residus sòlids urbans renovables, biogàs, biomassa forestal i agrícola, eòlica, fotovoltaica, i solar termoelèctrica.

Potència instal·lada fotovoltaica d'autoconsum (MW)

Potència total (en MW) de les instal·lacions solars fotovoltaiques d'autoconsum implantades a Catalunya en tots els sectors (indústria, serveis, domèstic, transpor...)

L'acceleració del canvi s'ha propiciat amb l'aprovació del Decret 24/2021, que elimina barreres jurídiques i tècniques, i la Prospectiva energètica de Catalunya 2050, que marca que per a l'any 2030 caldrà incorporar fins a 12.000 MW d'energies renovables.

El nou model adoptat ha començat a donar fruits i s'ha passat de 9 MW d'energies renovables autoritzades a principis de legislatura a 1.830 MW, entre autoritzades i posades en servei en data d'abril de 2024.

Per garantir l'equilibri territorial, s'han creat les 41 oficines de la Xarxa Comarcal de Transició Energètica, oficines professionals i col·legials, i s'ha iniciat l'elaboració del Pla territorial

sectorial de les energies renovables, que afavoreix els projectes de dimensió petita i mitjana i la participació de la ciutadania.

Aquest Govern ha creat l'instrument que vol ser una aposta clara per l'energia pública del país, **L'Energètica**. L'empresa pública ja ha entrat en funcionament, i ha començat a instal·lar plaques fotovoltaïques als edificis de la Generalitat i preveu adquirir a finals de 2024 la primera central hidroelèctrica, quan finalitzi la concessió. També ha entrat en l'accionariat de dos parcs eòlics.

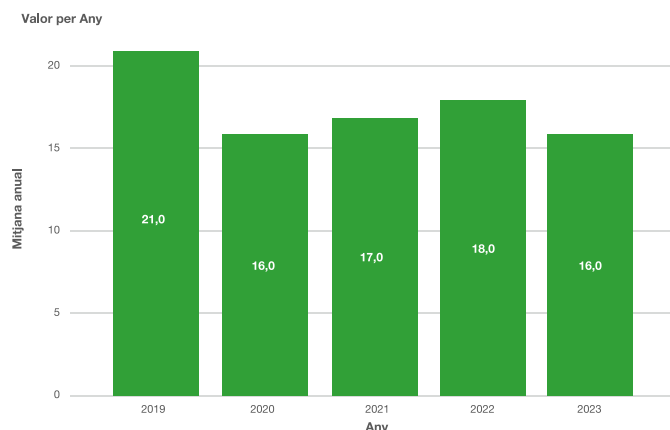
S'ha iniciat el desplegament del **Fons de Transició Nuclear, dotat amb 24 M€ anuals**, per donar resposta a l'impacte del tancament.

Addicionalment, entre el 2021 i el 2023 s'han destinat 57,38 M€ en ajuts per pal·liar la pobresa energètica de consumidors vulnerables en concepte de bo social tèrmic.

4.1.2. Implementar l'economia verda com a impuls per a l'acció climàtica.

El canvi climàtic és especialment preocupant a les zones amb clima mediterrani, on, segons totes les projeccions dels models, evoluciona més ràpidament que a escala mundial. Els escenaris apunten a un augment de les temperatures extremes, les onades de calor i les nits tropicals, les nits i els dies càlids, la durada de les ratxes seques, i la torrencialitat i la freqüència dels dies amb pluges molt intenses.

Mitjana anual de NO₂ - diòxid de nitrogen-. ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Mitjana anual global dels nivells de NO₂ a Catalunya. Els nivells d'aquest contaminant estan estretament lligats a la mobilitat i a l'activitat humana i els seus nivells són un bon indicador de l'avenç cap a una economia verda.

Per fer-hi front, el Govern ha tingut un paper extremadament actiu en la lluita per l'adaptació i la mitigació del canvi climàtic i ha accelerat el **desplegament de la Llei del canvi climàtic, de la qual s'ha assolit el 75 % d'execució**. També s'ha aprovat l'**Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic 2030** com a full de ruta perquè Catalunya es prepari per fer front al canvi climàtic sense deixar cap persona ni cap territori enrere. Integra tota la planificació i programació sectorial de la Generalitat, que engloba 312 mesures, de les quals ja se n'han aplicat un 56 %, per facilitar l'adaptació dels entorns naturals, les activitats socioeconòmiques i el territori als nous escenaris ambientals.

Aquesta estratègia s'ha començat a desplegar especialment a les zones deltaïques. Per al desplegament d'accions, tant per a la mitigació com per a l'adaptació, el Govern s'ha dotat de diferents eines:

- La línia d'**ajuts per als ens locals**, que va néixer amb un pressupost de 40 M€, a la qual s'ha doblat la dotació, **que arriba als 80 M€**.
- El Fons del CO2 (fons climàtic i fons de patrimoni natural), que el 2024 preveu recaptar al voltant de 55 M€, però que el Govern dotarà amb fons propis fins a arribar als 160 M€, mantenint el compromís de l'inici de legislatura.

Cal afegir que s'està tramitant el **Pla integrat d'energia i clima de Catalunya 2030**, que té per objectius reduir les emissions, desplegar les energies renovables i millorar l'eficiència energètica, de manera alineada amb els objectius del Pacte Verd Europeu i els de l'estratègia "Fit for 55". Aquest pla ha d'ajudar Catalunya a assolir l'objectiu de reduir les emissions de GEH, fixat en un 44 % respecte de les emissions de 2005.

La nova fiscalitat verda que s'ha iniciat inclou instruments nous, com l'aprovació pel Govern de l'**impost relatiu a les emissions portuàries dels grans vaixells** i l'aprovació del mercat de crèdits climàtics per compensar les emissions. També s'ha aprovat el nou Pla de qualitat de l'aire de Catalunya, amb l'establiment de les zones de baixes emissions, i han entrat en funcionament **sis nous punts de mesurament de la contaminació atmosfèrica per partícules en suspensió**.

De forma pionera, s'ha impulsat l'**Assemblea Ciutadana pel Clima**, un espai de debat en què 100 ciutadans i ciutadanes de Catalunya construeixen col·lectivament solucions que donin resposta a un dels desafiaments més importants que tenim per al futur: el canvi climàtic.

4.1.3. Garantir la conservació de la biodiversitat i el medi natural.

Per reduir la vulnerabilitat que el canvi climàtic provoca en aquests àmbits, cal fer front a la pèrdua de biodiversitat i preservar els espais naturals del país. Els parcs naturals també són zones molt vulnerables, i més en l'escenari climàtic actual. En aquest sentit, **s'han iniciat els tràmits dels plans estratègics de parcs naturals i s'ha aprovat un pla de xoc per evitar-ne la massificació** i poder compatibilitzar la protecció del paisatge, la flora i la fauna amb la pesca, l'agricultura, la ramaderia i les activitats d'oci i les turístiques.

Espais tan emblemàtics i delicats com el Delta de l'Ebre han merescut una atenció especial. Així, **es destinen 117 M€ fins al 2032 per a l'Estratègia Delta**. S'hi estan executant les obres de la guarda de protecció de la badia dels Alfacs i **de les guardes de les basses de l'hemidelta dret i esquerre**, per revertir la subsidència, la regressió i la pèrdua d'hàbitats del Delta. A més, s'hi afegeixen 36,7 M€ per a la gestió integral de l'aigua dolça del Delta.

Per millorar la presa de decisions i fer front als reptes actuals en la conservació de la natura davant els efectes del canvi global, s'ha creat l'**Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat**. I en un àmbit més concret, s'ha aprovat el Projecte de decret del **Catàleg de fauna salvatge autòctona amenaçada, que recull un total de 384 espècies** que es troben en perill d'extinció, vulnerables o extintes com a reproductores a Catalunya. També s'ha iniciat el procés participatiu per conèixer els Estatuts de creació de l'Agència. Aquest procediment suposa la recta final de constitució de l'Agència.

En l'àmbit agroramader, cal destacar el **Pla de la biodiversitat agrària**, que focalitza la seva actuació en els àmbits de les varietats locals, les espècies silvestres alimentàries, les espècies silvestres emparentades amb els cultius, les races autòctones i les espècies silvestres adjacents o afavoridores de la biodiversitat.

4.1.4. Gestionar l'aigua tenint en compte les previsions de la disponibilitat futura, amb criteris específics per a les conques catalanes.

El país ha viscut un episodi de sequera que, tant per la durada i intensitat com per l'abast en superfície, s'ha considerat històrica, i sense signes de regressió a curt termini. Davant d'aquesta situació, s'ha treballat de manera planificada i quirúrgica, amb l'objectiu de **garantir l'abastiment d'aigua a la ciutadania, posar el país al dia** i deixar de dependre únicament de l'aigua que cau del cel. Un treball estratègic que permeti que en l'horitzó 2028-2030 l'aigua de boca de la regió metropolitana de Barcelona no depengui del cel, i sigui autosuficient.

S'han activat mesures a curt, mitjà i llarg termini, i es va començar per l'activació del **Pla**

especial de sequera el setembre del 2021 i la Cimera de l'Aigua. En global, s'han destinat més de 560 M€ a mesures per garantir l'abastiment d'aigua i pal·liar els efectes de la sequera:

- Línia extraordinària de 130 M€ per millorar l'eficiència de les xarxes de subministrament municipals en baixa. Ha rebut més de 888 sol·licituds de 704 ens locals.
- Subvencions adreçades als ens locals per fer inversions per a l'execució d'actuacions d'abastament en alta (40 M€).

S'ha fet un esforç per diversificar l'origen dels cabals subministrats per la xarxa Ter Llobregat. A finals del 2022 es van començar a introduir aigües regenerades que a principis del 2024 van arribar a representar un 15 % del total. Aquestes mesures han permès allargar la disponibilitat de les reserves d'aigua als embassaments.

També s'han aprovat dos decrets llei: un **per garantir 145,2 M€ en inversions i ajudes** per pal·liar la situació de sequera, que ha de permetre assegurar les inversions previstes per al 2024, com per exemple l'ETAP del Besòs (39 M€) i les dessalinitzadores mòbils, i l'altre amb la reforma del règim sancionador, el concepte de refugi climàtic i l'establiment de llindars per a l'ús turístic.

L'aprovació del Pla de gestió de l'aigua de les conques internes de Catalunya i el Programa de mesures per al tercer cicle preveu una inversió superior als 2.400 M€ en matèria del cicle de l'aigua entre els anys 2022 i 2027, per resoldre el dèficit hídric de les conques internes. Entre les inversions més importants destaca la construcció de dues noves dessalinitzadores (Tordera II i Foix), que arribaran a aportar 90 hm³ d'aigua per al consum humà.

S'han desplegat obres d'emergència, de les quals ja ha entrat en funcionament la canonada de l'estació de tractament d'aigua potable de Sant Joan Despí i han finalitzat les obres a l'estació regeneradora del Prat de Llobregat. Es troben en execució els nous pous i la nova ETAP Estrella, a Sant Feliu de Llobregat, i l'ampliació de l'ETAP de la Trinitat (Barcelona). S'han licitat les obres per a la millora de la potabilitzadora del Ter, de 130 M€, i les de la potabilitzadora d'Abrera, per 6 M€.

També s'han impulsat equipaments per a la regeneració, un pilar fonamental i imprescindible per poder tancar el cicle de l'aigua. Mentre que l'any 2018 es van regenerar 30 hm³ d'aigua a Catalunya, el **2023 s'ha arribat als 80 Hm³**, gràcies al **Pla de reutilització de l'aigua regenerada, que planifica una inversió de 126 M€ fins l'any 2027 per arribar a regenerar 120 Hm³**. L'entrada en funcionament de la planta pilot de Mataró ha estat la primera actuació d'aquest pla.

S'han mobilitzat més de 834 M€ en el període 2021-2023 en actuacions de millora del sanejament de les aigües residuals i s'ha assolit la xifra de 550 depuradores en actiu a Catalunya.

4.1.5. Fomentar l'economia circular per arribar al residu zero.

% de recollida selectiva

2019	44,9
2020	45,9
2021	46,6
2022	45,3
2023	46

L'aposta en matèria d'economia circular s'ha centrat a identificar els residus com a recursos per reaprofitar-los i donar-los segones vides, i no, com s'ha fet històricament, enterrar-los en abocadors. Així, la prevenció i la recollida selectiva es posen per davant de la generació de residus. Mentre es canvia de paradigma, cal posar al dia les infraestructures per a la gestió de residus, localitzades en les àrees més poblades del territori, allà on més se'n generen. Per això, s'han destinat més de **67 M€ en subvencions atorgades per a infraestructures de gestió de residus**. Inclouen, entre d'altres, el centre de tractament de residus del Gironès, la creació de la fracció orgànica a l'Ecoparc 2, l'ampliació i la millora de la planta de tractament de la fracció orgànica del centre comarcal del Vallès Oriental, i les millores a la planta de valorització energètica de residus del Camp de Tarragona i en el centre de tractament de residus municipals d'Osona.

Totes aquestes actuacions es complementen amb actuacions concretes arreu del país, per valoritzar tot tipus de residus. Un primer pas ha estat l'**aprovació del full de ruta de l'economia circular a Catalunya 2030**, per accelerar la transició del nostre país envers una economia més circular i justa.

Ha estat un repte de país i una prioritat del Govern també erradicar l'amiant de les teulades del nostre país. Per això, s'ha **aprobat el Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya 2023-2032**. El Pla es complementa amb una línia **d'ajuts de 50 M€ per al projecte estratègic "Amiant per plaques"**, per subvencionar la substitució de cobertes amb amiant per plaques fotovoltaïques per a autoconsum en l'àmbit privat. Badia del Vallès i la Bisbal de l'Empordà han rebut ajuts de 4,5 M€ i 3,8 M€, respectivament, per a actuacions relacionades amb la retirada de l'amiant.

I com a fita històrica, ha començat el **buidatge de l'abocador de Vacamorta**, amb un cost estimat de 188 M€ i una durada de setze anys. El que ja ha finalitzat ha estat la clausura i el segellament de l'antic abocador del Garraf, amb una aportació de 34 M€, mentre s'estan fent treballs de restauració ambiental de l'espai. També s'ha fet efectiu l'esperat tancament de l'abocador de Solius, i s'ha assumit el cost de la clausura i el segellament de la instal·lació.

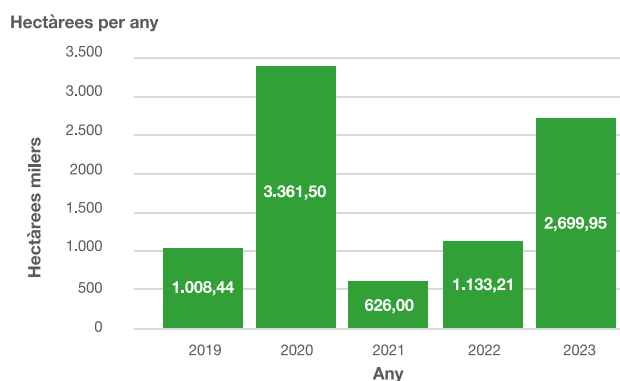
4.2. Agenda rural i polítiques agroalimentàries

4.2.1. Reforçar l'agenda rural per al desenvolupament territorial, socioeconòmic i ambiental del món rural.

El sector primari ha estat un dels més afectats per la sequera. Per **ajudar a minimitzar-ne els impactes, el Govern ha destinat de forma excepcional 168 M€ als sectors més afectats.**

Les millores en regadiu són eines clau per fer front a la sequera i millorar les perspectives del sector. Per això, s'ha planificat la inversió de **més de 500 M€ fins a l'any 2032 en el desenvolupament de xarxes de regadiu.**

Noves hectàrees modernitzades o posades en regadiu

Suma del nombre d'hectàrees de regadiu que s'han modernitzat (transformat de reg per gravetat a reg pressuritzat) i el nombre d'hectàrees que s'han transformat de regadiu a secà, totes elles, gestionades per comunitats de regants.

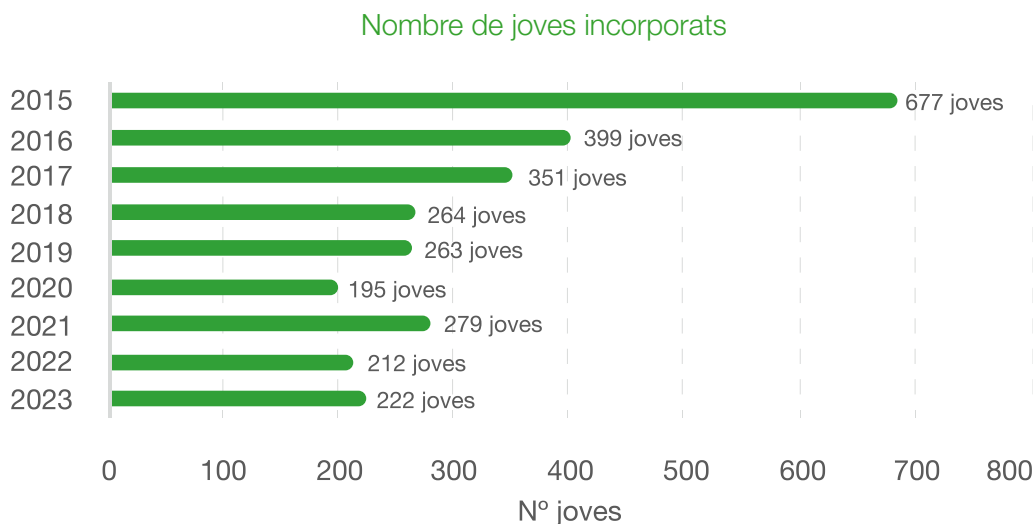
Al llarg de 2021, 2022 i 2023 s'han invertit més de 165 M€ en regadius, d'entre els quals destaca el Segarra-Garrigues, el Segrià Sud i Vinagalis. S'han iniciat dues actuacions llargament reivindicades, com la segona fase de la modernització del reg de Valls i l'inici de les obres del reg Xerta-Sénia. A més, 29 comunitats de regants han rebut prop de 5 M€, la qual cosa els ha permès modernitzar 1.767,18 ha.

S'ha definit el Pla estratègic de la PAC 2023-2027, que englobarà **1.320 M€ d'ajuts directes a la renda agrària i 688 M€ per a mesures de desenvolupament rural.** Es prioritzarà el foment de la qualitat, la formació, la transformació i comercialització, la diversificació, la cooperació, el relleu generacional, la mitigació del canvi climàtic i les inversions en infraestructures agràries. Amb el nou programa, l'Administració catalana aconseguirà

mantenir l'esforç financer actual del PDR, tot i la disminució de fons FEADER provinents d'Europa.

Per donar resposta a la cohesió territorial, **s'ha presentat l'Agenda Rural de Catalunya**, que identifica les necessitats i els reptes del territori rural. Un exemple d'accions en aquesta línia són els ajuts a la millora d'infraestructures viàries d'accés a nuclis rurals habitats, als serveis bàsics i a les explotacions agràries, que per al període 2023-2025 inclouen una inversió total de 26,8 M€.

I per facilitar el relleu generacional i l'accés a les terres, s'ha creat i ha entrat en funcionament el Registre de terres en desús, amb l'objectiu de promoure l'arrendament de les parcel·les agrícoles i ramaderes que estan en desús. A més de 722 joves se'ls han concedit 21,6 M€ d'ajuts per impulsar la seva primera instal·lació agrària entre els anys 2021 i 2023.

S'ha avançat en l'agilització de tràmits i en la transparència del calendari de pagaments a la pagesia. També s'han doblat els ajuts als propietaris dels boscos privats i s'ha activat el pla de xoc de fauna cinegètica. També s'ha creat el Pla de prevenció d'incendis forestals 2022-2025, dotat amb 78 M€, per preparar els boscos de Catalunya per fer front a l'emergència climàtica i els incendis de sisena generació.

4.2.2. Consolidar l'agenda marítima com a marc per al desenvolupament i l'aplicació de la política marítima integrada a Catalunya.

Al llarg de la legislatura s'ha materialitzat l'aposta pel sector pesquer, amb un increment del 18 % del pressupost dedicat a les seves polítiques, que el 2023 van arribar fins als 18 M€ per primera vegada a la seva història.

L'Estratègia marítima de Catalunya és l'eina d'aplicació de l'agenda marítima. El seguiment del Pla de l'Estratègia marítima de Catalunya 2023-2026 mostra que se n'ha executat un 20,64 %.

Per encarar un dels principals reptes amb els quals es troba el sector, s'ha presentat el **Pla d'acció de relleu generacional pesquer**, que estableix, entre d'altres, un programa remunerat d'aprenentatge a bord de les embarcacions pesqueres per a joves desocupats. Per afavorir la venda de proximitat, s'ha aprovat un nou decret que fixa les normes de comercialització dels productes pesquers a Catalunya.

S'ha constituït el **Consell Català de Cogestió Marítima** i la **Taula de Cogestió de la Pesca Marítima Recreativa de Catalunya** per garantir la sostenibilitat de la nostra pesca. Cal destacar el paper de l'**Institut Català de Recerca per la Governança del Mar**, l'Icarmar#, que s'ha convertit en l'epicentre de tota la recerca en temes de pesca sostenible, oceanografia i aquicultura del nostre país, i també en una eina principal per a la cogestió de la política marítima i de pesca.

S'ha desplegat la xarxa de radars d'alta freqüència. També s'ha aprovat l'**avantprojecte de llei del mar**, que ha de tenir com a finalitat consolidar, adaptar i actualitzar els continguts en matèria de política marítima del Govern.

4.2.3. Implementar l'Estratègia alimentària de Catalunya: promoure el trànsit a models agroalimentaris més sostenibles d'acord amb els objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030.

Cal garantir que tant avui com en el futur tothom tingui accés a aliments sans, segurs i de qualitat, i millorar el sistema de producció d'aliments cap a un sistema econòmicament, socialment i ambientalment sostenible.

Destaca el suport al teixit agroalimentari, que el 2023 va ascendir fins als 35 M€, destinats a nou línies d'ajuts del Pla estratègic de l'alimentació de Catalunya, que serveixen per modernitzar, transformar i feminitzar el sector agroalimentari i també, sobretot, assegurar-ne el relleu generacional, i per donar suport a les indústries agroalimentàries que siguin motors de canvi en el sector. En aquesta línia, també destaca l'aprovació de la nova versió del **Pla d'acció per al desenvolupament de la producció agroalimentària ecològica 2024-2027**. El Pla aglutina 132 accions en tres eixos que abasten tota la cadena, des de la producció fins al consum. Per altra banda, també destaca el decret que actualitza la regulació del sector de la producció agroalimentària ecològica a Catalunya.

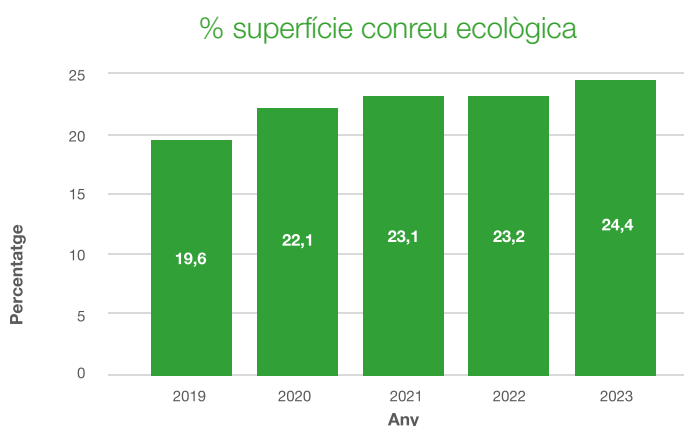
S'ha creat l'Escola Agrària de Noves Tecnologies i Horticultura a Cabriels, la quinzena escola agrària de Catalunya, llargament reivindicada per part del sector. També s'ha aprovat el **Pla anual de transferència tecnològica (PATT)**, que preveu prop d'un miler d'actuacions per impulsar la innovació, empenedoria i tecnificació al sector agroalimentari, pesquer i forestal català. Són tant la porta d'entrada al sector primari de moltes persones joves com també un dels espais de formació contínua de referència de la pagesia.

Finalment, cal destacar el pla Innova 2030, que es planteja amb l'objectiu de dotar Catalunya de l'instrument necessari per millorar el sistema d'innovació agroalimentari i la seva capacitat de resposta als seus reptes i estratègies.

4.2.4. Afrontar el repte agroalimentari del país orientat a la sobirania alimentària i al reforç del sector.

El Govern ha treballat amb l'aposta ferma d'acompanyar el sector primari en la transformació envers models de producció més sostenibles i que garanteixin la viabilitat del sector. El 2023 es va incrementar un 217 % la dotació pressupostària de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, que va gestionar 43,2 M€.

Però com a model en el trànsit cap a un sistema alimentari sostenible cal destacar el de la **producció agrària sostenible**, que ha d'esdevenir una oportunitat per al sector agrari que permeti ser més sostenibles, incorporant els principis de l'agroecologia.

El percentatge indica quina proporció de la superfície agrària útil (SAU) és ecològica, és a dir, està inscrita al registre d'operadors ecològics de Catalunya. La SAU equival a la superfície dedicada als conreus més la superfície de pastures permanents.

Destaquen dues línies d'ajut. D'una banda, la línia agroambiental 2023-2027, per als conreus sostenibles i per al càlcul del perfil de sostenibilitat ambiental de les explotacions agràries de Catalunya, que inclou el càlcul de la petjada ambiental de producte. De l'altra, s'ha aprovat el **Pla estratègic de la ramaderia extensiva 2021-2030** per millorar-ne la situació en un termini de deu anys. En aquest context, cal destacar la **posada en marxa del banc de germoplasma animal**, que servirà per preservar el material genètic de les races autòctones catalanes. També s'estan impulsant els **primers contractes per als ramats que pasturin amb finalitats de prevenció d'incendis i millora de la biodiversitat**. A més, és destacable el **suport als escorxadors de baixa capacitat** amb una dotació total d'1,5 M€.

S'ha posat en marxa l'**Estratègia de la bioeconomia de Catalunya 2030**, que marca el full de ruta cap a un model econòmic basat en l'aprofitament dels recursos biològics renovables d'origen local. S'ha executat més de la meitat del Pla d'acció 2022-2024, amb una inversió de 191,43 M€, principalment en accions d'aprofitament energètic de la biomassa local, d'accés i gestió de la biomassa i de paisatges resilents.

El **Pla de biogàs de Catalunya 2024-2030**, per valoritzar les dejeccions ramaderes i els residus orgànics per obtenir biogàs i aprofitar-lo per a la generació de calor, d'electricitat o de biometà, i biofertilitzants, mobilitzarà 46 M€ fins al 2026. A principis del 2024 es van mobilitzar 23 M€ en ajuts destinats a subvencionar les instal·lacions de plantes de biogàs i tractament dels digerits. Amb aquesta inversió inicial es posaran en funcionament dotze plantes noves cada any de codigestió anaeròbia per tal d'incrementar les 72 plantes de biogàs existents de diverses tipologies fins a tenir-ne 50 l'any 2030.

S'ha incrementat substancialment el suport a la recerca agroalimentària, en passar de 20,5 M€ el 2021 a 31,3 M€ el 2023 en finançament d'activitats de recerca de l'IRTA, l'INCAVI i altres agents del sistema català d'R+D+I, així com a la promoció de les empreses catalanes a l'exterior (5,7 M€ el 2023).

Amb l'objectiu **d'enfortir la capil·laritat al territori i reforçar la presència arreu de les comarques del país**, s'ha plantejat un nou model d'oficines comarcals i serveis territorials, en què s'ha reforçat la presència de 64 persones destinades als serveis territorials, que s'afegiran a les 40 de les oficines comarcals. Això significa un total de 104 persones noves destinades a donar resposta a les inquietuds del sector. A banda, des del mes de maig de 2023, el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural compta amb una oficina comarcal al Moianès.

4.3. Vertebració del territori

4.3.1. Endreçar el territori de manera sostenible per evitar la desigualtat urbana i el despoblament.

Per endreçar el territori, s'ha **aprobat l'Agenda dels pobles i ciutats Catalunya 2050**.

L'Agenda estableix tres grans prioritats de país: l'equilibri territorial, la prosperitat econòmica i l'equitat social. També vol aprofitar les oportunitats de la digitalització i la transició ecològica.

Per assolir aquest equilibri territorial, **s'ha adjudicat el servei d'oficines bancàries mòbils als pobles on no hi ha oficines bancàries**. El nou servei portarà l'atenció personalitzada a més de 300.000 ciutadans de 503 municipis de 41 comarques.

Un territori ordenat s'ha de gestionar amb criteris d'estratègia territorial. Per això, **s'han aprovat definitivament els plans directors urbanístics (PDU) següents**: PDU de les Tres Xemeneies, PDU de les activitats de càmping, modificació del PDU de l'activitat minera del Bages, PDU de l'activitat econòmica de la conca d'Òdena i PDU Biopol-Granvia, a l'Hospitalet de Llobregat. En aquest cas, s'han generat 114 hectàrees de sòl d'activitat econòmica.

A banda, i en una visió més àmplia del territori, s'ha aprovat el **Pla director urbanístic de revisió de sòls no sostenibles del litoral de Malgrat de Mar a Alcanar**. Fruit d'aquesta revisió, es proposa impedir la construcció de 43.600 nous habitatges en aquest tram de costa, el 41 % dels possibles.

4.3.2. Promoure les relacions amb els municipis i el territori per evitar el despoblament.

Parlar amb els municipis és imprescindible per equilibrar el territori. Així, **s'ha constituït el Consell de Govern Locals perquè esdevingui una eina estratègica i d'equilibri territorial**, que actua com a interlocutor del món local amb el Govern i el Parlament. A més a més, **s'ha creat el Consell Català de Municipis Rurals**, l'òrgan d'assessorament del Govern en matèria de règim local i de participació i proposta en els àmbits que afectin els municipis rurals amb poblacions inferiors a 2.000 habitants.

Pel que fa a àmbits territorials concrets, **s'ha presentat l'Estratègia del Pirineu**, el full de ruta per guiar el desenvolupament sostenible de vuit comarques pirinenques i d'Aran, basada en la participació i la concertació de tots els nivells de l'Administració i tots els agents socioeconòmics del territori. També s'han aprovat les línies d'actuació 2024-2030

de l'Estratègia, que s'executaran com a pla d'acció mitjançant programes anuals, en què es definiran els detalls pressupostaris.

També en l'àmbit de les comarques de muntanya, **s'han desplegat anualment línies de subvenció per afavorir la mobilitat de proximitat**: actuacions de millora de camins de la xarxa veïnal i rural; accions de manteniment de camins no rodats (senders), i neteja de les vies de titularitat municipal afectades per les nevades. En total, 6,9 M€ (2023).

Per altra banda, s'està aplicant el programa Arrelament a les Garrigues Altes, a la comarca de la Terra Alta i al sistema urbà d'Organyà (l'Alt Urgell). El programa Arrelament posa el focus en els setze sistemes urbans catalans que han registrat una pèrdua sostinguda de població entre els anys 2001 i 2022.

4.3.3. Impulsar la mobilitat col·lectiva, compartida, connectada i descarbonitzada.

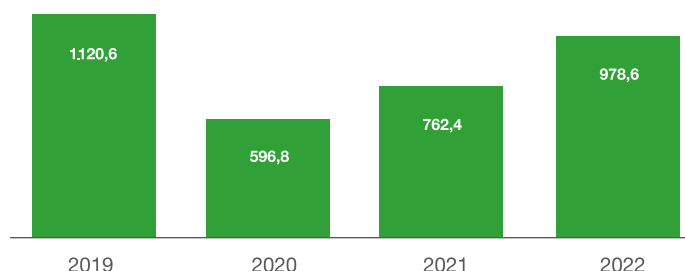
Per garantir l'accessibilitat amb transport públic a tothom i a tot arreu, s'ha **iniciat el desplegament de la T-mobilitat pel territori català**, amb la previsió que estigui desplegada totalment a finals del 2024.

Així mateix, **s'ha continuat amb l'extensió de la integració tarifària als territoris que no en disposaven**, amb la integració de la Garrotxa a l'ATM de Girona i del Pirineu i Aran a l'ATM de Lleida.

Per altra banda, pel que fa a les tarifes, **s'han aplicat els descomptes del 50% en els serveis de transport públic**, que s'acullen en el règim d'ajuts establerts per l'Estat en la potenciació de l'ús del transport públic davant la crisi tant energètica com a causa de la guerra d'Ucraïna, i el complementen.

En la mateixa línia d'afavorir l'ús del transport públic, **ha entrat en servei la nova T-jove fins als 30 anys amb tarifa única** per a totes les zones al sistema de les autoritats del transport metropolità de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona. I també **s'ha inclòs la T-16 a les ATM de Girona, Lleida i Camp de Tarragona**, que permet fer un nombre il·limitat de viatges a la zona tarifària integrada.

Evolució de la demanda global en transport públic (en milions de passatgers)

També cal destacar que **s'ha iniciat el traspàs integral i definitiu de Rodalies**, i que s'han constituït els set grups de treball per fer efectiu aquest traspàs.

Per impulsar la mobilitat col·lectiva, cal millorar les infraestructures de transport. Així, s'han reprès els treballs per **completar el tram central de l'L9/L10 del metro de Barcelona, l'obra civil més important a Catalunya dels últims vint anys**. Les obres pendents suposaran una inversió de 925 M€ i permetran que l'L9/L10 passi dels 23 milions de validacions actuals als 113 milions.

Per altra banda, **ha començat l'obra principal per a la connexió de les línies Barcelona-Vallès i Llobregat-Anoia d'FGC, que comportarà una inversió global de més de 400 M€**. L'actuació dona més cobertura ferroviària, afavoreix la connectivitat i la intermodalitat del sistema de transport públic i beneficiarà dinou milions de persones usuàries a l'any.

També s'ha treballat en la definició del projecte del tramvia del Camp de Tarragona, del qual està molt avançada la redacció del projecte constructiu de la primera fase de Cambrils a Vilaseca, que portarà una demanda de nou milions de viatgers i té un cost de 150 M€. La resta de la xarxa del tramvia del Camp de Tarragona disposa d'un estudi informatiu, pendent del tràmit ambiental per aprovar-se definitivament.

Pel que fa al transport interurbà amb bus, **s'ha potenciat substancialment l'oferta de serveis al territori** i s'han incrementat les aportacions públiques per garantir que tots els territoris disposin d'un servei adequat, amb el resultat que ha augmentat el màxim històric de la demanda dels serveis.

Cal esmentar la incorporació de 43 línies de bus exprés repartides arreu del territori; **l'establiment de serveis a la demanda en el marc del projecte Clic.cat** en les zones rurals de baixa densitat de població, en el marc de la lluita contra el despoblament rural i per garantir la igualtat d'oportunitats a tot el territori, i **la construcció de la xarxa de corredors de busos ràpids BRCAT**, amb una inversió prevista de 67 M€.

4.3.4. Consolidar un país dotat d'infraestructures que permetin la mobilitat en tot el territori i impulsin l'economia productiva.

Per tenir unes infraestructures de transport a l'alçada de les necessitats del país, s'ha **signat un protocol que dota la Generalitat de 914 M€** per a obres principalment de pacificació de l'N-II, millora de la connectivitat de la C-32 al Maresme (384 M€) i l'N-260 al Pirineu (260 M€), nous enllaços a les autopistes AP-7 i AP-2 (250 M€) i dos intercanviadors ferroviaris entre FGC i Rodalies Renfe a Sant Cugat del Vallès (36 M€). Aquest protocol s'ha desplegat en quatre convenis, tot molt avançats i pendents de formalitzar.

També s'ha presentat el programa 2023-2030 per estendre el model 2+1 a 420 quilòmetres de carreteres per evitar accidents frontals i que inclou actuacions valorades en més de 660 M€. En general, es transformaran aquestes carreteres d'un carril per sentit en vies 2+1, afegint un carril addicional que va alternant el sentit i reforçant la separació dels sentits.

L'adopció de l'**Estratègia catalana de la bicicleta 2025** suposa que s'estan destinant prop de 100 M€ a la construcció de 125 km de vies ciclistes, que permetran treure de la xarxa viària 790.000 vehicles, la qual cosa suposarà un estalvi en emissions de 1.550 tones de CO2 anuals.

I, com a fita destacada, cal remarcar que s'ha inaugurat el primer servei de Rodalies de Lleida. Rodalies de Catalunya ha iniciat el servei comercial de la nova línia RL3 de rodalia de Lleida. La nova oferta incorpora, de dilluns a divendres, vuit nous serveis, quatre per sentit entre Lleida i Cervera.

4.3.5. Dotar el país dels instruments de desenvolupament d'una política de consolidació del transport de mercaderies i la logística.

Més enllà de la mobilitat i les infraestructures, la logística és una peça clau per al progrés econòmic de Catalunya. Així, s'ha creat l'òrgan de governança de l'Estratègia logística per a la internacionalització de l'economia catalana, per fomentar la competitivitat del sector del transport i la logística a Catalunya mitjançant la seva modernització i internacionalització.

En aquest sentit, CIMALSA ha adjudicat les dues primeres parcel·les del LOGIS Montblanc, que sumen un total de 188.519 m2, per 15,4 M€. Això és només una mostra fefaent del treball fet pel Govern per equilibrar el territori i generar prosperitat econòmica arreu del país.

En l'àmbit del foment de la competitivitat del sector del transport i la logística a Catalunya, s'ha impulsat l'**estratègia de desenvolupament d'un ecosistema d'innovació logístic 2.0** que incorpora un catàleg d'alternatives de gestió de la distribució urbana de mercaderies davant l'increment de la distribució d'últim quilòmetre derivada de la tendència incremental del comerç electrònic, que ha estat una constant en els darrers anys.

Cal tenir també ben present l'**Aeroport de Lleida-Alguaire**, que, d'una banda, ha iniciat els treballs per convertir-se en un hub en energia verda de referència a Europa i, d'altra banda, impulsa el centre de proves de motors coet de l'estratègia NewSpace, per convertir Catalunya en un espai referent i pol d'atracció de projectes de l'ecosistema aeroespacial, un sector industrial emergent amb un alt valor afegit.

5.

Per un país feminista
fonamentat en la
garantia dels drets
humans

5.1. Feminismes

5.1.1. Vetllar per garantir la igualtat efectiva de dones i homes per assegurar una distribució equitativa i justa dels drets, els beneficis, les obligacions, les oportunitats i els recursos.

539.882 productes menstruals reutilitzables dispensats i reservats
(fins el 31 de maig 2024)

El Govern ha desplegat l'**Estratègia nacional de drets sexuals i reproductius** (ENDSR), la qual ha permès **aprofundir en drets existents**, com són el **dret a la coeducació i l'educació sexual en totes les etapes de la vida**, inserint-los en els decrets d'educació infantil i bàsica.

També, ha **reconegut nous drets sexuals i reproductius**, com són el dret a l'**equitat menstrual** al llarg de tot el cicle vital, el dret d'interrupció voluntària de l'embaràs, que ja està garantit en totes les regions sanitàries, i altres **nous drets laborals vinculats a la menstruació i el climateri amb afectació a la salut**: la flexibilitat horària per menstruació i climateri per a les treballadores de la Generalitat, i el dret a tres dies hàbils per a persones progenitores i les seves parelles, en els casos de **dol gestacional**, perinatal i neonatal.

S'ha impulsat el **Pla de salut afectiva, sexual i reproductiva**, que ha permès impulsar polítiques de promoció i garantia dels drets sexuals de la població, especialment de les dones, no només com una garantia de drets, sinó com una forma de prevenció de les violències masclistes. En són exemples el **Pla d'abordatge de la violència obstètrica**, el **Pla de salut mental perinatal**, i la consolidació i **ampliació del programa d'atenció a persones trans**. Així mateix, **quatre grans hospitals** del sistema de salut de Catalunya ja tenen **comissions clíniques de salut i gènere**, amb el propòsit de generar coneixement científic a partir de la incorporació de la perspectiva de gènere en la pràctica clínica diària.

D'una banda, **convé ressaltar que un dels projectes més visibles per a la ciutadania** ha estat l'accés universal als productes menstruals reutilitzables. S'ha aconseguit que en els dos primers mesos de la mesura més de 350.000 dones hagin acudit a les farmàcies d'arreu del país a recollir els productes i a rebre l'assessorament del personal farmacèutic.

D'altra banda, s'ha aprovat un **pla de millora de l'accés als mètodes anticonceptius de llarga durada**. En una primera fase, ja implementada, es facilita l'accés gratuït a totes les dones i persones gestants de fins a 29 anys, a les que hagin fet una interrupció voluntària de l'embaràs i a les que es trobin en una situació de vulnerabilitat.

S'ha aprovat el **Pla d'acció per combatre la pressió estètica** amb l'objectiu de donar una resposta política coordinada i transversal a la violència dels cànons estètics que produeixen i perpetuen els estereotips i les discriminacions de gènere, racials i capacitistes.

Igualment, eliminar la **desigualtat de gènere institucional a l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic** era un objectiu de legislatura que s'ha assolit satisfactòriament, atès que s'ha aconseguit la paritat: les dones representen el 51 % dels alts càrrecs, és a dir, les persones que ocupen llocs de direcció política a l'Administració pública.

A més, s'ha aprovat el **Pla d'igualtat de gènere**, que garanteix la igualtat en l'àmbit laboral a tots els servidors públics. En l'àmbit de la transformació feminista en l'Administració de la Generalitat, cal destacar que una tercera part de les entitats vinculades a la Generalitat han aprovat un pla d'igualtat aquests darrers quatre anys.

És destacable l'elaboració d'un estudi quantitatiu per garantir la progressió de les **dones** en la seva **carrera professional en el sistema de salut**. Així, s'ha quantificat un efecte tisora: el 75 % dels professionals són dones, però només un 37 % esdevenen directives. Finalment, aquest Govern ha iniciat la **feminització de tots els cossos de Mossos, Agents Rurals i Bombers**, tot reservant el 40 % de les places d'aquest tipus de convocatòries públiques a dones.

5.1.2. Promoure una economia basada en la justícia de gènere que garanteixi la democratització de les cures i l'equitat en els treballs.

539.882 infants atesos pel programa Temps per Cures (2021-2023)

El treball de la llar i de les cures de persones, és a dir, el treball reproductiu que sosté el treball productiu i remunerat a les famílies, encara s'adjudica molt més a les dones que als homes. Set de cada deu persones que agafen jornades a temps parcial són dones, i, sobretot, ho fan per motius de cura dels fills. L'any 2022, la mitjana d'hores per dia feiner que les dones dedicaven a tasques domèstiques era d'1,9 hores, i els homes d'1 hora, gairebé la meitat.

En aquest marc, el Govern ha posat en marxa el programa Temps per Cures Catalunya, pel qual s'han transferit més de 60 milions d'euros del 2021 al 2023 als municipis de més de 20.000 habitants i a tots els consells comarcals. S'han fet **2.158 serveis de cures**.

El nombre d'infants atesos a través del programa Temps per Cures durant els anys 2021, 2022 i 2023 ha estat de 657.652. Durant aquests anys també s'han alliberat 13.559.901 hores.

S'ha incorporat a les subvencions del Departament d'Igualtat i Feminismes per a entitats una línia específica de cures que, entre d'altres, finança entitats que donin suport, acompanyament i formació a les treballadores de la llar i les cures.

El Govern ha creat una xarxa de professionals d'equitat en els treballs per acompanyar els ens locals, empreses i entitats del territori en l'elaboració i aplicació dels seus plans i mesures d'igualtat, i avançar, entre d'altres, en la reducció de la bretxa salarial.

Tot plegat, són mesures que han fet possible avançar en el dret a les cures, el dret al temps, el reconeixement i la professionalització dels treballs de cures i la corresponsabilització dels homes en la cura dels infants i en la igualtat.

5.1.3. Garantir el dret de les dones a l'erradicació de les violències masclistes des d'una perspectiva estructural i amb un abordatge integral.

La violència masclista és l'expressió més brutal del patriarcat, que suposa una greu violació dels drets humans. La seva erradicació constitueix una qüestió de primer ordre. Per això, el Govern ha reforçat la **xarxa d'atenció i recuperació integral de les dones en situació de violència masclista**, que el 2023 ja disposa de 87 serveis, i el servei de la **línia d'atenció contra la violència masclista 900 900 120**, que ha passat de proporcionar informació a fer una atenció directa. En el període comprès entre el 2021 i el 2023, s'han dut a terme un total de 40.815 atencions mitjançant la línia 900 900 120, i s'han atès per violències masclistes 303 dones mitjançant el Servei d'Acol·lida i Recuperació.

També, durant aquesta legislatura, s'ha posat en marxa un **servei d'intervenció en crisi** que consta d'un equip de 33 psicòlogues especialitzades en violències masclistes, incloent-hi les violències sexuals, que es desplacen a qualsevol lloc de Catalunya i estan disponibles les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any. Aquest servei s'ha activat 27 vegades el 2023.

D'altra banda, el Govern ha aprovat el **Pla nacional de prevenció de les violències masclistes**, que suposa un punt d'inflexió per eliminar les violències masclistes. Així mateix, s'han aprovat diferents protocols, com per exemple el **Protocol marc per una intervenció amb la diligència deguda en situacions de violència masclista**.

De fet, el Departament de Salut ha augmentat la despesa en la prevenció de les violències masclistes fins a un milió d'euros anuals i han rebut formació més de 10.000 professionals sanitaris cada any al llarg de la legislatura. A més, s'han elaborat dos protocols, un d'atenció a les violències masclistes, i un d'atenció a les violències sexuals, en l'àmbit sanitari.

5.2. Igualtat i drets humans

5.2.1. Vetllar pel reconeixement i el respecte de la diferència i garantir la igualtat de tracte i la no-discriminació en tots els àmbits.

970 targetes sanitàries amb el nom sentit tramitades per la Xarxa SAI LGTBI+ (2022-2023)

S'ha creat l'**Oficina d'Igualtat de Tracte i No-discriminació (OITND)**, que és la responsable del desplegament de la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació i de l'atenció a les víctimes de discriminació, per tal de facilitar la recepció, el seguiment i la gestió de les denúncies administratives per situacions de discriminació per raó del gènere, l'orientació sexual, la identitat etnoracial, l'origen, l'edat, la discapacitat, la llengua o l'aspecte físic, entre d'altres. Durant els anys 2022 i 2023 s'han presentat 408 denúncies.

Amb la voluntat de conèixer l'opinió i l'experiència de la ciutadania de Catalunya en relació amb les discriminacions i de fer una detecció exhaustiva de les vulneracions de drets, el 2023 s'ha iniciat la **Macroenquesta sobre els diferents tipus de discriminacions i delictes d'odi**, que permetrà elaborar el primer mapa sobre els diferents tipus de discriminacions a Catalunya. Aquesta enquesta posarà l'atenció al masclisme, l'LGBTI-fòbia, el racisme, l'antigitanisme, la xenofòbia, la islamofòbia o l'antisemitisme, el capacitisme, l'edatisme i l'aporofòbia.

S'ha iniciat la tramitació de l'avantprojecte de llei contra el racisme en totes les seves formes i expressions; un instrument per fer un abordatge integral del racisme i establir mecanismes concrets per erradicar-lo.

S'ha consensuat el document **70 mesures per una Catalunya lliure de racisme**, que inclou accions de tots els departaments del Govern per corregir les desigualtats i vulneracions de drets que comporta el racisme. N'és un exemple la retirada dels murals colonials del Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat de Catalunya, o la recuperació de la memòria de les dones gitanes a Catalunya.

D'altra banda, s'han multiplicat per cinc els recursos destinats a la **Xarxa de Serveis d'Atenció Integral LGTBI+ (Xarxa SAI)**, que han passat de 2,5 M€, en el període 2018-2021, a 13,2 M€, en el període 2022-2025. S'ha consolidat la tramitació de la targeta sanitària amb el nom sentit; ha estat un pas molt important per a les persones trans, ja que és el primer document oficial en què veuen escrit el seu nom sentit. La Xarxa SAI va tramitar 445 targetes

sanitàries per a persones trans amb el nom sentit l'any 2021, 451 targetes l'any 2022 i 519 targetes el 2023.

S'ha habilitat un formulari perquè les persones que hagin patit una situació d'LGBTI-fòbia la puguin denunciar, i s'ha posat en marxa un servei d'assessorament especialitzat i gratuït per a la interposició de denúncies penals davant situacions de violència i delictes d'odi per LGBTI-fòbia. A l'Administració de la Generalitat s'ha aprovat un protocol per gestionar la diversitat per raó d'identitat de gènere.

Per tal d'aprofundir en els drets de les persones trans, s'ha tramitat l'avantprojecte de llei integral de reconeixement del dret a la identitat i expressió de gènere. Amb aquest avantprojecte, Catalunya fa un pas endavant per tal de protegir jurídicament els drets de les persones trans en un context en què es veuen amenaçats pels discursos d'odi de l'extrema dreta i dels grups antigènere i antidrets, tant a escala global com al nostre país.

5.2.2. Promoure polítiques de garantia dels drets humans de totes les persones que viuen a Catalunya.

6.724 certificats emesos pel Servei de Primera Acollida (2021-2023)

El Govern català **ha intervingut per primera vegada amb veu pròpia en el plenari de les Nacions Unides** per defensar els drets de les dones i una agenda internacional feminista. Així mateix, ha defensat el **paper dels governs locals i regionals en l'àmbit de l'ajuda humanitària en el Fòrum Global de Refugi**.

S'ha incrementat l'aportació als ens locals per al finançament dels serveis de primera acollida, de manera hem passat de 22,5 M€ de finançament, el 2018-2021, a 40,1 M€, el 2022-2025, als ajuntaments i consells comarcals per a polítiques d'acollida, de mentoria, de sensibilització i d'empadronament. Així, durant els anys 2021, 2022 i 2023 els serveis de primera acollida han tramitat 6.724 certificats.

En relació amb l'acollida de persones immigrades, s'ha posat en marxa una estratègia de sensibilització i formació sobre el dret a l'empadronament i l'obligació d'empadronar de les administracions per al personal de l'Administració pública i càrrecs electes locals. Durant l'any 2023, s'han format 1.014 persones sobre el dret al padró, incloent-hi tècnics municipals, càrrecs electes i entitats.

5.2.3. Garantir la llibertat religiosa i de consciència, així com la convivència de les diferents esglésies, confessions i comunitats religioses.

10.852 dones ateses al 900 900 120 per motiu de violències el 2023

Catalunya sempre serà un país d'acollida, integrador i cohesionat, i és per això que també entenem la diversitat religiosa com una oportunitat per incrementar la riquesa cultural del nostre país en un marc d'una societat cada vegada més cosmopolita. Per això, s'ha actualitzat **el Mapa religiós de Catalunya**, pel qual s'ha pogut saber que a Catalunya actualment hi ha 7.436 centres de culte, 5.956 de l'Església catòlica i 1.480 vinculats a altres confessions religioses.

El **Consell Assessor per la Diversitat Religiosa**, òrgan col·legiat assessor del departament competent en matèria d'afers religiosos, ha presentat documents que volen ser una inspiració en la gestió de la diversitat religiosa a casa nostra. L'un és el document número 6, titulat ***La dignitat en les atencions funeràries a Catalunya***, recomanacions adreçades a les comunitats religioses, als municipis catalans i a les empreses funeràries, per tal que els cementiris i els serveis funeraris respectin la diversitat religiosa i cultural de Catalunya. L'altre, el número 7, amb el títol ***Tradicions religioses i equitat de gènere***, analitza el rol de les religions en la construcció social de les desigualtats de gènere i el paper actiu de les dones en l'experiència del sagrat.

5.2.4. Reforçar les polítiques de memòria, les conviccions democràtiques i la lluita contra el feixisme i la intolerància.

Per vetllar per un país fonamentat en la garantia dels drets humans, ha calgut internacionalitzar les vulneracions de drets humans amb campanyes de sensibilització en instàncies europees i internacionals. En aquest sentit, s'ha fet difusió i s'ha presentat internacionalment ***l'informe Protecció de la llibertat de premsa i de la defensa dels drets humans a Catalunya***, i s'ha participat en la comissió sobre l'estat de drets de la Comissió Europea.

En el marc de l'Estratègia catalana dels drets humans, s'han atorgat els Premis Laya, per a produccions audiovisuals sobre els drets humans, i s'ha editat la **guia per desactivar rumors xenòfobs i racistes**. I el Govern custodiarà i organitzarà temporalment el **Premi Guillem Agulló i Salvador** per la lluita contra la xenofòbia, el racisme i els delictes d'odi.

En el marc de la **commemoració del 75è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH)**, el Govern ha organitzat l'exposició **"Els drets humans al segle**

XI” al Palau Robert, i també ha fet un cicle de conferències per vincular el text del 1948 i la idea de drets humans als reptes que tenim plantejats en aquesta tercera dècada del segle XXI, incorporant-hi noves perspectives com els drets mediambientals, els drets emergents, l’agenda 2030 o els drets de les generacions futures, i s’ha impulsat el **Programa català de protecció a defensors i defensores dels drets humans**.

Així mateix, el Govern **ha doblat el pressupost destinat a les intervencions en fosses de la Guerra Civil i el franquisme**, amb 4,5 milions d’euros, cosa que ha permès accelerar la localització i recuperació de les restes òssies humanes de la Guerra Civil i la dictadura franquista, que es troben sobretot a les comarques de Ponent. Cal destacar el **nou Pla de fosses 2023-2025**, per incrementar el nombre de fosses localitzades i d’individus recuperats. El primer any del Pla de fosses 2023-2025 es tanca amb les millors xifres d’ençà que es va iniciar el primer pla, el 2017. Durant el febrer de 2024 s’ha dut a terme la jornada “Dones a la batalla de l’Ebre. Invisibles però decisives”.

També s’ha impulsat el Pla d’acció per a l’increment de les proves d’identificació genètica, per la recuperació i anàlisi antropològica i genètica de les restes òssies humanes de la Guerra Civil i la dictadura franquista. Gràcies al **Programa d’identificació genètica**, impulsat el 2016 amb el Departament de Salut, l’any 2023 s’han pogut identificar les restes de set persones exhumades en fosses i retornar-les a les seves famílies.

Igualment, també s’ha impulsat la primera fase de les **obres de consolidació i rehabilitació del Poble Vell de Corbera d’Ebre**, pensat com un memorial que situa aquest monument i el reconeix com a element del patrimoni memorial de Catalunya, de gran importància per poder explicar els efectes de la batalla de l’Ebre i de la Guerra Civil.

El Govern ha aprovat el **Projecte de llei de memòria democràtica**. La norma, **pendent de reprendre el tràmit parlamentari**, permetrà crear, consolidar i ampliar els instruments i recursos per desenvolupar polítiques públiques en matèria de memòria democràtica a Catalunya.

Finalment, el Govern **ha activat el procediment per formalitzar la nul·litat de la condemna a Lluís Companys**. S’ha demanat al Govern espanyol que reconegui formalment que Companys va ser represaliat per ser el màxim representant de la Generalitat de Catalunya i que faci constar a l’expedient judicial la nul·litat dels delictes atribuïts al president.

Per la sostenibilitat

Per la democràcia

**Generalitat
de Catalunya**

**sempre
endavant**

Per la igualtat

Pel progrés social